

**АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ОТП БАНК»**

Консолідована фінансова звітність Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року

разом зі Звітом незалежного аудитора

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Зміст

Стор.

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ ГРУПИ ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ:

Консолідований звіт про фінансовий стан	2
Консолідований звіт про прибутки і збитки	3
Консолідований звіт про сукупний дохід	4
Консолідований звіт про зміни у власному капіталі	5
Консолідований звіт про рух грошових коштів	6-7

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи:

1. Загальна інформація та структура Банківської групи	8
2. Операційне середовище	12
3. Основні принципи облікової політики	13
4. Грошові кошти та їх еквіваленти	39
5. Кредити та аванси банкам	39
6. Кредити та аванси клієнтам	40
7. Інвестиції в цінні папери	44
8. Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	45
9. Нематеріальні активи за винятком гудвілу та основні засоби	46
10. Інші фінансові та нефінансові активи	48
11. Кошти клієнтів	49
12. Інші залучені кошти	50
13. Субординований борг	50
14. Інші фінансові та нефінансові зобов'язання	51
14. Інші фінансові та нефінансові зобов'язання (продовження)	52
15. Чистий процентний дохід (чисті процентні витрати)	53
16. Комісійні доходи і витрати	54
17. Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з мсфз 9	54
18. Операційні витрати	55
19. Податок на прибуток	56
20. Акціонерний капітал, емісійний дохід та інший додатковий капітал	58
21. Умовні та контрактні зобов'язання	59
22. Операції з пов'язаними сторонами	61
23. Справедлива вартість фінансових інструментів	65
24. Управління капіталом	69
25. Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення	69
26. Політика управління ризиками	71
27. Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	117
28. Події після звітної дати	117

Звіт незалежного аудитора щодо консолідованої фінансової звітності Банківської групи

Акціонеру та Наглядовій раді Акціонерного товариства «ОТП Банк»

Думка

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності Банківської групи Акціонерного товариства «ОТП Банк» (далі - «Відповідальна особа») та інших фінансових компаній в Україні під спільним контролем кінцевого акціонера: ТОВ «ОТП Лізинг», ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал», Відкритий пенсійний фонд «ОТП Пенсія», Недержавний пенсійний фонд «Відкритий пенсійний фонд «ФріФлайт» (далі разом – «Банківська група»), представленої на сторінках 1–420, що складається консолідованого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2021 року, консолідованого звіту про прибуток або збиток, консолідованого звіту про сукупний дохід, консолідованого звіту про зміни у власному капіталі та консолідованого звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до консолідованої фінансової звітності Банківської групи, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, консолідована фінансової звітність Банківської групи складена в усіх суттєвих аспектах відповідно до вимог розділу VI «Положення про порядок регулювання діяльності банківських груп», затвердженого постановою Правління Національного банку України від 20 червня 2012 року №254 (далі – «Постанова №254»).

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності Банківської групи» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банківської групи згідно з прийнятим Радою з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («РМСЕБ») Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту річної консолідованої звітності Банківської групи, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на Примітку 3 та Примітку 28 до консолідованої фінансової звітності Банківської групи, в якій описано поточну ситуацію в Україні внаслідок військового вторгнення російської федерації в Україну, що розпочалося 24 лютого 2022 року та наразі продовжується із непередбачуваними наслідками. Як зазначено в Примітці 3, ці події або умови разом із іншими питаннями, викладеними в Примітці 28 вказують, що існує суттєва невизначеність, яка може поставити під значний сумнів здатність Банківської групи

продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Наш висновок не було модифіковано щодо цього питання.

Пояснювальний параграф – Основа бухгалтерського обліку та обмеження щодо розповсюдження

Ми звертаємо увагу на Примітку 3 до консолідованої фінансової звітності Банківської групи, яка описує основу бухгалтерського обліку. Консолідована фінансова звітність Банківської групи була складена з метою сприяння Відповідальній особі у дотриманні вимог, встановлених Національним банком України. Тому консолідована фінансова звітність Банківської групи не може використовуватися для інших цілей. Наш звіт призначений виключно для Відповідальної особи та Національного банку України і не може бути використаний іншими сторонами, крім Відповідальної особи та Національного банку України. Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Відповідальність управлінського персоналу та Наглядової ради за консолідовану фінансову звітність Банківської групи

Управлінський персонал несе відповідальність за складання консолідованої фінансової звітності Банківської групи відповідно до вимог Розділу VI Постанови №254 та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання консолідованої фінансової звітності Банківської групи, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої фінансової звітності Банківської групи управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банківської групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Банківську групу чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Наглядова рада несе відповідальність за нагляд за процесом звітування Банківської групи.

Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності Банківської групи

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована фінансова звітність Банківської групи у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки та вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї консолідованої фінансової звітності Банківської групи.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом всього завдання з аудиту. Окрім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності Банківської групи внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, та отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, невірні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Банківської групи;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Банківської групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у консолідованій фінансовій звітності Банківської групи або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Тим не менш, майбутні події або умови можуть примусити Банківську групу припинити свою діяльність на безперервній основі.
- отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або господарської діяльності Банківської групи для висловлення думки щодо консолідованої фінансової звітності Банківської групи. Ми несемо відповідальність за керування, нагляд та виконання аудиту Банківської групи. Ми несемо відповідальність за висловлення нами аудиторської думки

Партнером із завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора щодо консолідованої фінансової звітності Банківської групи, є Студинська Ю.С.

Від імені ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги»:

Свістич О.М.
Генеральний директор

Номер запису в Реєстрі аудиторів та суб'єктів
аудиторської діяльності 101250

Студинська Ю.С.
Партнер

Номер запису в Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності
101256

Сімак М.В.
Аудитор

Номер запису в Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності
101255

м. Київ, Україна

31 жовтня 2022 року

ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» включено до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, який веде Аудиторська палата України. Номер реєстрації у Реєстрі: 3516.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Консолідований звіт про фінансовий стан
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року (як реклаифіковано)	31 грудня 2019 року (як реклаифіковано)
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	4	3,870,163	3,510,420	3,139,593
Кредити та аванси банкам	5	9,200,700	13,736,333	4,315,031
Кредити та аванси клієнтам	6	52,335,750	37,831,266	32,068,799
Інвестиції в цінні папери	7	14,923,501	12,681,471	10,835,721
Похідні фінансові активи		8,376	10,561	454
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	8	139,143	139,143	139,143
Інвестиційна нерухомість		26,075	27,857	28,152
Поточні податкові активи		110	90	64
Відстрочені податкові активи	19	68,847	76,544	38,747
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	9	349,899	362,624	200,399
Основні засоби	9	1,130,418	878,668	671,469
Інші фінансові активи	10	138,480	106,693	166,878
Інші нефінансові активи	10	682,871	452,350	378,131
Загальна сума активів		82,874,333	69,814,020	51,982,581
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Кошти банків		1,224	132	189,639
Кошти клієнтів	11	56,930,151	47,633,375	35,111,458
Похідні фінансові зобов'язання		4	844	3,447
Інші залучені кошти	12	9,758,302	8,712,865	6,243,464
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		298,908	279,484	83,939
Субординований борг	13	545,977	541,887	433,816
Інші фінансові зобов'язання	14	1,148,515	1,093,290	829,075
Інші нефінансові зобов'язання	14	738,053	379,746	353,678
Поточні зобов'язання з податку на прибуток		149,689	81,304	84,827
Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	27	346,623	256,544	-
Загальна сума зобов'язань		69,917,446	58,979,471	43,333,343
КАПІТАЛ				
Статутний капітал	24	6,240,528	6,240,528	6,240,528
Нерозподілений прибуток		5,015,898	2,838,295	716,125
Емісійний дохід	24	405,075	405,075	405,075
Результат від операцій з акціонером	24	1,236,294	1,236,294	1,236,294
Інші резерви		59,092	114,357	51,216
Загальна сума власного капіталу		12,956,887	10,834,549	8,649,238
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		82,874,333	69,814,020	51,982,581

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління

31 жовтня 2022 року

Наталя Дюба
Головний бухгалтер

31 жовтня 2022 року

Примітки, надані на сторінках 8-121, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Консолідований звіт про прибуток або збиток
станом на 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	2021	2020 (як реклаифіковано)
		За наростаючим підсумком із початку року до дати звітності	За наростаючим підсумком із початку року до дати звітності
Процентні доходи, у т.ч.:	15	6,978,698	5,960,752
Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	15	5,624,396	4,859,572
Інші процентні доходи	15	1,354,302	1,101,180
Процентні витрати	15	(1,506,004)	(1,805,913)
Чистий процентний дохід (Чисті процентні витрати)	15	5,472,694	4,154,839
Комісійні доходи	16	2,001,440	1,693,848
Комісійні витрати	16	(697,922)	(563,074)
Інші доходи		204,161	189,561
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток		231,419	(402,922)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		193,957	87,909
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		301,288	692,833
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти		(169,441)	93,180
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	17	(777,579)	(1,058,483)
Інші витрати		(163,974)	(118,378)
Інші прибутки (збитки)		(13,340)	(18,917)
Витрати на виплати працівникам	18	(1,461,854)	(1,249,112)
Амортизаційні витрати	18	(348,676)	(257,152)
Інші адміністративні та операційні витрати	18	(655,766)	(640,816)
Прибуток (збиток) до оподаткування		4,116,407	2,603,316
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	19	(738,804)	(481,146)
Прибуток (збиток) за рік		3,377,603	2,122,170
Прибуток на акцію			
Середньозважена кількість простих акцій в обігу		499,238	499,238
Базисний та розбавлений прибуток на акцію, в українських гривнях		6,766	4,251

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління

31 жовтня 2022 року

Наталія Дюба
Головний бухгалтер

31 жовтня 2022 року

Примітки, надані на сторінках 8-121, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Консолідований звіт про сукупний дохід
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	2021	2020
		За наростаючим підсумком із початку року до дати звітності	За наростаючим підсумком із початку року до дати звітності
Прибуток (збиток) за рік		3,377,603	2,122,170
Інший сукупний дохід			
Компоненти іншого сукупного доходу, які не будуть перекласифіковані у прибуток або збиток, до оподаткування			
Інший сукупний дохід, до оподаткування, прибутки (збитки) від інвестицій в інструменти капіталу		3,064	-
Компоненти іншого сукупного доходу, які будуть перекласифіковані у прибуток або збиток, після оподаткування			
Прибутки (збитки) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування		142,650	147,059
у тому числі:			
зміна справедливої вартості інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		209,643	250,927
зміна резерву на покриття очікуваних кредитних збитків за інвестиціями, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		(66,993)	(103,868)
Сума накопиченого прибутку/ (збитку), що перекласифікована у склад прибутків та збитків в результаті вибуття інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		(188,680)	(83,918)
Податок на прибуток, що відноситься до фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід у складі іншого сукупного доходу		(12,299)	-
Загальна сума іншого сукупного доходу, який буде перекласифіковано у прибуток або збиток, після оподаткування		(58,329)	63,141
Загальна сума іншого сукупного доходу		(55,265)	63,141
Загальна сума сукупного доходу		3,322,338	2,185,311

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління

31 жовтня 2022 року

Наталя Дюба
Головний бухгалтер

31 жовтня 2022 року

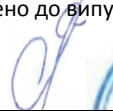
Примітки, надані на сторінках 8-121, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Консолідований звіт про зміни у власному капіталі
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	Акціонерний капітал	Емісійний дохід	Результат від операцій з акціонером	Інші резерви: Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Нерозподілений прибуток	Власний капітал
31 грудня 2019 року		6,240,528	405,075	1,236,294	51,216	716,125	8,649,238
Інший сукупний дохід		-	-	-	63,141	-	63,141
Прибуток /(збиток)		-	-	-	-	2,122,170	2,122,170
Збільшення (зменшення) власного капіталу		-	-	-	63,141	2,122,170	2,185,311
31 грудня 2020 року		6,240,528	405,075	1,236,294	114,357	2,838,295	10,834,549
Інший сукупний дохід		-	-	-	(55,265)	-	(55,265)
Прибуток /(збиток)		-	-	-	-	3,377,603	3,377,603
Дивіденди, визнані як розподіл між власниками	20	-	-	-	-	(1,200,000)	(1,200,000)
Збільшення (зменшення) власного капіталу		-	-	-	(55,265)	2,177,603	2,122,338
31 грудня 2021 року		6,240,528	405,075	1,236,294	59,092	5,015,898	12,956,887

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління

31 жовтня 2022 року

Наталія Дюба
Головний бухгалтер

31 жовтня 2022 року

Примітки, надані на сторінках 8-121, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

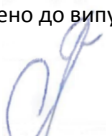
Консолідований звіт про рух грошових коштів за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року (у тисячах українських гривень)

	Примітки	2021	2020 (як реклаसифіковано)
		За наростаючим підсумком із початку року до дати звітності	За наростаючим підсумком із початку року до дати звітності
Грошові потоки від операційної діяльності			
Класи надходжень грошових коштів від операційної діяльності			
Проценти сплачені		(1,400,787)	(1,800,375)
Проценти отримані		7,259,889	6,887,878
Комісійні доходи, що отримані		2,042,610	1,709,239
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток		223,047	(412,639)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		302,823	690,129
Інші надходження грошових коштів від операційної діяльності (інші доходи отримані)		178,253	436,926
Класи виплат грошових коштів від операційної діяльності			
Комісійні витрати, що сплачені		(697,922)	(563,074)
Адміністративні витрати та інші операційні виплати, що сплачені, у т.ч.:		(2,186,122)	(1,943,503)
Витрати на виплати працівникам		(1,406,972)	(1,208,443)
Інші адміністративні та операційні витрати		(615,176)	(637,738)
Інші витрати		(163,974)	(97,322)
Повернення податків на прибуток (сплата)		(671,067)	(514,988)
Чисті грошові потоки (використані в операційній діяльності) до зміни в операційних активах і зобов'язаннях		5,050,724	4,489,593
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та авансів банкам		-	473,403
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та авансів клієнтам		(16,367,531)	(4,530,273)
Чисте (збільшення)/зменшення похідних фінансових активів		2,185	(10,107)
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових активів		(31,787)	60,185
Чисте (збільшення)/зменшення інших нефінансових активів		(251,739)	(77,020)
Чисте збільшення/(зменшення) коштів банків		1,234	(189,987)
Чисте збільшення/(зменшення) коштів клієнтів		10,948,695	9,214,268
Чисте збільшення/(зменшення) похідних фінансових зобов'язань		(840)	(2,603)
Чисте збільшення/(зменшення) інших фінансових зобов'язань		55,225	264,215
Чисте збільшення/(зменшення) інших нефінансових зобов'язань		(926)	(394,629)
Чисті грошові потоки від операційної діяльності (використані в операційній діяльності)		(594,760)	9,297,045
Грошові потоки від (для) інвестиційної діяльності			
Придбання цінних паперів		(453,402,142)	(548,417,541)
Надходження від реалізації інвестицій у цінні папери		451,325,164	547,082,814
Надходження від продажу основних засобів		4,637	34,412
Придбання основних засобів		(356,357)	(185,451)
Придбання нематеріальних активів		(148,340)	(162,225)
Отримані дивіденди		1,346	1,628
Чисті грошові потоки від інвестиційної діяльності (використані в інвестиційній діяльності)		(2,575,692)	(1,646,363)

**Консолідований звіт про рух грошових коштів
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року (продовження)
(у тисячах українських гривень)**

	Примітки	2021	2020 (як реклаифіковано)
		За наростаючим підсумком із початку року до дати звітності	За наростаючим підсумком із початку року до дати звітності
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Отримання інших залучених коштів	12	13,985,798	4,286,448
Повернення інших залучених коштів	12	(12,269,360)	(3,491,498)
Виплати за орендними зобов'язаннями	9	(171,524)	(151,944)
Дивіденди сплачені		(1,200,000)	-
Інші надходження		-	43,766
Чисті грошові потоки від фінансової діяльності (використані у фінансовій діяльності)		344,914	686,772
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів до впливу змін валютного курсу		(2,825,538)	8,337,454
Вплив змін валютного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти		(1,294,722)	1,779,921
Вплив зміни резервів на грошові кошти та їх еквіваленти		(42,016)	-
Вплив зміни структури Банківської Групи	1,27	-	85,552
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		(4,162,276)	10,202,927
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду	4	17,181,478	6,978,551
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду	4	13,019,202	17,181,478

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління

31 жовтня 2022 року

Наталія Дюба
Головний бухгалтер

31 жовтня 2022 року

Примітки, надані на сторінках 8-121, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

1. Загальна інформація та структура Банківської Групи

Дана консолідована фінансова звітність Банківської Групи, визначеної згідно з вимогами «Положення про порядок ідентифікації та визнання банківських груп», затвердженого постановою Правління Національного банку України від 9 квітня 2012 року № 134 (із змінами та доповненнями), відображає консолідований фінансовий стан та результати діяльності фінансових установ, що знаходяться під спільним контролем OTP Group, та ведуть свою діяльність в Україні: АТ «ОТП БАНК» (надалі – «Банк») та інші фінансові компанії в Україні під спільним контролем кінцевого акціонера: ТОВ «ОТП Лізинг» та ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал», Відкритий пенсійний фонд «ОТП Пенсія», Недержавний пенсійний фонд «Відкритий пенсійний фонд «ФріФлайт» – що разом утворюють Банківську групу «Банківська Група ОТП» (надалі – «Банківська Група»).

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років АТ «ОТП Банк» був власником 100% частки в статутному капіталі ТОВ «ОТП Факторинг Україна» (Примітка 8). Дана компанія не входить до складу Банківської Групи згідно з рішеннями Національного банку України про затвердження структури власності Банківської Групи та, відповідно, не враховувалась при складанні цієї консолідованої фінансової звітності станом на 31 грудня 2021 та 2020 років за методом повної консолідації, натомість інвестиція ТОВ «ОТП Факторинг Україна» враховано за історичною собівартістю.

Склад Банківської Групи збігається зі складом кредитно-інвестиційної підгрупи Банківської Групи.

Ця консолідована фінансова звітність Банківської групи відповідає субконсолідованій фінансовій звітності кредитно-інвестиційної підгрупи Банківської Групи, тому субконсолідована фінансова звітність Банківської підгрупи окремо не складається.

Ця Банківська Група була визнана згідно з рішенням Комісії Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 13 вересня 2013 року № 673. У 2020 році, згідно з рішенням Комісії Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем від 13 січня 2020 року № 3, структура Банківської Групи була змінена та було додано в склад Банківської Групи Відкритий пенсійний фонд «ОТП Пенсія», Недержавний пенсійний фонд «Відкритий пенсійний фонд «ФріФлайт».

Відповідальною особою Банківської Групи виступає АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК».

Структура Банківської Групи станом на 31 грудня 2021 та 2020 років:

	Країна здійснення операційної діяльності	Частка власності/ акцій, які беруть участь у голосуванні, (%)	Вид діяльності
АТ «ОТП БАНК»	Україна	-	Банківська діяльність
ТОВ «ОТП Лізинг»	Україна	-	Фінансова оренда
ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал»	Україна	9.9%	Інвестиційна діяльність
Відкритий пенсійний фонд «ОТП Пенсія»	Україна	-	Недержавне пенсійне забезпечення
Недержавний пенсійний фонд «Відкритий пенсійний фонд «ФріФлайт»	Україна	-	Недержавне пенсійне забезпечення

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

1. Загальна інформація (продовження)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК» (далі – «Банк») є банком зі 100% іноземним капіталом. 1 червня 2006 року було підписано угоду про продаж 100% акцій Банку угорському Відкритому акціонерному товариству «Національний Ощадний і Комерційний Банк» (надалі – «OTR Bank Plc.» або «Материнський Банк»).

Юридична адреса та місцезнаходження Банку: Україна, 01033, м. Київ, вул. Жилянська, 43. Країна реєстрації – Україна.

Банк у своїй діяльності керується Законами України «Про банки та банківську діяльність», «Про акціонерні товариства», «Про цінні папери та фондовий ринок», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, іншим чинним законодавством України, а також нормативно-правовими актами НБУ та інших органів виконавчої влади.

Учасник (акціонер) Банку. Станом на 31 грудня 2021 року єдиним акціонером Банку виступає OTR Bank Plc. (надалі – «OTP Група»), юридична особа за законодавством Угорщини, розташована за адресою: Угорщина, 1051, м. Будапешт, вул. Надор, 16.

Материнський Банк OTR Bank Plc. є універсальним банком з повним спектром послуг для корпоративних і приватних клієнтів. OTP Група є провідною фінансовою групою на угорському банківському ринку, яка надає послуги у сфері страхування, нерухомості, факторингу, лізингу та управління інвестиційними та пенсійними фондами.

OTR Bank Plc. був заснований в 1949 році як державний ощадний банк. Наприкінці 1990 року банк було реорганізовано в публічну компанію з обмеженою відповідальністю та перейменовано у Національний Ощадний і Комерційний банк. Після приватизації, що розпочалася в 1995 році, частка держави в капіталі банку зменшилась до однієї привілейованої («золотої») акції. Наразі більшою частиною акцій банку володіють вітчизняні та іноземні інвестори – приватні та інституційні.

Організаційна структура Банку. Банк здійснює свою діяльність за допомогою регіональної мережі, що складається із 85 безбалансових операційних відділень (2020: 86 відділень) (на базі чотирьох з них працюють регіональні дирекції, зареєстровані НБУ), та регіональної дирекції Київського регіону, створеної в організаційній структурі Головного офісу Банку.

Станом на 31 грудня 2021 року кількість працівників Банку становить 2,806 осіб. (2020: 3,205 осіб).

Ліцензії та дозволи Банку. На підставі ліцензії НБУ №191 від 5 жовтня 2011 року Банк надає повний спектр банківських послуг.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

1. Загальна інформація (продовження)

Відповідно до чинного законодавства і на підставі відповідних ліцензій Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Банк може здійснювати депозитарну діяльність зберігача цінних паперів та професійну діяльність на фондовому ринку з торгівлі цінними паперами: брокерську діяльність, дилерську діяльність та андерайтинг. Банк не здійснює діяльність у сфері матеріального виробництва, торгівлі, страхування, крім виконання функцій страхового посередника. Банк є повним учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

ТОВ «ОТП Лізинг» було утворене як товариство з обмеженою відповідальністю згідно із законодавством України у червні 2008 року. Основна діяльність компанії полягає в операціях з фінансової оренди. Компанія здійснює діяльність на підставі ліцензії, виданої Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України 31 липня 2008 року.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років єдиним акціонером ТОВ «ОТП Лізинг» є Приватна компанія з обмеженою відповідальністю «ОТП Холдинг Лімітед», Кіпр.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років кінцевою контролюючою стороною виступає Материнський Банк Банківської Групи компаній OTP Bank Plc., юридична особа, зареєстрована згідно із законодавством Угорщини і розташована за адресою: вул. Надор, 16, Будапешт, H-1051, Угорщина.

Станом на 31 грудня 2021 року кількість працівників Компанії становила 164 особи (2020: 124 особи).

Юридична адреса ТОВ «ОТП Лізинг»: Україна, 01033, м. Київ, вул. Жилянська, буд. 43.

ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал» – компанія під спільним контролем з Банком, статут було зареєстровано 26 липня 2007 року. Основна діяльність компанії полягає в управлінні інвестиційними фондами. Компанія має ліцензію Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України на здійснення діяльності з управління активами інституційних інвесторів серії АД №075876. Строк дії ліцензії – з 29 вересня 2012 року, необмежений.

Часткою 90.1% у ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал» володіє ЗАТ «ОТП Фанд менеджмент Пте.Лтд» (OTP Alapkezelo Zrt), юридична особа, яка зареєстрована відповідно до законодавства Угорщини та входить до Банківської Групи компаній OTP Bank Plc., а часткою у 9.9% володіє Банк.

Юридична адреса ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал»: Україна, 03680, м. Київ, вул. Фізкультури, буд. 28 (Літера «Д»).

Кінцевою контролюючою стороною Банківської Групи є OTP Bank Plc.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

1. Загальна інформація (продовження)

Відкритий пенсійний фонд «ОТП Пенсія» – фонд європейського походження було створено у 2008 році, його одноосібним засновником є компанія ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал». Компанія має свідоцтво про державну реєстрацію серії А01 №374304 та свідоцтво про реєстрацію фінансової установи серії ПФ №116, видане Держфінпослуг 26 березня 2009 року.

Юридична адреса відкритого пенсійного фонду «ОТП Пенсія»: Україна, 03680, м. Київ, вул. Фізкультури, буд. 28 (Літера «Д»).

Фонд був створений з метою накопичення пенсійних коштів на користь фізичних осіб, незалежно від місця та характеру їх роботи, для подальшого управління ними, інвестування з отриманням доходу на користь учасників та здійснення пенсійних виплат.

Недержавний пенсійний фонд «Відкритий пенсійний фонд «ФріФлайт» – створено в 2007 році Науково-виробничим підприємством «Укрпромінвест». В серпні 2017 році фонд було передано під управління компанії ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал». А з грудня 2018 року ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал» стала одноосібним засновником фонду. Компанія має свідоцтво про державну реєстрацію серії А00 №772115 та свідоцтво про реєстрацію фінансової установи серії ПФ №90, видане Держфінпослуг 12 березня 2007 року.

Юридична адреса недержавного пенсійного фонду «Відкритий пенсійний фонд «ФріФлайт»: Україна, 03680, м. Київ, вул. Фізкультури, буд. 28 (Літера «Д»).

Предметом діяльності фонду «ФріФлайт» є сукупність організаційних, юридичних та інших передбачених чинним законодавством України дій, спрямованих на здійснення недержавного пенсійного забезпечення учасників фонду з метою отримання ними додаткових до загальнообов'язкового державного пенсійного страхування пенсійних виплат.

**Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)**

2. Операційне середовище

Починаючи з 2016 року, українська економіка демонструвала ознаки стабілізації після років політичної та економічної напруги. У 2021 році українська економіка зросла на приблизно 3.2% реального ВВП незважаючи на спалах коронавірусної хвороби COVID-19 та відповідних державних обмежувальних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню COVID-19 (2020: скорочення реального ВВП у розмірі близько 4.4%), та втримала помірний рівень інфляції у розмірі 10.0% (2020: 5.0%) разом з незначною зміною валютного курсу гривні протягом 2020 і 2021 років.

Україна продовжує обмежувати свої політичні та економічні зв'язки із Росією, беручи до уваги анексію Криму, автономної республіки у складі України, а також збройний конфлікт із сепаратистами у деяких районах Луганської та Донецької областей. У результаті цього українська економіка продовжує переорієнтовуватись на ринок Європейського Союзу («ЄС»), реалізуючи весь потенціал поглибленої та всеосяжної зони вільної торгівлі із ЄС, а також інші ринки.

Невизначеність стосовно ескалації військового конфлікту може бути чинником погіршення прогнозованих очікувань, зокрема інфляційних, та позначатися у відтермінуванні інвестиційних рішень, що стримуватиме відновлення економіки. Актуальним лишається й ризик подальшого подорожчання продовольства у світі та триваліша та вища світова інфляція у світі, що може створювати тиск на внутрішнє ціноутворення в Україні.

Економічні наслідки від поширення нових варіантів коронавірусу створюють значну область невизначеності. Утім, більш ймовірно, що вони матимуть стагфляційний характер для глобальної економіки, пов'язаний з логістичними та виробничими проблемами.

Для нівелювання впливу проінфляційних ризиків, поліпшення інфляційних очікувань і забезпечення стійкого зниження інфляції до цілі 5%, в грудні 2021 року НБУ України ухвалив рішення підвищити облікову ставку до 9% річних.

Рівень макроекономічної невизначеності в Україні у 2021 році продовжував залишатися високим у силу існування значної суми державного боргу, яка підлягає погашенню у 2022 році, що вимагає мобілізації суттєвого внутрішнього та зовнішнього фінансування в умовах, коли на ринках країн, які розвиваються, виникає все більше проблем із джерелами фінансування.

Наприкінці листопада 2021 року Рада директорів МВФ ухвалила рішення про виділення Україні траншу в розмірі близько 700 млн дол. США (в еквіваленті) у межах програми stand-by та продовження її дії. Подальша співпраця з МВФ та іншими офіційними кредиторами прогнозовано має сприяти проведенню ключових реформ та пришвидшенню відновленню української економіки від коронакризи. Подальше економічне зростання залежить, великою мірою, від успіху українського уряду в реалізації запланованих структурних реформ та ефективного співробітництва з Міжнародним валютним фондом («МВФ»).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики

Основа складання фінансової звітності. Цю консолідовану фінансову звітність Банківської групи було підготовлено у зв'язку із виконанням вимог Національного банку України відповідно до Положення НБУ № 254 від 20 червня 2012 року (зі змінами) «Про порядок регулювання діяльності банківських груп».

Дана консолідована фінансова звітність Банківської групи представлена у тисячах українських гривень, якщо не зазначено інше.

Дана консолідована фінансова звітність Банківської групи була підготовлена за методом історичної собівартості, за винятком оцінки за справедливою вартістю певних фінансових інструментів.

Дана консолідована фінансова звітність Банківської групи включає фінансову звітність підприємств, що здійснюють діяльність в Україні та знаходяться під спільним контролем кінцевого акціонера.

Фінансова звітність підприємств, що консолідуються, включається у консолідовану фінансову звітність Банківської Групи з дати, коли кінцева контролююча сторона отримує контроль над підприємством, та припиняється, коли вона втрачає контроль над підприємством, але, не раніше затвердження зміненої структури банківської групи НБУ.

У фінансову звітність підприємств, що консолідуються, вносяться коригування для приведення їхньої облікової політики у відповідність до облікової політики Банківської Групи.

Консолідована фінансова звітність була підготовлена на такій основі:

- активи, зобов'язання, прибутки або збитки підприємств, що входять до Банківської Групи, були агреговані у всіх періодах, що надаються;
- всі операції та залишки по операціях між підприємствами Банківської Групи були виключені;
- всі операції та залишки за операціями з підприємствами, що знаходяться під контролем кінцевого акціонера, але не входять до Банківської Групи, класифікуються як операції з пов'язаними сторонами;
- капітал, активи та зобов'язання були агреговані. Відповідно, залишок нерозподіленого прибутку Банківської Групи, представляє собою нерозподілений прибуток підприємств, що входять до Банківської Групи.

Безперервна діяльність. Консолідована фінансова звітність Банківської групи була підготовлена на основі припущення про безперервність діяльності. При підготовці цієї консолідованої фінансової звітності Банківської Групи Керівництво оцінило здатність Банківської Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі у найближчому майбутньому, із урахуванням впливу воєнних дій на території України (Примітка 28) на його фінансовий стан та на фінансові результати у майбутньому.

Прогнози Банківської Групи.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

Банківська Група очікує, що військовий конфлікт спочатку локалізується, поступово втрачаючи свою інтенсивність до кінця року, а бізнес-операції стануть більш пристосовані до стану військових дій. Матеріальні збитки, завдані внаслідок військових дій, призведуть до скорочення близько 30% українського ВВП у 2022 році, але за рахунок міжнародної фінансової допомоги та консолідації, очікується, що економіка відновиться до того ж самого рівня у 2023 році, що сприятиме поверненню 10-15% втрат ВВП у перспективі двох років. Банківська Група очікує, що його кредитний і депозитний портфель залишиться незмінним протягом 2022 року в первісній валюті, проте гривневий еквівалент зросте відповідно до знецінення гривні до кінця року. Загальний дохід залишиться на рівні звітного року, але зміниться його структура, зменшення чистого процентного доходу буде компенсовано за рахунок, насамперед, чистого комісійного доходу. Загальні операційні витрати зростуть приблизно на 20% у зв'язку з ростом рівня інфляції та знеціненням гривні щодо витрат, прив'язаних до іноземної валюти. Банківська Група очікує, що наслідки війни вимагатимуть істотного збільшення резервів під кредитні збитки, покриття кредитного портфеля збільшиться щонайменше вдвічі, а в гіршому випадку може потроїтися в порівнянні з рівнем на кінець звітного року, що сприятиме формуванню негативному результату станом на кінець року. Тим не менш, Банківська Група має достатні резерви щодо капіталу, що дозволить йому пережити війну з достатньою достатністю капіталу.

Керівництво та акціонер мають намір і в подальшому розвивати діяльність Банківської Групи в Україні.

Однак, існує суттєва невизначеність, пов'язана із непередбачуваним наразі впливом військових дій на території України, що триває, на припущення, що лежать в основі оцінок керівництва, яка може поставити під значний сумнів здатність Банківської Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, і, отже, він не зможе реалізувати свої активи та погасити зобов'язання за звичайного перебігу господарської діяльності.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Разом з тим, Керівництво Банківської Групи вважає, що незважаючи на вищезазначені фактори, що можуть зумовити виникнення значного сумніву щодо здатності Банківської Групи продовжувати подальшу безперервну діяльність, прогнози показників нормативів адекватності капіталу та ліквідності, результатів діяльності та розміру очікуваних кредитних збитків, дають достатньо підстав для підготовки цієї консолідованої фінансової звітності на основі принципу безперервної діяльності.

Рекласифікації.

В цій консолідованій фінансової звітності Банківської Групи станом на 31 грудня 2021 року, здійснено рекласифікації в порівняльній інформації у Звіті про фінансовий стан, Звіті про прибуток або збиток та у Звіті про рух грошових коштів.

У 2021 році відповідно до Закону про фінансову звітність Банком вперше подано фінансову звітність на основі таксономії за міжнародними стандартами в єдиному електронному форматі за попередні звітні періоди. Крім того, ТОВ «ОТП Лізинг» також перейшов до формату представлення

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року (у тисячах українських гривень)

форм фінансової звітності, що є більш наближеним до єдиного електронного формату. Єдиний електронний формат для банків та фінансових компаній України визначено Національним банком України.

У зв'язку із таким поданням переглянуто формат подання інформації у цій фінансовій звітності та відповідно внесено зміни у порівняльні дані для приведення їх у відповідність до єдиного електронного формату подання даних. Додатково, змінено назви певних статей звіту про фінансовий стан, звіту про прибуток або збиток, звіту про інший сукупний дохід та звіт про рух грошових коштів без зміни суті залишків.

Крім того, Банк переглянув підхід та вніс певні рекласифікації у порівняльну інформацію, для відповідності презентації 2021 року, за такими статтями звіту про прибуток або збиток: процентні витрати, комісійні витрати, чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток, інші адміністративні та операційні витрати.

Нижче наведені результати усіх вищезазначених суттєвих змін.

Звіт про фінансовий стан

Стаття	На 31 грудня 2020 року		На 31 грудня 2020 року (як рекласифіковано)		На 31 грудня 2019 року		На 31 грудня 2019 року (як рекласифіковано)	
	(як звітовано)	Рекласифікація	(як звітовано)	Рекласифікація	(як звітовано)	Рекласифікація	(як звітовано)	Рекласифікація
АКТИВИ								
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	6,780,053	(6,780,053)	-	-	3,623,425	(3,623,425)	-	-
Інвестиції, що оцінюються за амортизованою собівартістю	5,901,418	(5,901,418)	-	-	7,212,296	(7,212,296)	-	-
Інвестиції в цінні папери	-	12,681,471	12,681,471	-	-	10,835,721	10,835,721	-

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Стаття	На 31 грудня 2020 року		На 31 грудня 2020 року (як рекласифіко- вано)		На 31 грудня 2019 року		На 31 грудня 2019 року (як рекласифіко- вано)	
	(як звітовано)	Рекласифі- кація			(як звітовано)	Рекласифі- кація		
Інші активи	569,604	(569,604)	-	-	545,463	(545,463)	-	-
Похідні фінансові активи	-	10,561	10,561	-	-	454	454	-
Інші фінансові активи	-	106,693	106,693	-	-	166,878	166,878	-
Інші нефінансові активи	-	452,350	452,350	-	-	378,131	378,131	-
Основні засоби та нематеріальні активи	788,739	(788,739)	-	-	669,232	(669,232)	-	-
Активи з права користування Нематеріальні активи за винятком гудвілу	452,553	(452,553)	-	-	202,636	(202,636)	-	-
Основні засоби	-	362,624	362,624	-	-	200,399	200,399	-
	-	878,668	878,668	-	-	671,469	671,469	-
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
Кошти банків та інших фінансових установ	8,712,997	(8,712,997)	-	-	6,433,103	(6,433,103)	-	-
Кошти банків	-	132	132	-	-	189,639	189,639	-
Інші залучені кошти	-	8,712,865	8,712,865	-	-	6,243,464	6,243,464	-
Орендні зобов'язання	456,173	(456,173)	-	-	184,078	(184,078)	-	-
Інші зобов'язання	1,297,191	(1,297,191)	-	-	1,086,061	(1,086,061)	-	-
Похідні фінансові зобов'язання	-	844	844	-	-	3,447	3,447	-
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	-	279,484	279,484	-	-	83,939	83,939	-
Інші фінансові зобов'язання	-	1,093,290	1,093,290	-	-	829,075	829,075	-
Інші нефінансові зобов'язання	-	379,746	379,746	-	-	353,678	353,678	-

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Звіт про прибуток або збиток

Стаття	2020		2020 (як
	(як звітано)	Рекласифікація	рекласифіковано)
Процентні витрати	(1,782,808)	(23,105)	(1,805,913)
Комісійні витрати	(502,426)	(60,648)	(563,074)
Чистий прибуток від операцій з іноземною валютою та банківськими металами	293,204	(293,204)	-
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	89,887	(492,809)	(402,922)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою	-	692,833	692,833
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти	-	93,180	93,180
Формування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків за активами, за якими нараховуються проценти	(864,123)	864,123	-
Формування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків за іншими операціями	(202,707)	202,707	-
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	-	(1,058,483)	(1,058,483)
Операційні витрати	(2,327,273)	2,327,273	-
Інші доходи	175,970	13,591	189,561
Інші витрати	-	(118,378)	(118,378)
Витрати на виплати працівникам	-	(1,249,112)	(1,249,112)
Амортизаційні витрати	-	(257,152)	(257,152)
Інші адміністративні та операційні витрати	-	(640,816)	(640,816)

Звіт про рух грошових коштів

Стаття	2020		2020 (як
	(як звітано)	Рекласифікація	рекласифіковано)
Проценти сплачені	(1,777,270)	(23,105)	(1,800,375)
Комісійні витрати, що сплачені	(502,426)	(60,648)	(563,074)
Чисте (збільшення)/зменшення від операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	80,170	(492,809)	(412,639)
Чисте (збільшення)/зменшення від операцій з іноземною валютою	197,320	492,809	690,129
Інші доходи отримані	423,335	13,591	436,926
Адміністративні витрати та інші операційні виплати, що сплачені	(2,013,665)	70,162	(1,943,503)
Зменшення/(збільшення) інших активів	(26,942)	26,942	-
Чисте (збільшення)/зменшення похідних фінансових активів	-	(10,107)	(10,107)
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових активів	-	60,185	60,185
Чисте (збільшення)/зменшення інших нефінансових активів	-	(77,020)	(77,020)
(Зменшення)/збільшення інших зобов'язань	(133,017)	133,017	-
Чисте збільшення/(зменшення) похідних фінансових зобов'язань	-	(2,603)	(2,603)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Чисте збільшення/(зменшення) інших фінансових зобов'язань	-	264,215	264,215
Чисте збільшення/(зменшення) інших нефінансових зобов'язань	-	(394,629)	(394,629)
Придбання основних засобів, нематеріальних активів	(347,676)	347,676	-
Придбання основних засобів	-	(185,451)	(185,451)
Придбання нематеріальних активів	-	(162,225)	(162,225)
Придбання інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(39,866,182)	39,866,182	-
Придбання інвестицій, що оцінюються за амортизованою собівартістю	(508,551,359)	508,551,359	-
Придбання цінних паперів	-	(548,417,541)	(548,417,541)
Надходження від реалізації та погашення інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	37,232,814	(37,232,814)	-
Надходження від погашення інвестицій, що оцінюються за амортизованою собівартістю	509,850,000	(509,850,000)	-
Надходження від реалізації інвестицій у цінні папери	-	547,082,814	547,082,814

Застосування нових стандартів та поправок до них. Наведені нижче поправки до стандартів і інтерпретацій, застосовні до Банківської Групи, починаючи з 1 січня 2021 року, але істотно не вплинули на Банківську Групу:

«Реформа базової відсоткової ставки – етап 2» – Поправки до МСФЗ (IFRS) 9, МСФЗ (IAS) 39, МСФЗ (IFRS) 7, МСФЗ (IFRS) 4 та МСФЗ (IFRS) 16 («Реформа IBOR – етап 2»)

Правки надають тимчасові звільнення, що застосовуються для усунення наслідків для фінансової звітності у випадках, коли міжбанківська ставка пропозиції (IBOR) замінюється альтернативною практично безризиковою відсотковою ставкою

«Поступки по оренді, пов'язані з пандемією COVID-19, що діють після 30 червня 2021 року» Поправки до МСФЗ (IFRS) 16

Пролонгація на рік «Поступки з оренди, пов'язані з пандемією COVID-19» Поправка передбачає звільнення для орендарів від застосування вимог МСФЗ 16 в частині обліку модифікацій договорів оренди у випадку уступок по оренді, що виникають в якості прямого впливу пандемії COVID-19.

«Реформа базової відсоткової ставки – етап 2» – Поправки до МСФЗ (IFRS) 9, МСФЗ (IAS) 39, МСФЗ (IFRS) 7, МСФЗ (IFRS) 4 та МСФЗ (IFRS) 16 («Реформа IBOR – етап 2») не є застосовним для Банку. Банк не використовував поступки по оренді, пов'язані з пандемією COVID-19, що діють після 30 червня 2021 року.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Суттєві облікові політики

Процентні доходи та витрати. Процентні доходи і витрати для усіх фінансових інструментів, крім тих, які оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку, визнаються у статтях процентні доходи та процентні витрати відповідно в окремому звіті про прибутки або збитки із використанням методу ефективної ставки відсотка. Проценти за фінансовими інструментами, які оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку, включаються до складу руху справедливої вартості протягом періоду.

Ефективна ставка відсотка являє собою ставку, яка точно дисконтує очікувані потоки грошових коштів від фінансового інструмента протягом очікуваного строку його використання або, коли доцільно, коротшого періоду до чистої балансової вартості фінансового активу або фінансового зобов'язання. Майбутні потоки грошових коштів оцінюються з урахуванням всіх договірних умов за інструментом.

Розрахунок ефективної ставки відсотка включає усі гонорари, сплачені або отримані сторонами договору, які супроводжують і безпосередньо стосуються конкретної кредитної угоди, витрати на здійснення операції та інші премії або дисконти. Для фінансових активів, які оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку, витрати на здійснення операції визнаються у складі прибутку або збитку на момент первісного визнання.

Процентні доходи/процентні витрати розраховуються із застосуванням ефективної ставки відсотка до валової балансової вартості фінансових активів, не знецінених у результаті дії кредитного ризику (тобто за амортизованою вартістю фінансового активу до коригування із використанням будь-якого резерву на покриття очікуваних кредитних збитків), або амортизованої вартості фінансових зобов'язань. Для фінансових активів, знецінених у результаті дії кредитного ризику, процентні доходи розраховуються із застосуванням ефективної ставки відсотка до амортизованої вартості фінансових активів, знецінених у результаті дії кредитного ризику (тобто валової балансової вартості, за вирахуванням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків). Для придбаних або створених фінансових активів, знецінених у результаті дії кредитного ризику, ефективна ставка відсотка відображає очікувані кредитні збитки під час визначення майбутніх потоків грошових коштів, які передбачається отримати від фінансового активу.

Комісійні доходи/витрати. Комісійні доходи і витрати включають комісії, які не є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка (див. вище). Комісії, що входять до статей «комісійні доходи або «комісійні витрати» звіту про прибутки або збитки Банківської Групи, включають, окрім іншого, комісії, які нараховуються за обслуговування кредиту, плату за відсутність використання кредитних зобов'язань, коли мало ймовірно, що вони приведуть до виникнення конкретної кредитної угоди, та комісії за організацію синдикативного кредиту. Комісійні витрати та доходи стосовно послуг за виконання операцій обліковуються тоді, коли відповідні послуги будуть отримані/надані. Комісійні доходи щодо надання послуг протягом певного періоду часу нараховуються протягом такого періоду по мірі виконання відповідних зобов'язань.

**Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)**

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансові активи. Усі фінансові активи визнаються і припиняють визнаватися на дату розрахунку (тобто на дату поставки або передачі активу), і первісно оцінюються за справедливою вартістю, плюс витрати на операцію, за виключенням фінансових активів, які класифіковані як такі, що оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку. Витрати на операцію, які безпосередньо стосуються придбання фінансових активів, які класифіковані як такі, що оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку, визнаються негайно у складі прибутку або збитку.

Фінансові активи у подальшому оцінюються за амортизованою вартістю або справедливою вартістю в залежності від бізнес-моделі Банківської Групи для управління фінансовими активами та характеристик потоків грошових коштів за договорами від фінансових активів.

Зокрема:

- Боргові інструменти, які утримуються у рамках бізнес-моделі, метою якої є отримання потоків грошових коштів за договорами і яка має потоки грошових коштів за договорами, які є виплатами суто основної суми та процентів (SPPI), у подальшому оцінюються за амортизованою вартістю.
- Боргові інструменти, які утримуються у рамках бізнес-моделі, метою якої є як отримання потоків грошових коштів за договорами, так і продаж боргових інструментів і яка має потоки грошових коштів за договорами, які є суто виплатами основної суми та процентів (SPPI), у подальшому оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі інших сукупних доходів.
- Усі інші боргові інструменти (тобто боргові інструменти, які управляються на основі справедливої вартості або утримуються для продажу) та інвестиції у капітал оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку.

Боргові інструменти за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі інших сукупних доходів. Банківська Група визначає класифікацію та оцінку фінансових активів на основі характеристик грошових потоків за договорами від активів і бізнес-моделі Банківської Групи для управління активами як зазначено вище.

Для активу, який має класифікуватись та оцінюватись за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі інших сукупних доходів, його договірні умови повинні спричиняти грошові потоки, які є суто виплатами основної суми та процентів від непогашеної суми основного боргу.

Для цілей тестування стосовно суто виплат основної суми та процентів основна сума являє собою справедливу вартість фінансового активу на момент первісного визнання. Ця основна сума може змінюватись протягом строку дії фінансового активу (наприклад, якщо відбуваються погашення основної суми). Проценти включають компенсацію за вартість грошей у часі, за кредитний ризик, пов'язаний із непогашеною основною сумою, протягом конкретного періоду часу і за інші

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

основні кредитні ризики та витрати, а також маржу прибутку. Оцінка суто виплат основної суми та процентів здійснюється у валюті, у якій деноміновано цей фінансовий актив.

Грошові потоки за договорами, які є суто виплатами основної суми та процентів, відповідають основній кредитній угоді. Договірні умови, які вводять схильність до ризиків або волатильність до грошових потоків за договорами і які не пов'язані із основною кредитною угодою, такі як схильність до змін у цінах на капітал або цін на товари, не викликають грошових потоків за договорами, які є суто виплатами основної суми та процентів. Створений або придбаний актив може бути базовою кредитною угодою незалежно від того, чи є він кредитом за своєю правовою формою.

Банківська Група визначає бізнес-моделі на рівні, який відображає те, яким чином групи фінансових активів управляються разом для досягнення конкретної бізнес-цілі. Бізнес-модель Банківської Групи не залежить від намірів керівництва щодо окремого інструмента; тому оцінка бізнес-моделі виконується на більш високому рівні агрегування, ніж на основі окремого інструмента.

Банківська Група має більше однієї бізнес-моделі для управління своїми фінансовими інструментами, які відображають те, яким чином Банківська Група управляє своїми фінансовими активами для генерування грошових потоків. Бізнес-моделі Банківської Групи визначають, чи виникнуть грошові потоки у результаті збирання грошових потоків за договорами, продажу фінансових активів або того чи іншого разом.

Банківська Група розглядає усю доступну відповідну інформацію під час здійснення оцінки бізнес-моделі. Однак, ця оцінка не виконується на основі сценаріїв, які Банківська Група не очікує обґрунтовано, що вони відбудуться, таких як так звані «песимістичні» або «стресові» сценарії. Банківська Група враховує усі доступні важливі докази, такі як:

- яким чином показники діяльності бізнес-моделі та фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі, оцінюються і доводяться до відома провідного управлінського персоналу підприємства;
- ризики, які впливають на показники ефективності бізнес-моделі (та фінансові активи, утримувані в рамках цієї бізнес-моделі) і, зокрема, спосіб, у який цими ризиками управляють; та
- яким чином відбувається компенсація для менеджерів бізнесу (наприклад, чи базується сума компенсації на справедливій вартості активів, якими управляють, чи на зібраних грошових потоках за договорами).

На момент первісного визнання фінансового активу Банківська Група визначає, чи є нові визнані фінансові активи частиною бізнес-моделі, яка існує, і чи відображають вони початок дії нової бізнес-моделі. Банківська Група здійснює переоцінку своїх бізнес-моделей кожного звітного періоду для визначення того, чи змінилися бізнес-моделі у порівнянні з попереднім періодом. Для поточного звітного періоду Банківська Група не виявила змін у своїх бізнес-моделях.

**Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)**

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Боргові інструменти, які у подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу, підлягають зменшенню корисності.

Фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку. Фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку, є:

- активами з договірними потоками грошових коштів, які не є виплатами тільки основної суми та процентів; або/та
- активами, які утримуються у бізнес-моделі, яка не призначена для отримання договірних потоків грошових коштів або бізнес-моделі, яка не призначена для їхнього отримання та продажу активів; або
- активами, визначеними як такі, що оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку, із використанням можливості призначення активу як такого.

Ці активи оцінюються за справедливою вартістю, причому будь-які прибутки/збитки, які виникають у результаті переоцінки, визнаються у складі прибутку або збитку.

Зміни класифікації. Якщо бізнес-модель, за якою Банківська Група утримує фінансові активи, змінюється (у виняткових випадках), то фінансові активи, які зазнали впливу, змінюють свою класифікацію. Вимоги до класифікації та оцінки, які стосуються нової категорії, застосовуються перспективно із першого дня першого звітного періоду після змін у бізнес-моделі, які призводять до зміни класифікації фінансових активів Банківської Групи. Зміни у грошових потоках за договорами розглядаються у рамках облікової політики у розділі «Модифікація і припинення визнання фінансових активів», як описано нижче.

Зменшення корисності. Банківська Група визнає резерв на покриття очікуваних кредитних збитків за такими фінансовими інструментами, які не оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку:

- грошові кошти та їх еквіваленти;
- кошти в банках;
- кредити клієнтам;
- інвестиційні цінні папери;
- інші фінансові активи;
- випущені договори фінансових гарантій та кредитні зобов'язання.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

За виключенням придбаних або створених фінансових активів, знецінених у результаті дії кредитного ризику (які розглядаються окремо нижче), очікувані кредитні збитки Група оцінюються у сумі, яка дорівнює:

- очікуваним кредитним збиткам на період 12 місяців, тобто очікуваним кредитним збиткам на весь термін дії активу, які виникають із таких подій дефолту, що можуть настати протягом 12 місяців після звітної дати (відносяться до Етапу 1); або
- очікуваним кредитним збиткам на весь строк дії активу, тобто очікуваним кредитним збиткам на весь строк дії активу, які виникають з усіх подій дефолту протягом строку дії фінансового інструмента (відносяться до Етапу 2 та Етапу 3).

Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків на весь строк дії активу формується для фінансового інструмента, якщо кредитний ризик за цим фінансовим інструментом істотно збільшився з моменту первісного визнання. Для всіх інших фінансових інструментів очікувані кредитні збитки оцінюються у сумі, яка дорівнює 12-ти місячним очікуваним кредитним збиткам.

Очікувані кредитні збитки являють собою зважену на ймовірність оцінку теперішньої вартості кредитних збитків. Вони оцінюються як теперішня вартість різниці між грошовими потоками, що належать Банківській Групі за договором, та грошовими потоками, які Банківська Група передбачає отримати і які впливають зі зважування численних майбутніх економічних сценаріїв, дисконтованих за ефективною ставкою відсотка активу:

- для невикористаних кредитних зобов'язань очікувані кредитні збитки являють собою різницю між теперішньою вартістю різниці між грошовими потоками за договорами, , що підлягають відшкодуванню Банківській Групі, якщо утримувач зобов'язання скористається коштами , та грошовими потоками, які Банківській Групі очікує отримати, якщо кредитні кошти будуть використані.
- для договорів фінансових гарантій очікувані кредитні збитки являють собою різницю між очікуваними виплатами для відшкодування утримувачу гарантованого боргового інструмента, за вирахуванням будь-яких сум, які Банківська Група передбачає отримати від власника, дебітора або іншої сторони.

Банківська Група оцінює очікувані кредитні збитки на індивідуальній основі або колективній основі для портфелів кредитів, які мають аналогічні характеристики ризиків. Оцінка резерву на покриття очікуваних кредитних збитків базується на теперішній вартості очікуваних грошових потоків від активу із використанням первісної ефективної ставки відсотка активу, незалежно від того чи оцінюється він на індивідуальній чи колективній основі.

Кредитно-знецінені фінансові активи. Фінансовий актив є «кредитно-знеціненим», коли відбулися одна або більше подій, які мають негативний вплив на очікувані майбутні грошові потоки від фінансового активу. Кредитно-знецінені фінансові активи відносяться до активів Етапу 3. Докази зменшення корисності у результаті дії кредитного ризику включають дані, які піддаються спостереженню, про такі події:

**Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)**

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

- значні фінансові труднощі позичальника або емітента;
- порушення умов договору, наприклад дефолт або прострочення виплат;
- кредитор позичальника, з економічних або договірних причин, які стосуються фінансових труднощів позичальника, надає позичальнику поступку, яку інакше кредитор навіть і не розглядав би;
- зникнення активного ринку для фінансового активу у результаті дії фінансових труднощів; або
- придбання фінансового активу зі значною знижкою, яка відображає понесені кредитні збитки.

Між тим може виявитися неможливим виявити єдину конкретну подію; комбінований вплив декількох подій може спричинити те, що фінансових активів стане кредитно-знеціненими. Банківська Група оцінює, чи є фінансові активи за амортизованою собівартістю або справедливою вартістю через інший сукупний дохід кредитно-знеціненими на кожну звітну дату. Для оцінки того, чи є суверенні та корпоративні боргові інструменти кредитно-знеціненими, Банківська Група розглядає такі фактори як дохідність облігацій, кредитні рейтинги та здатність позичальника отримати фінансування.

Кредит вважається кредитно-знеціненим, коли позичальнику надається поступка у силу погіршення фінансового стану позичальника, якщо тільки не існують докази того, що у результаті надання поступки ризик неотримання грошових потоків за договорами істотно зменшився і немає інших показників зменшення корисності. Для фінансових активів, за якими поступки передбачені, але не надаються, актив вважається кредитно-знеціненим, коли існують докази, які піддаються спостереженню, щодо кредитного знецінення, включно з виконанням критеріїв визначення дефолту. Визначення дефолту (див. нижче) включає індикатори малої ймовірності здійснення оплати і припинення виплат, якщо виплата сум прострочена на 90 днів або більше.

Придбані або створені кредитно-знецінені фінансові активи. До придбаних або створених кредитно-знецінених фінансових активів, відносяться активи, що є кредитно-знеціненими на момент первісного визнання. Для цих активів Банківська Група визнає усі зміни в очікуваних кредитних збитках на увесь період дії інструмента з моменту первісного визнання як резерв під очікувані збитки, причому будь-які зміни визнаються у складі прибутку або збитку. Сприятлива зміна для таких активів створює прибуток від зменшення корисності.

Визначення дефолту. Критично важливим для визначення очікуваних кредитних збитків є визначення дефолту. Визначення дефолту використовується під час оцінки суми очікуваних кредитних збитків і визначенні того, чи базується резерв на очікуваних кредитних збитках на 12 місяців чи на весь період дії інструмента, оскільки дефолт є компонентом ймовірності дефолту (PD), який впливає як на оцінку очікуваних кредитних збитків, так і на виявлення істотного збільшення кредитного ризику.

Банківська Група розглядає такі елементи як складові події дефолту:

- позичальник здійснив прострочення на більш ніж 90 днів за будь-яких суттєвим зобов'язанням перед Банківською Групою; або
- позичальник, скоріш за все, не виплатить свої кредитні зобов'язання перед Банківською Групою у повному обсязі.

**Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)**

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Під час оцінки того, чи існує мала ймовірність виплати позичальником своїх кредитних зобов'язань, Банківська Група враховує як якісні, так і кількісні показники. Оцінювана інформація залежить від виду активу, наприклад, у корпоративному кредитуванні якісним показником, який використовується, є порушення фінансових умов, що не стосується роздрібного кредитування. Кількісні показники, такі як статус прострочення та невиплата за іншими зобов'язаннями того самого контрагента, є основними вхідними даними у цьому аналізі. Банківська Група використовує різноманітні джерела інформації для оцінки дефолту, власними даними так і із зовнішніх джерел.

Значне зростання кредитного ризику. Банківська Група здійснює моніторинг усіх фінансових активів, виданих кредитних зобов'язань та договорів фінансових гарантій, до яких застосовуються вимоги щодо зменшення корисності, для оцінки того, чи відбулося значне зростання кредитного ризику з моменту первісного визнання. Якщо відбулося значне зростання кредитного ризику, Банківська Група здійснить оцінку резерву під збитки на основі очікуваних кредитних збитків скоріше на весь строк дії інструмента, ніж на 12 місяців (Етап 2).

Під час оцінки того, чи збільшився кредитний ризик за фінансовим інструментом істотно з моменту первісного визнання, Банківська Група порівнює ризик настання дефолту за фінансовим інструментом на звітну дату на основі залишку строку до терміну погашення інструмента із ризиком настання дефолту, який очікувався для залишку строку до терміну погашення на дату первісного визнання, коли фінансовий інструмент був визнаний уперше. Під час здійснення такої оцінки Банківська Група бере до уваги як кількісну, так і якісну інформацію, яка є обґрунтованою та корисною, включно з історичним досвідом та прогнозною інформацією, яка доступна без докладання надмірних витрат чи зусиль, на основі історичного досвіду Банківської Групи та експертної кредитної оцінки, включно з прогнозною інформацією.

Коли актив стає простроченим на 30 днів, Банківська Група приймає, що відбулося суттєве збільшення кредитного ризику, і актив переводиться в Етапі 2 моделі зменшення корисності, тобто резерв на покриття очікуваних кредитних збитків за активами оцінюється як очікувані кредитні збитки на весь строк дії інструмента.

Модифікація і припинення визнання фінансових активів. Модифікація фінансового активу відбувається тоді, коли переглядаються договірні умови, які регулюють грошові потоки від фінансового активу або договірні умови зазнають інших змін у періоді між первісним визнанням та погашенням фінансового активу. Модифікація впливає на суму та/або строки грошових потоків за договором або негайно, або на певну майбутню дату. Окрім того, запровадження або коригування чинних фінансових умов за чинним кредитом являтиме собою модифікацію, навіть якщо ці нові або

скориговані фінансові умови ще не впливають на грошові потоки негайно, але можуть вплинути на грошові потоки у залежності від того, чи буде виконуватись фінансова умова, чи ні (наприклад, зміна щодо збільшення процентної ставки, яка виникає у випадку порушення фінансових умов).

Банківська Група переглядає кредити, надані клієнтам, які зазнають фінансових труднощів, для максимального збільшення їх повернення та мінімізації ризику дефолту. Відмова від примусового

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

стягнення кредиту застосовується у випадках, коли, незважаючи на те, що позичальник вжив усіх достатніх зусиль для його виплати згідно з первісними договірними умовами, існує високий ризик настання дефолту або дефолт уже відбувся, і позичальник, як очікується, зможе виконати переглянуті умови. До переглянутих умов у більшості випадків належать продовження термінів погашення кредиту, зміни у строках грошових потоків від кредиту (погашення основної суми та процентів), скорочення суми належних до виплати грошових потоків (списання основної суми та процентів) і внесення поправок до фінансових умов. Банківська Група має розроблену політику щодо відмов від примусового стягнення заборгованості, яка застосовується до корпоративного та роздрібного кредитування. Банківська Група має розроблену політику щодо відмов від примусового стягнення заборгованості (*forbearance*), яка застосовується до корпоративного та роздрібного кредитування.

Коли фінансовий актив було модифіковано, Банківська Група оцінює, чи призводить ця зміна до припинення визнання. Згідно з політикою Банківської Групи модифікація призводить до припинення визнання, коли вона спричиняє виникнення суттєво інших умов. Наприклад, зміни валюти активу або введення у договір умов, що призводять до того, що договірні потоки грошових коштів не є виплатами тільки основної суми та процентів.

У випадку коли фінансовий актив припиняє визнаватися, відбувається перегляд резерву на покриття очікуваних кредитних збитків на дату припинення визнання для визначення чистої балансової вартості активу на цю дату. Різниця між цією переглянутою балансовою вартістю і справедливою вартістю нового фінансового активу з новими умовами призводить до виникнення прибутку або збитку від припинення визнання. Новий фінансовий актив матиме резерв на покриття збитків, який оцінюється на основі 12-ти місячних очікуваних кредитних збитків, за виключенням, коли новий кредит вважається створеним кредитно-знеціненим активом. Це застосовується у випадку, коли справедлива вартість нового кредиту визнається зі значною знижкою у порівнянні з його переглянутою номінальною вартістю, тому що залишається високий ризик дефолту, який не зменшився у результаті модифікації.

Банківська Група здійснює моніторинг кредитного ризику модифікованих фінансових активів за рахунок оцінки якісної та кількісної інформації, такої як чи має позичальник статус такого, що прострочує виплати за новими умовами.

Коли договірні умови фінансового активу змінюються, і ця модифікація не призводить до припинення визнання, Банківська Група визначає, чи не збільшився кредитний ризик фінансового активу суттєво з моменту первісного визнання.

Для фінансових активів, модифікованих у рамках політики Банківської Групи щодо відмов від примусового стягнення заборгованості, у випадку коли модифікація не призвела до припинення визнання, оцінка ймовірності дефолту відображає здатність Банківської Групи зібрати змінні грошові потоки з урахуванням попереднього досвіду Банківської Групи з аналогічними діями щодо відмови від примусового стягнення заборгованості, а також різноманітних поведінкових показників, включно з показниками виплат позичальника, щодо змінених умов за договором. Якщо кредитний ризик залишається значно вищим, ніж очікувалося на момент первісного визнання, резерв під очікувані збитки продовжуватиме оцінюватись у сумі, яка дорівнює очікуваним кредитним збиткам протягом всього строку дії інструмента.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Резерв під очікувані за утримуваними від примусового стягнення кредитами загалом оцінюватиметься тільки на основі очікуваних кредитних збитків на 12 місяців, коли існують докази того, що позичальник покращив поведінку з виплат після зміни, що привело до сторнування раніше значного збільшення кредитного ризику.

У випадку, коли модифікація не призводить до припинення визнання, Банківська Група розраховує прибуток/збиток від модифікації, порівнюючи валову балансову вартість до і після зміни (за виключенням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків). В подальшому Банківська Група оцінює очікувані кредитні збитки для модифікованого активу, коли очікувані грошові потоки, які виникають з модифікованого фінансового активу, включаються до розрахунку очікуваних нестач грошових коштів від первісного активу.

Банківська Група припиняє визнавати фінансовий актив лише тоді, коли спливає строк дії договірних прав на грошові потоки від активу (включно із закінченням строку, яке виникає у результаті зміни на суттєво інші умови), або коли фінансовий актив і усі суттєві ризики та винагороди від володіння активом передаються іншому підприємству. Якщо Банківська Група ані передає, ані зберігає усі суттєві ризики та винагороди від володіння і продовжує контролювати переданий актив, Банківська Група визнає свою збережену частку в активі і відповідне зобов'язання на суми, які вона може бути змушена виплатити. Якщо Банківська Група зберігає усі суттєві ризики та винагороди від володіння переданим фінансовим активом, Банківська Група продовжує визнавати фінансовий актив і також визнає забезпечену позику на суму отриманих надходжень.

Після припинення визнання фінансового активу різниця між балансовою вартістю активу та сумою компенсації отриманої і до отримання визнається у складі прибутку або збитку.

Коли борговий інструмент, який оцінюється за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу, припиняє визнаватися, накопичений прибуток/збиток, раніше визнаний у складі іншого сукупного доходу, рекласифікується до прибутків або збитків. І навпроти, для інвестиції у капітал, визначеної як така, що оцінюється за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу, накопичений прибуток/збиток, раніше визнаний у складі іншого сукупного доходу, не рекласифікується у подальшому на прибуток або збиток, але переводиться до нерозподіленого прибутку у складі капіталу.

Списання. Кредити та боргові цінні папери списуються, коли у Банківській Групі немає обґрунтованих очікувань щодо відшкодування фінансового активу (повністю або частково). Це відбувається тоді, коли Банківська Група визначає, що у позичальника немає активів або джерел доходів, які можуть генерувати достатні грошові потоки для погашення сум, які підлягають списанню. Списання являє собою подію припинення визнання. Банківська Група може застосувати примусові дії до списаних фінансових активів. Відшкодування у результаті примусових дій Банківської Групи приводить до прибутку від зменшення корисності. Списання кредитів та боргових цінних паперів не призводить до припинення позовної діяльності. Суми списаних активів протягом 2021 року розкриті у Примітці 26.

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Подання резерву під очікувані кредитні збитки у консолідованому звіті про фінансовий стан. Резерви під очікувані кредитні збитки подаються у консолідованому звіті про фінансовий стан таким чином:

- для фінансових активів, що оцінюються за амортизованою вартістю: як вирахування з валової балансової вартості активів;
- для боргових інструментів, що оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі інших сукупних доходів: жодного резерву на покриття збитків не визнається у консолідованому звіті про фінансовий стан, оскільки їхня балансова вартість є справедливою вартістю.
- для кредитних зобов'язань та договорів фінансових гарантій: як резерв.

Фінансові зобов'язання. Фінансові зобов'язання класифікуються або як фінансові зобов'язання, які оцінюються за справедливою вартістю, через прибуток або збиток», або «інші фінансові зобов'язання».

Інші фінансові зобов'язання. Інші фінансові зобов'язання, включно з депозитами та позиками, первісно оцінюються за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат на операцію. У подальшому інші фінансові зобов'язання оцінюються за амортизованою собівартістю із використанням методу ефективної ставки відсотка.

Ефективна ставка відсотка є методом розрахунку амортизованої собівартості фінансового зобов'язання та розподілу процентних витрат протягом відповідного періоду. Щодо детальної інформації про ефективну ставку див. розділ «Процентні доходи та процентні витрати» вище.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Банківська Група припиняє визнавати фінансові зобов'язання тоді і тільки тоді, коли зобов'язання Банківської Групи виконані, анульовані або спливає строк їхньої дії. Різниця між балансовою вартістю фінансового зобов'язання, визнання якого було припинене, і компенсацією виплаченою або до виплати визнається у складі прибутку або збитку.

Договори фінансових гарантій. Договір фінансової гарантії являє собою договір, який вимагає від особи, яка його видала, здійснити визначені платежі для відшкодування особі, яка його утримує, збитків, понесених у результаті того, що певний дебітор не виконає належних платежів згідно з умовами боргового інструмента.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Договори фінансових гарантій, які видала Банківська Група, первісно оцінюються за справедливою вартістю і у подальшому оцінюються за більшою з величин:

- суми резерву під збитки, як визначено у відповідності до МСФЗ 9; та
- первісно визнаної суми, за вирахуванням, коли доцільно, накопиченої суми доходу, визнаного згідно з політикою Банківської Групи щодо визнання доходів.

Договори фінансових гарантій подаються як резерви у консолідованому звіті про фінансовий стан, а оцінка подається у складі інших доходів.

Гарантії виконання. Гарантії виконання - це договори, що надають компенсацію, якщо інша сторона не виконує передбачений договором обов'язок. Гарантії виконання не передають кредитний ризик. Ризик за договором з гарантією виконання є можливістю невиконання передбаченим договором обов'язком іншою стороною. Відповідно, гарантії виконання не є фінансовими інструментами і тому не належать до сфери застосування МСФЗ (IFRS) 9.

Функціональна валюта. Позиції, включені в консолідовану фінансову звітність Банківської Групи, виражені у валюті, що найкращим чином відповідає економічній сутності подій та умов, що стосуються Банківської Групи («функціональна валюта»). Функціональною валютою даної консолідованої фінансової звітності є українська гривня. Всі значення заокруглені до цілих тисяч гривень, якщо не вказано інше.

Взаємозалік. Фінансові активи та зобов'язання згортаються, а в консолідованому звіті про фінансовий стан відображається згорнутий залишок, якщо Банківська Група має юридичне право здійснювати залік відображених у консолідованому звіті про фінансовий стан сум та має намір або зробити взаємозалік, або реалізувати актив та погасити зобов'язання одночасно. Доходи і витрати не згортаються у консолідованому звіті про прибуток або збиток, за виключенням тих випадків, коли це вимагається або дозволяється МСФЗ або відповідним тлумаченням, при цьому такі випадки окремо розкриваються в обліковій політиці Банківської Групи. При обліку передачі фінансового активу, яка не веде до припинення визнання такого активу, Банківська Група не зортає переданий актив та пов'язане з ним зобов'язання.

Банківська Група як орендодавець. Банківська Група як орендодавець визнає активи за угодами про фінансову оренду у консолідованому звіті про фінансовий стан та подає їх як заборгованість клієнтів, первісно оцінює їх у сумі, яка дорівнює сумі чистої інвестиції в оренду. У подальшому визнання фінансових доходів відбувається на основі моделі, яка відображає постійну періодичну ставку прибутку від чистої інвестиції Банківської Групи у фінансову оренду.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та рахунки у НБУ для цілей складання консолідованого звіту про фінансовий стан включають готівку в касі та залишки на кореспондентських та строкових депозитних рахунках у НБУ. Для цілей складання консолідованого звіту про рух грошових коштів до грошових коштів та їх еквівалентів включають активи, які можуть бути вільно конвертовані у відповідну суму грошових коштів протягом короткого періоду часу, а саме: готівку в касі, необмежені у використанні залишки на кореспондентських рахунках у НБУ, кошти, розміщені в банках, та угоди зворотного продажу з первісним строком погашення до 90 днів, за виключенням гарантійних депозитів та інших обмежених у використанні залишків на рахунках. При складанні консолідованого звіту про рух грошових коштів сума обов'язкового мінімального резерву, який депонується у НБУ, не включається до еквівалентів грошових коштів через існуючі обмеження щодо його використання.

Договори РЕПО і зворотного РЕПО. Цінні папери, продані за угодами про зворотний викуп («РЕПО»), обліковуються як забезпечені операції фінансування, при цьому цінні папери, продані за договорами РЕПО, продовжують відображатися у консолідованому звіті про фінансовий стан, а зобов'язання контрагента включається до сум виплат за операціями РЕПО у складі депозитів і залишків коштів в інших банках або поточних рахунків і депозитів клієнтів залежно від ситуації.

Різниця між ціною продажу і ціною зворотного викупу являє собою витрати на виплату процентів і визнається у прибутку або збитку протягом строку дії угоди про зворотний викуп за методом ефективної ставки відсотка. Цінні папери, придбані за угодами про зворотний продаж («зворотне РЕПО»), обліковуються як суми до отримання за операціями зворотного продажу у складі коштів у банках або кредитів клієнтам залежно від ситуації. Різниця між ціною придбання та ціною продажу являє собою процентний дохід і визнається у прибутку або збитку протягом строку дії угоди про зворотний продаж за методом ефективної ставки відсотка. Якщо активи, придбані за угодою про зворотний продаж, продаються третім особам, зобов'язання щодо повернення цінних паперів обліковується як зобов'язання і оцінюється за справедливою вартістю.

Похідні фінансові інструменти. У ході звичайної господарської діяльності Банківська Група укладає різноманітні договори похідних фінансових інструментів, включаючи форвардні договори та свопи, призначені для управління валютним ризиком та ризиком ліквідності, а також для цілей торгівлі. Похідні фінансові інструменти, що використовуються Банківською Групою, не призначені для хеджування і не кваліфікуються для обліку хеджування. Похідні фінансові інструменти первісно відображаються за справедливою вартістю на дату укладення договору і в подальшому переоцінюються до справедливої вартості із визнанням змін у справедливій вартості через прибуток або збиток на кожну звітну дату. Похідні фінансові інструменти відображаються як активи, коли їхня справедлива вартість має позитивне значення, і як зобов'язання, коли від'ємне.

Оподаткування. Витрати з податку на прибуток представляють собою суму витрат з поточного та відстроченого податків.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Поточний податок на прибуток. Витрати за поточним податком на прибуток базуються на оподаткованому прибутку за рік. Оподатковуваний прибуток відрізняється від фінансового прибутку до оподаткування, відображеного у консолідованому звіті про прибуток або збиток, оскільки не включає статей доходів або витрат, які оподатковуються або відносяться на витрати в інші роки, а також виключає статті, які ніколи не оподатковуються і не відносяться на витрати в цілях оподаткування. Витрати Банківської Групи за поточним податком розраховуються з використанням податкової ставки, яка діяла протягом звітного періоду.

Відстрочений податок на прибуток. Це податок, який, як очікується, повинен бути сплачений або відшкодований за різницями між балансовою вартістю активів та зобов'язань у консолідованій фінансовій звітності та відповідною податковою базою, яка використовується при розрахунках оподаткованого прибутку та обліковується за методом балансових зобов'язань. Відстрочені податкові активи визнаються з урахуванням ймовірності отримання у майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можуть бути реалізовані тимчасові різниці, які відносяться на витрати. Такі активи не визнаються, якщо тимчасові різниці виникають внаслідок первісного визнання інших активів та зобов'язань у рамках операції, яка не впливає на розмір податкового чи бухгалтерського прибутку.

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну звітну дату та зменшується у тій мірі, в якій більше не існує ймовірності наявності оподаткованого прибутку, якого буде достатньо для повного або часткового відшкодування такого активу.

Відстрочений податок визнається у консолідованому звіті про прибуток або збиток, крім тих випадків коли він пов'язаний зі статтями, які безпосередньо відносяться до статей капіталу або статей звіту про інший сукупний дохід, при цьому відстрочений податок також визнається у складі капіталу або звіту про інший сукупний дохід відповідно.

В Україні також існують інші податки, якими обкладається діяльність Банківської Групи. Ці податки включені як компонент операційних витрат у консолідованому звіті про прибуток або збиток.

Інвестиції в дочірню компанію. Фінансові інвестиції в дочірню компанію відображаються на дату звітності за їх первісною вартістю. Витрати на операції, пов'язані з придбанням інвестиції, збільшують суму такої інвестиції на дату її придбання.

Фінансові інвестиції в дочірню компанію на дату звітності обліковуються за собівартістю з урахуванням зменшення корисності. Банківська Група визнає зменшення корисності інвестицій в дочірню компанію як витрати звітного періоду в разі наявності об'єктивних доказів, що свідчать про зменшення їх корисності.

Основні засоби та нематеріальні активи. Основні засоби та нематеріальні активи відображаються за первісною історичною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-якого визнаного збитку від знецінення.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Історична вартість основних засобів складається з їх первісної вартості з урахуванням усіх витрат, пов'язаних з придбанням, доставкою, монтажем і введенням в експлуатацію зазначених активів.

Усі нематеріальні активи Банківської Групи мають кінцевий термін використання і включають переважно програмне забезпечення та ліцензії на право користування програмними продуктами.

Сума амортизації нараховується на балансову вартість основних засобів та нематеріальних активів з метою поступового списання активів протягом очікуваного строку їх корисного використання. Амортизація розраховується з використанням прямолінійного методу.

Сума амортизації нараховується на балансову вартість основних засобів та нематеріальних активів з метою поступового списання активів протягом очікуваного строку їх корисного використання. Вона розраховується з використанням прямолінійного методу за такими встановленими річними ставками:

Будинки та споруди	2%-5%
Активи з права користування	20%-34%
Транспортні засоби	17%-22%
Меблі та обладнання	5%-100%
Інші необоротні активи	6.25%-100%
Нематеріальні активи	6.25%-50%

Банківська Група не рідше раз на рік переглядає строки корисного використання основних засобів та нематеріальних активів..

Об'єкт основних засобів та нематеріальних активів припиняє визнаватися після вибуття або коли більше не очікується отримання майбутніх економічних вигід від продовження використання цього активу.

В кінці кожного звітного періоду Банківська Група оцінює, чи є якісь ознаки того, що корисність актива може зменшитись. Якщо балансова вартість активів перевищує очікувану вартість відшкодування, вона знижується до вартості відшкодування.

Умовні активи. Не визнаються у консолідованому звіті про фінансовий стан, але розкриваються у примітках до консолідованої фінансової звітності у тому випадку, коли є ймовірним надходження економічних вигод.

Умовні зобов'язання. Не визнаються у консолідованому звіті про фінансовий стан, але розкриваються у примітках до консолідованої фінансової звітності, за виключенням випадків, коли ймовірність вибуття ресурсів у результаті погашення є незначною.

Забезпечення. Визнаються, коли Банківська Група має існуюче юридичне або конструктивне зобов'язання, яке виникло у результаті минулих подій, і ймовірно, що для погашення цього зобов'язання потрібне використання ресурсів, які втілюють у собі певні економічні вигоди; причому розмір таких зобов'язань можна достовірно оцінити. Забезпечення оцінюються у відповідності з МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи», який вимагає застосування оцінки та судження керівництва.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Чисті активи, що належать вкладникам не державних пенсійних фондів. Вартість чистих активів, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів, визначається як різниця між активами та зобов'язаннями фондів.

Інвестиційна діяльність з активами фондів здійснюється відповідно до затвердженої інвестиційної декларації та вимог Закону «Про недержавне пенсійне забезпечення». Інвестиційна декларація є документом, який визначає інвестиційну політику фондів. В інвестиційній декларації відображаються основні напрями інвестування активів фондів та обмеження інвестиційної діяльності з пенсійними активами, встановлені у межах загальних вимог та обмежень інвестиційної діяльності, визначених законодавством. Інвестиційна декларація та зміни до неї розробляються і затверджуються керівними органами фондів.

Пенсійні активи, що накопичуються у фондах, використовуються для цілей їхньої інвестиційної діяльності, виконання зобов'язань фондами перед його учасниками та оплати витрат, пов'язаних зі здійсненням недержавного пенсійного забезпечення з урахуванням обмежень, встановлених законодавством.

Програми пенсійного забезпечення. Відкритий пенсійний фонд «ОТП Пенсія» та Недержавний пенсійний фонд «Відкритий пенсійний фонд «ФріФлайт» здійснюють свою діяльність, використовуючи пенсійні програми з визначеним внеском. Програми з визначеним внеском — програми пенсійного забезпечення, згідно з якими суми, що підлягають виплаті у вигляді пенсійного забезпечення, визначаються відповідно до внесків, сплачених до фонду, і отриманого від них інвестиційного доходу.

Інструменти власного капіталу. Інструмент власного капіталу – це будь-який договір, що підтверджує право на залишкову частку в активах Банківської Групи після вирахування всіх його зобов'язань. Інструменти капіталу, випущені Банківською Групою, відображаються в сумі надходжень за ними за вирахуванням прямих витрат на їх випуск.

Акціонерний капітал та емісійний дохід. Внески до акціонерного капіталу визнаються за первісною вартістю. Емісійний дохід виникає при перевищенні суми внесених коштів над номінальною вартістю випущених акцій. Прибутки та збитки від реалізації власних акцій відносяться до емісійного доходу.

Дивіденди від простих акцій визнаються у складі капіталу як зменшення капіталу в тому періоді, в якому вони були оголошені.

Резерви капіталу. Резерви, відображені у складі капіталу (інших сукупних доходів) у консолідованому звіті про фінансовий стан Банківської Групи як «інші резерви» складаються із резервів переоцінки щодо зміни справедливої вартості інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Виплати працівникам. Виплати працівникам (витрати на заробітну плату, внески до загальнодержавних соціальних фондів, оплачувані щорічні відпустки, виплати за листками непрацездатності, премії, а також негрошові винагороди) нараховуються в тому році, у якому відповідні послуги надавалися працівниками. Банківська Група згідно із законодавством України здійснює перерахування внесків (зборів) до таких загальнодержавних соціальних фондів: пенсійного, соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття та соціального страхування від нещасних випадків.

Кошти, що перераховуються до загальнодержавних соціальних фондів, визнаються витратами в міру їх здійснення. У складі витрат на виплати працівникам відображаються нарахування щодо оплат відпусток та виплат премій. Банківська Група не має жодних інших зобов'язань за виплатами після звільнення працівників або інших істотних виплат, які потребують нарахування.

Операції з іноземною валютою. Консолідована фінансова звітність Банківської Групи представлена в українській гривні, валюті основного економічного середовища, в якому веде свою операційну діяльність Банківська Група (функціональній валюті). Монетарні активи та зобов'язання, виражені у валютах, які відрізняються від функціональної валюти Банківської Групи (іноземних валютах), перераховуються в українську гривню за відповідними офіційними курсами обміну валют, які діють на звітну дату.

Балансові активи та зобов'язання в іноземній валюті відображаються у консолідованому звіті про фінансовий стан за офіційним курсом, що діяв на дату їх виникнення, та переоцінюються за курсом на звітну дату. Доходи і витрати в іноземній валюті відображаються за офіційним курсом, що діяв на дату їх виникнення, а не на дату розрахунків, а при застосуванні касового методу – за курсом на день розрахунку. Усі отримані прибутки та збитки, які виникають у результаті такого перерахування, включаються до складу чистого прибутку/(збитку) від операцій з іноземною валютою.

Курси обміну валют. Офіційні курси гривні до іноземних валют станом на 31 грудня 2021 та 2020 років, які використовувала Банківська Група при підготовці даної консолідованої фінансової звітності, представлені таким чином:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Гривня/1 долар США	27.2782	28.2746
Гривня/1 євро	30.9226	34.7396

Зміни у форматі консолідованої фінансової звітності Банківської групи. За потреби, порівняльні дані були скориговані для приведення їх у відповідність змінам у форматі консолідованої фінансової звітності за поточний рік Банківської групи.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Нові і переглянуті прийняті МСФЗ. Банківська Група не застосовувала достроково таких нових і переглянутих МСФЗ, які були випущені, але ще не набули чинності:

Стандарти/тлумачення	Набувають чинності для річних облікових періодів, які починаються на або після:
Поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» – Розкриття облікових політик	1 січня 2023 року
Поправки до МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» – Визначення облікових оцінок	1 січня 2023 року
МСФЗ 17 «Страхові контракти»	1 січня 2023 року
Поправки до МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» та МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані компанії» – Продаж або внесок активів в угодах між інвестором і його асоційованою компанією або спільним підприємством	Дата не визначена
Поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» – Класифікація зобов'язань на короткострокові та довгострокові	1 січня 2023 року
Поправки до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу» – Посилання на концептуальну основу МСФЗ	1 січня 2022 року
Поправки до МСБО 16 «Основні засоби» – Надходження до використання за призначенням	1 січня 2022 року
Поправки до МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» – Обтяжливі контракти – вартість виконання контракту	1 січня 2022 року
Поправки до IAS 12 «Податок на прибуток» - відстрочений податок, пов'язаний з активами та зобов'язаннями, що виникають в результаті однієї операції	1 січня 2023 року
Щорічне удосконалення МСФЗ за період 2018-2020, Поправки до МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності», МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», МСБО 41 «Сільське господарство»	1 січня 2022 року

Очікується, що нові стандарти, що зазначені в таблиці, не будуть мати значного впливу на консолідовану фінансову звітність Банківської Групи.

Сфери застосування істотних суджень керівництва та джерела невизначеності оцінок. При підготовці консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ керівництво Банківської Групи здійснює оцінки та припущення, які впливають на відображені суми активів та зобов'язань, розкриття умовних активів та зобов'язань на звітну дату, а також відображених у консолідованій фінансовій звітності сум доходів і витрат протягом звітного періоду.

Керівництво здійснює свої оцінки та приймає професійні судження на постійній основі. Оцінки та судження керівництва ґрунтуються на історичному досвіді та різних інших факторах, які, на їхню думку, є доцільними в даних обставинах. Фактичні результати можуть відрізнятися від даних оцінок в залежності від різних припущень або умов.

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Істотні припущення

Оцінка бізнес-моделі. Класифікація і оцінка фінансових активів залежить від результатів тестування щодо виплат тільки основної суми та процентів, а також бізнес-моделі. Банківська Група визначає бізнес-модель на рівні, який відображає те, яким чином групи фінансових активів управляються разом для досягнення конкретної бізнес-цілі. Ця оцінка включає використання суджень, які відображають усі відповідні докази, включно зі способами оцінки показників діяльності активів та оцінки їхніх показників, ризику, які впливають на показники діяльності активів і способи їхнього управління, а також те, яким чином відбувається компенсація менеджерів, що здійснюють управління активами. Банківська Група здійснює моніторинг фінансових активів, які оцінюються за амортизованою собівартістю або справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі інших сукупних доходів, які припиняють визнаватися до настання терміну їхнього погашення, для того, щоб зрозуміти причину їхнього вибуття, і чи відповідають такі причини цілі господарської діяльності, заради якої ці активи утримуються. Моніторинг є частиною постійної оцінки Банківської Групи того, чи продовжує бізнес-модель, заради якої утримуються залишки фінансових активів, залишатися доречною і, якщо вона перестає бути доречною, чи відбулися зміни у бізнес-моделі та, відповідно, перспективні зміни у класифікації цих активів.

Істотне збільшення кредитного ризику. Очікувані кредитні збитки оцінюються як резерв, який дорівнює 12-ти місячним очікуваним кредитним збиткам для активів Етапу 1 або очікуваним кредитним збиткам на весь строк дії інструментів для активів Етапу 2 або Етапу 3. Актив переходить до Етапу 2, коли його кредитний ризик значно зростає з моменту первісного визнання. Під час оцінки того, чи збільшився кредитний ризик активу істотно, Банківська Група застосовує судження та враховує якісну та кількісну обґрунтовану та корисну прогнозну інформацію.

Створення груп активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику. Коли очікувані кредитні збитки оцінюються на колективній основі, фінансові активи групуються на основі спільних характеристик ризику. Банківська Група здійснює постійний моніторинг доречності характеристик кредитного ризику для оцінки того, чи продовжують вони залишатися аналогічними. Це вимагається для забезпечення того, щоб, у випадку зміни характеристик кредитного ризику, існував спосіб належного перерозподілу активів за сегментами. У результаті цього можуть бути створені нові портфелі або активи перейти до портфеля, який вже існує і краще відображає аналогічні характеристики кредитного ризику цієї групи активів. Перерозподіл портфелів за сегментами та рух між портфелями стають поширенішими, коли відбувається значне зростання кредитного ризику (або коли таке значне зростання анулюється), і таким чином активи переходять з групи 12-ти місячних очікуваних кредитних збитків до активів на весь строк дії інструментів, або навпаки, але це також може відбуватися у рамках портфелів, які продовжують оцінюватися на тій само основі як 12-ти місячні очікувані кредитні збитки чи на весь строк дії інструментів, але сума очікуваних кредитних збитків змінюється, оскільки кредитний ризик портфелів є іншим.

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Моделі і припущення, які використовуються. Банківська Група використовує різноманітні моделі та припущення під час оцінки справедливої вартості фінансових активів, а також під час оцінки очікуваних кредитних збитків. Судження застосовуються під час виявлення найдоречнішої моделі для кожного виду активів, а також під час визначення припущень, використаних у цих моделях, включно з припущеннями, які стосуються основних факторів кредитного ризику.

Джерела невизначеності в оцінках. Нижче перераховані основні оцінки, які керівництво використовувало в процесі застосування облікової політики Банківської Групи і які надають найбільш істотний вплив на суми, відображені у консолідованій фінансовій звітності.

Ймовірність дефолту. Ймовірність дефолту є ключовим сигналом у вимірюванні рівня кредитних збитків. Ймовірність дефолту – це оцінка на заданому часовому горизонті, розрахунок якої включає історичні дані, припущення і очікування майбутніх умов.

Рівень збитку у випадку дефолту. Збитки у випадку дефолту є оцінкою збитків, які виникнуть при дефолті. Він ґрунтується на різниці між грошовими потоками, належними за договором, і тими, які кредитор очікував би отримати, з урахуванням грошових потоків від забезпечення.

Визначення кількості, відносної ваги прогнозних сценаріїв та визначення прогнозової інформації, що відноситься до кожного із сценаріїв. Під час оцінки очікуваних кредитних збитків Банківська Група використовує обґрунтовану та підтверджену прогнозу інформацію, яка базується на припущеннях щодо майбутнього руху різних економічних факторів і те, яким чином ці фактори впливатимуть один на одного.

Справедлива вартість будівель та споруд, що отримані у якості забезпечення. Вартість будівель та споруд (нерухомості), що отримані у якості забезпечення кредитних операцій, визначається Банківською Групою за справедливою вартістю. Оскільки станом на 31 грудня 2021 року активний ринок для певних типів будівель та споруд відсутній, то фактично, при визначенні вартості заставного майна застосовується оціночна вартість, яка в більшій мірі спирається на професійну думку фахівців з оцінки, ніж на ринкові фактори. Оцінка справедливої вартості нерухомості вимагає формування суджень та застосування припущень щодо порівнянності об'єктів майна та інших факторів. Виходячи з вищенаведеного, резерв під збитки може зазнати впливу від застосування оціночної вартості заставного майна. Облікові оцінки, пов'язані з оцінкою нерухомості в умовах відсутності ринкових цін, які формуються на активному ринку, є основним джерелом виникнення невизначеності оцінки, тому що: (i) їй властива висока мінливість від періоду до періоду, та (ii) визнання зміни оцінок може потенційно мати суттєвий вплив.

Оцінка спроможності позичальника погасити заборгованість за кредитом за рахунок власних коштів. Банківська Група оцінює грошові потоки від бізнесу на основі аналізу фінансових звітів позичальника та оцінці фінансових коефіцієнтів (таких як EBITDA, достатність капіталу та інших).

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Справедлива вартість інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. При оцінці справедливої вартості інвестицій, Банківська Група використовує ринкові дані в тій мірі, в якій вони доступні. Якщо такі дані відсутні, Банківська Група використовує моделі оцінки для визначення справедливої вартості своїх фінансових інструментів (деталі зазначено у Примітці 23).

Термін оренди та коефіцієнт дисконтування активів з права користування та орендних зобов'язань. Оцінка терміну оренди зазвичай включає суттєві судження Банківської Групи щодо можливості продовження договору оренди, його розірвання орендарем або орендодавцем, можливих штрафів за розірвання та інших регуляторних обмежень щодо продовження договору оренди. Коефіцієнт дисконтування (або ставка додаткових запозичень орендаря) визначається, використовуючи суттєві судження, оскільки розраховується як ставка відсотка, яку орендар сплатив би, щоб позичити на подібний строк та з подібним забезпеченням коштів, які необхідні для того, щоб отримати актив, за вартістю подібний до активу з права користування за подібних економічних умов.

Первісне визнання операцій з пов'язаними сторонами. У ході звичайної діяльності Банківська Група здійснює операції з пов'язаними сторонами. Фінансові інструменти первісно визнаються за справедливою вартістю. За відсутністю активного ринку таких операції, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими цінами та ставками, використовують професійне судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних фінансових інструментів та операцій з ними, у тому числі аналіз ефективної ставки та параметрів укладених угод.

Податкове законодавство. Внаслідок наявності в українському господарському, зокрема, податковому, законодавстві положень, які дозволяють більш ніж один варіант тлумачення, а також внаслідок практики, яка склалася в загалом нестабільному економічному середовищі через довільне тлумачення податковими органами різних аспектів економічної діяльності, Банківська Група, можливо, буде змушена визнати додаткові податкові зобов'язання, штрафи та пеню у разі, якщо податкові органи піддадуть сумніву певне тлумачення, засноване на судженні керівництва Банківської Групи. Податкові записи залишаються відкритими для перегляду податковими органами протягом трьох років.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

4. Грошові кошти та їх еквіваленти

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Залишки на рахунках у Національному банку України	2,608,788	2,284,940
Готівка в касі	1,261,375	1,225,480
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	3,870,163	3,510,420

Грошові кошти та їх еквіваленти для цілей консолідованого звіту про рух грошових коштів представлені таким чином:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Грошові кошти та їх еквіваленти для цілей звіту про фінансовий стан	3,870,163	3,510,420
Кореспондентські рахунки в банках, чиста сума (Примітка 5), в т.ч. резерв під очікувані збитки	8,712,657 (33,878)	13,652,589 (1,198)
Кредити в банках, з первісним строком погашення до 90 днів, чиста сума (Примітка 5), в т.ч. резерв під очікувані збитки	6,075 (110)	- -
Кредити, що надані за операціями РЕПО (Примітка 5), чиста сума в т.ч. резерв під очікувані збитки	430,307 (9,515)	18,469 -
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	13,019,202	17,181,478

5. Кредити та аванси банкам

Кредити та аванси банкам представлені таким чином:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Кореспондентські рахунки в банках	8,746,535	13,657,204
Кредити, що надані за операціями РЕПО	439,822	18,469
Строкові депозити в банках	51,661	61,858
Кредити в банках	6,185	-
Резерви під очікувані кредитні збитки	(43,503)	(1,198)
Всього коштів в банках	9,200,700	13,736,333

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років Банківська Група отримала в заставу цінні папери за договорами зворотного продажу (РЕПО) на суму номінальною вартістю 439,822 тисячі гривень та 18,469 тисяч гривень, відповідно.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

5. Кредити та аванси банкам (продовження)

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років, до складу коштів в банках включені нараховані проценти на суму 1,057 тисяч гривень та 19 тисяч гривень, відповідно.

Станом на 31 грудня 2021 року залишки у одному банку на загальну суму 7,393,099 тисяч гривень індивідуально перевищували 10% капіталу Банківської Групи. Станом на 31 грудня 2020 року залишки у п'ятьох банках на загальну суму 13,137,935 тисяч гривень індивідуально перевищували 10% капіталу Банківської Групи.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років максимальний кредитний ризик за коштами в банках становив 9,200,700 тисяч гривень та 13,736,333 тисячі гривень, відповідно.

6. Кредити та аванси клієнтам

Кредити та аванси клієнтам представлені таким чином:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Кредити юридичним особам та фізичним особам-підприємцям	29,653,008	20,734,779
Заборгованість за фінансовою орендою	14,339,325	11,372,689
Споживчі кредити фізичним особам	10,165,908	8,197,852
Іпотечні кредити фізичним особам	842,307	1,371,488
Кредити, що надані за операціями РЕПО	848,801	-
Інші кредити фізичним особам	3,689	3,478
Всього кредитів та авансів клієнтам до вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	55,853,038	41,680,286
За вирахуванням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	(3,517,288)	(3,849,020)
Всього кредитів та авансів клієнтам	52,335,750	37,831,266

Станом на 31 грудня 2021 року Банківська Група отримала в заставу цінні папери за договорами зворотного продажу (РЕПО) номінальною вартістю на суму 848,801 тисячу гривень (2020: операцій зворотного продажу та застави цінних паперів не було).

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років до складу кредитів та авансів клієнтам включені нараховані проценти на суму 629,807 тисяч гривень та 820,356 тисяч гривень, відповідно.

Інформацію про рух резервів на покриття очікуваних кредитних збитків розкрито у Примітці 26.

Забезпечення кредитів та інші інструменти зменшення кредитного ризику. Розмір та види забезпечення кредитів, що вимагається Банківською Групою, залежать від оцінки кредитного ризику контрагента. Банківська Група запровадила основні принципи прийнятності різних видів застави та параметрів оцінки. Основні види отриманої застави включають:

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

6. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

- при кредитуванні фізичних осіб – нерухоме майно житлового призначення та інше нерухоме майно, автомобілі;
- при комерційному кредитуванні – нерухоме майно нежитлового призначення, комерційна нерухомість, інше нерухоме майно, обладнання, запаси та права на них, грошові кошти на депозити.

Керівництво Банківської Групи здійснює моніторинг ринкової вартості застави. При необхідності Банківська Група здійснює переоцінку її вартості.

Переоцінка вартості заставного майна Банківської Групи, за умови суттєвого відхилення від його справедливої вартості, проводиться шляхом: а) визначення ринкової вартості майна незалежними акредитованими оціночними компаніями або співробітниками Банківської Групи відповідної фахової кваліфікації; б) індексації вартості для груп майна з подібними технічними характеристиками, призначенням та умовами використання.

Банківська Група не утримує заставу, яку дозволяється продати чи перезаставити, у випадку, коли власник застави виконує свої зобов'язання.

Наведена нижче таблиця відображає пропорційну суму кредитів та авансами клієнтам, забезпечених заставою, а не справедливую вартість самої застави:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Гарантії	237,095	71,813
Забезпечені кредити:	30,871,396	27,994,270
Кредити, забезпечені іншою нерухомістю	7,510,584	8,955,591
Кредити, забезпечені обладнанням, запасами та правами на них (автомобілями, сільськогосподарською технікою, іншими транспортними засобами, вантажівками та вагонами)	20,405,034	16,487,217
Кредити, забезпечені житловою нерухомістю	919,898	1,412,058
Кредити, забезпечені грошовими коштами або гарантійними депозитами в Банку	1,190,090	1,139,404
Кредити, забезпечені цінними паперами	845,790	-
Незабезпечені кредити та кредити не покриті заставою	24,744,547	13,614,203
Всього кредитів та авансів клієнтам до вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	55,853,038	41,680,286
За вирахуванням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	(3,517,288)	(3,849,020)
Всього кредитів та авансів клієнтам	52,335,750	37,831,266

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

6. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Наведена нижче таблиця відображає пропорційну суму знецінених кредитів та авансів клієнтам, забезпечених заставою, а не справедливую вартість самої застави:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Забезпечені кредити:	1,447,883	2,263,663
Знецінені кредити, забезпечені іншою нерухомістю	572,416	925,454
Знецінені кредити, забезпечені житловою нерухомістю	417,523	828,606
Знецінені кредити, забезпечені обладнанням, запасами та правами на них (автомобілями, сільськогосподарською технікою, іншими транспортними засобами, вантажівками та вагонами)	457,694	509,353
Знецінені кредити, забезпечені грошовими коштами або гарантійними депозитами в Банку	250	250
Незабезпечені знецінені кредити та кредити не покриті заставою	1,532,249	1,569,372
Всього кредитів та авансів клієнтам до вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	2,980,132	3,833,035
За вирахуванням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	(1,919,815)	(2,711,777)
Всього знецінених кредитів та авансів клієнтам	1,060,317	1,121,258

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років майже всі кредити (понад 99% від кредитів та авансів клієнтам) надані компаніям, які ведуть свою діяльність в Україні, що представляє собою значну географічну концентрацію в одному регіоні (Примітка 26).

Станом на 31 грудня 2021 Група надала кредити одній групі клієнтів на загальну суму 2,009,906 тисяч гривень, сума якої окремо перевищувала 10% капіталу Банківської Групи.

Станом на 31 грудня 2020 Банк не надавав кредити групам клієнтів, сума яких перевищувала 10% капіталу Банківської Групи.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років максимальний кредитний ризик за кредитами та авансами клієнтам становив 52,335,750 тисяч гривень та 37,831,266 тисяч гривень, відповідно. Кредитна якість кредитів та авансів клієнтам розкрита в Примітці 26.

У 2021 році Банківська група здійснила продаж частини свого кредитного портфелю, вартість до вирахування резерву якого становила 1,130,980 тисяч гривень, за 54,773 тисячі гривень. У результаті відбулося списання різниці між вартістю проданої частини кредитного портфелю та вартістю отриманої компенсації за рахунок раніше сформованих резервів у сумі 1,076,207 тисяч гривень (включено до статті «списання» у русі резервів у Примітці 26).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

6. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У 2020 році Банківська група здійснила продаж частини свого кредитного портфелю, вартість до вирахування резерву якого становила 1,156,122 тисячі гривень, за 122,597 тисяч гривень. У результаті відбулося списання раніше сформованих резервів у сумі 1,033,525 тисяч гривень.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років кредити та авансів клієнтам включають заборгованість за фінансовою орендою, інформація про яку представлена таким чином:

	31 грудня 2021 року	
	Мінімальні лізингові платежі	Приведена вартість мінімальних лізингових платежів
Заборгованість за фінансовою орендою		
До 1 року	6,874,572	5,645,446
Від 1 до 2 років	4,732,944	4,033,477
Від 2 до 3 років	2,556,756	2,227,341
Від 3 до 4 років	1,708,801	1,552,491
Від 4 до 5 років	855,809	816,569
Понад 5 років	66,850	64,001
Всього інвестицій в фінансову оренду	16,795,732	14,339,325
Незароблені фінансові доходи за договорами фінансової оренди	(2,456,407)	-
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків за договорами фінансової оренди	(193,119)	(193,119)
Чисті інвестиції в фінансову оренду	14,146,206	14,146,206
Поточна заборгованість за фінансовою орендою		64,918
Непоточна заборгованість за фінансовою орендою		14,081,288
Чисті інвестиції в фінансову оренду		14,146,206

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

6. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

	31 грудня 2020 року	
	Мінімальні лізингові платежі	Приведена вартість мінімальних лізингових платежів
Заборгованість за фінансовою орендою		
До 1 року	5,420,028	4,428,009
Від 1 до 2 років	3,588,044	3,031,117
Від 2 до 3 років	2,389,285	2,125,204
Від 3 до 4 років	1,173,815	1,059,120
Від 4 до 5 років	596,468	561,125
Понад 5 років	175,190	168,114
Всього інвестицій в фінансову оренду	13,342,830	11,372,689
Незароблені фінансові доходи за договорами фінансової оренди	(1,970,141)	-
Резерв на покриття збитків від знецінення за договорами фінансової оренди	(210,663)	(210,663)
Чисті інвестиції в фінансову оренду	11,162,026	11,162,026
Поточна заборгованість за фінансовою орендою		4,358,713
Непоточна заборгованість за фінансовою орендою		6,803,313
Чисті інвестиції в фінансову оренду		11,162,026

7. Інвестиції в цінні папери

Інвестиції в цінні папери, представлені таким чином:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
- Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	7,967,261	6,780,053
- інвестиції, що оцінюються за амортизованою собівартістю	6,956,240	5,901,418
Всього інвестицій в цінні папери	14,923,501	12,681,471

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

7. Інвестиції в цінні папери (продовження)

Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, представлені таким чином:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Боргові цінні папери:		
- Державні	7,856,312	6,742,527
- Муніципальні	16,129	11,275
- Корпоративні та банківські	72,502	12,720
Дольові цінні папери	22,318	13,531
Всього інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	7,967,261	6,780,053

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років до складу інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, включені нараховані проценти в сумі 178,725 тисяч гривень та 127,049 тисяч гривень, відповідно.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років інвестиції, що оцінюються за амортизованою собівартістю, були представлені таким чином:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Боргові цінні папери:		
- Державні	6,906,494	5,901,418
- Корпоративні	49,746	-
Боргові цінні папери, що оцінюються за амортизованою собівартістю	6,956,240	5,901,418

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років до складу інвестицій, що оцінюються за амортизованою собівартістю, включені нараховані проценти в сумі 7,745 тисяч гривень та 1,418 тисяч гривень, відповідно.

8. Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства

У січні 2019 року, АТ «ОТП БАНК» здійснив придбання 100% частки в статутному капіталі ТОВ «ОТП Факторинг Україна» у компанії, що входить до ОТП Групи за 139,143 тисячі гривень. Основна діяльність ТОВ «ОТП Факторинг Україна» полягає у наданні послуг зі стягнення платежів.

Статут ТОВ «ОТП Факторинг Україна» було зареєстровано 19 жовтня 2009 року. Основна діяльність Компанії полягає у наданні послуг факторингу. Засновником Компанії була компанія «ОТП Факторинг Коветелескезело Зрт.» (OTP Faktoring Koveteleskezelo Zrt.), юридична особа, яка зареєстрована відповідно до законодавства Угорщини та входить до ОТП Групи.

Станом на 31 грудня 2021 та 31 грудня 2020 років статутний капітал ТОВ «ОТП Факторинг Україна» складав 6,227,381 тисячу гривень.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

9. Нематеріальні активи за винятком гудвілу та основні засоби

Нематеріальні активи представлені таким чином:

	Ліцензії	Програм не забезпеч ення	Інші нематеріа льні активи	Всього
Первісна вартість				
31 грудня 2019 року	272,492	329,705	15	602,212
Надходження та внутрішні переміщення	44,006	158,207	-	202,213
Вибуття	(44,331)	(24,626)	-	(68,957)
31 грудня 2020 року	272,167	463,286	15	735,468
Надходження та внутрішні переміщення	28,743	54,060	-	82,803
Вибуття	(21)	(2,927)	-	(2,948)
31 грудня 2021 року	300,889	514,419	15	815,323
Накопичена амортизація				
31 грудня 2019 року	248,193	153,610	8	401,811
Нарахування за рік	10,325	29,613	1	39,939
Списано при вибутті	(44,331)	(24,575)	-	(68,906)
31 грудня 2020 року	214,187	158,648	9	372,844
Нарахування за рік	19,283	76,244	1	95,528
Списано при вибутті	(21)	(2,927)	-	(2,948)
31 грудня 2021 року	233,449	231,965	10	465,424
Чиста балансова вартість				
31 грудня 2021 року	67,440	282,454	5	349,899
31 грудня 2020 року	57,980	304,638	6	362,624

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

9. Нематеріальні активи за винятком гудвілу та основні засоби (продовження)

Основні засоби представлені таким чином:

	Будівлі та інша нерухо- мість	Меблі та облад- нання	Інші необоротні матеріальні активи	Транс- портні засоби	Незавер- шене будів- ництво	Активи з права користуван- ня	Всього
Первісна вартість							
31 грудня 2019 року	130,454	508,280	141,928	121,343	44,113	308,632	1,254,750
Надходження та внутрішні переміщення	420	81,920	16,001	44,669	11,411	432,176	586,597
Вибуття	-	(13,324)	(4,432)	(91,500)	(34,902)	(163,371)	(307,529)
31 грудня 2020 року	130,874	576,876	153,497	74,512	20,622	577,437	1,533,818
Надходження та внутрішні переміщення	353	147,357	18,070	196,630	52,550	157,581	572,541
Вибуття/Переміщення	-	(32,538)	(3,203)	(51,354)	(731)	(107,247)	(195,073)
31 грудня 2021 року	131,227	691,695	168,364	219,788	72,441	627,771	1,911,286
Накопичена амортизація							
31 грудня 2019 року	28,321	321,105	110,175	14,836	-	106,857	581,294
Нарахування за рік	2,743	49,217	16,684	14,728	-	133,840	217,212
Списано при вибутті	-	(13,221)	(4,431)	(9,891)	-	(115,813)	(143,356)
31 грудня 2020 року	31,064	357,101	122,428	19,673	-	124,884	655,150
Нарахування за рік	2,758	67,932	15,431	25,324	-	141,704	253,149
Списано при вибутті	-	(32,010)	(3,203)	(5,789)	-	(86,429)	(127,431)
31 грудня 2021 року	33,822	393,023	134,656	39,208	-	180,159	780,868
Чиста балансова вартість							
31 грудня 2021 року	97,405	298,672	33,708	180,580	72,441	447,612	1,130,418
31 грудня 2020 року	99,810	219,775	31,069	54,839	20,622	452,553	878,668

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років у складі основних засобів та нематеріальних активів відображено повністю амортизовані основні засоби та нематеріальні активи на суму 462,763 тисячі гривень та 408,080 тисяч гривень, відповідно.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

9. Нематеріальні активи за винятком гудвілу та основні засоби (продовження)

Активи з права користування

В 2021 та 2020 роках активи з права користування мали наступний вплив на фінансовий результат Банківської Групи:

	2021	2020
Суми, визнані у складі прибутків та збитків		
Витрати на амортизацію активів з права користування	(141,704)	(133,840)
Операційні витрати за договорами оренди	(13,237)	(17,665)
Процентні витрати за орендними зобов'язаннями	(36,192)	(25,638)
Дохід від суборенди активів з права користування	490	303
Інші доходи	-	-
Всього вплив на фінансовий результат	(190,643)	(176,840)

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 року середній термін оренди активів з права користування становить 37 місяців та 30 місяців, відповідно.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 року Банківська Група не має договорів оренди (лізингу), за якими визначається можливість придбання активів за номінальною вартістю.

10. Інші фінансові та нефінансові активи

Інші фінансові активи представлені таким чином:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Інші фінансові активи		
Дебіторська заборгованість та розрахункові/транзитні рахунки	127,537	98,314
Нараховані доходи	45,529	39,225
Інші фінансові активи до вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	173,066	137,539
За вирахуванням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	(34,586)	(30,846)
Всього інших фінансових активів	138,480	106,693

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

10. Інші фінансові та нефінансові активи (продовження)

Інші нефінансові активи представлені таким чином:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Інші нефінансові активи		
Аванси постачальникам	339,746	92,924
Витрати майбутніх періодів	227,360	185,859
Запаси матеріальних цінностей	86,864	99,264
Передоплати за основні засоби та нематеріальні активи	11,823	7,056
Майно, що перейшло у власність Банку як заставодержателя	10,104	24,535
Дорогоцінні метали	5,553	40,777
Податки до відшкодування та передоплати за податками, крім податку на прибуток	2,512	2,851
Інші аванси та передоплати	3,086	2,086
Інші нефінансові активи до вирахування резерву на зменшення корисності	687,048	455,352
За вирахуванням резерву на зменшення корисності	(4,177)	(3,002)
Всього інших нефінансових активів	682,871	452,350

11. Кошти клієнтів

Кошти клієнтів представлені таким чином:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Поточні рахунки та депозити до запитання	50,419,759	42,050,371
Строкові депозити	6,510,392	5,583,004
Всього коштів клієнтів	56,930,151	47,633,375

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років до складу коштів клієнтів включені нараховані проценти в сумі 47,721 тисяч гривень та 51,306 тисяч гривень, відповідно.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років кошти клієнтів у сумі 5,816,160 тисяч гривень (10.2%) були отримані від чотирнадцяти клієнтів та 4,785,535 тисяч гривень (10.0%) були отримані від дванадцяти клієнтів, відповідно, що являє собою значну концентрацію.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років кошти клієнтів у сумі 1,438,885 тисяч гривень та 1,724,197 тисяч гривень, відповідно, були використані в якості забезпечення кредитів клієнтам, гарантій, акредитивів та інших операцій, пов'язаних з умовними зобов'язаннями.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

12. Інші залучені кошти

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років інші залучені кошти, були представлені кредитами, отриманими переважно від міжнародних фінансових установ на суму 9,758,302 тисячі гривень та 8,712,865 тисяч гривень, відповідно.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років до складу коштів фінансових установ включені нараховані проценти в сумі 60,099 тисяч гривень та 32,448 тисяч гривень, відповідно.

ТОВ «ОТП Лізинг» зобов'язане дотримуватись певних фінансових та нефінансових умов стосовно позик, отриманих від ЄБРР, Спеціалізованого інвестиційного фонду «Грін Фо Гроуз Фанд», Європейського фонду Південно-Східної Європи та Міжнародної фінансової корпорації. ТОВ «ОТП Лізинг» не порушувало жодних з цих умов станом на 31 грудня 2021.

У наступній таблиці наведені дані про зміни в інших залучених коштах, включаючи зміни, що зумовлені грошовими потоками та негрошовими змінами. Інші залучені кошти являють собою зобов'язання, грошові потоки за якими були або будуть відображені у консолідованому звіті про рух грошових коштів в складі грошових потоків від фінансової діяльності.

Рік, який закінчився 31 грудня 2021 року	Залишок на початок періоду	Чисті грошові потоки (i)	Проценти сплачені	Негрошові зміни		Залишок на кінець періоду
				Процентні витрати	Курсові різниці	
Інші залучені кошти	8,712,865	1,716,438	(328,553)	378,476	(720,924)	9,758,302

Рік, який закінчився 31 грудня 2020 року	Залишок на початок періоду	Чисті грошові потоки (i)	Проценти сплачені	Негрошові зміни		Залишок на кінець періоду
				Процентні витрати	Курсові різниці	
Інші залучені кошти	6,243,464	794,921	(380,382)	365,512	1,689,350	8,712,865

(i) Чисті грошові потоки від інших залучених коштів складають чисту суму надходжень і погашень запозичень в консолідованому звіті про рух грошових коштів.

13. Субординований борг

Угода про субординований кредит була підписана учасником Банківської Групи ТОВ «ОТП Лізинг» (надалі — «Компанія») з банком Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) (Німеччина) у червні

2018 року на суму 17,000 тисяч доларів США із датою погашення 30 червня 2025 року. Річна процентна ставка є фіксованою та встановлена на рівні 5%. Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років до субординованого боргу входили нараховані проценти у сумі 82,248 тисяч гривень та 61,218 тисяч гривень відповідно. Відповідно до умов кредитної угоди всі проценти погашаються одним траншем на дату погашення.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

13. Субординований борг (продовження)

У разі банкрутства або ліквідації Компанії погашення цієї заборгованості здійснюється після виплати зобов'язань Компанії перед усіма іншими кредиторами.

Відповідно до умов кредитної угоди, Компанія повинна, зокрема, дотримуватись визначених фінансових та нефінансових умов. Угода не передбачає жодних конкретних дій у разі невиконання Компанією цих умов. Керівництво вважає, що всі умови виконані станом на 31 грудня 2021 та 2020 років.

Узгодження зобов'язань з субординованого боргу, які виникають у результаті фінансової діяльності. У таблиці нижче подано детальну інформацію про зміни у зобов'язаннях з субординованого боргу, які виникають у результаті фінансової діяльності, включно з грошовими та негрошовими змінами. Зобов'язання із субординованого боргу, які виникають у результаті фінансової діяльності, стосуються зобов'язань, стосовно яких потоки грошових коштів були, або майбутні потоки грошових коштів будуть, класифіковані у звіті Банківської Групи про рух грошових коштів як рух грошових коштів від фінансової діяльності.

Рік, який закінчився 31 грудня 2021 року	Залишок на початок періоду	Надход- ження грошових коштів	Негрошові зміни		Залишок на кінець періоду
			Процентні витрати	Курсові різниці	
Субординований борг	541,887	-	21,029	(16,939)	545,977

Рік, який закінчився 31 грудня 2020 року	Залишок на початок періоду	Надход- ження грошових коштів	Негрошові зміни		Залишок на кінець періоду
			Процентні витрати	Курсові різниці	
Субординований борг	433,816	-	30,067	78,004	541,887

14. Інші фінансові та нефінансові зобов'язання

Інші фінансові зобов'язання представлені таким чином:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Інші фінансові зобов'язання		
Орендні зобов'язання	451,374	456,173
Нарахування невикористаних відпусток та премій	368,077	329,177
Транзитні та розрахункові рахунки	266,520	248,595
Платежі до сплати іншим контрагентам	24,967	19,795
Кредиторська заборгованість за основні засоби	2,496	7,095
Інші	35,081	32,455
Всього інших фінансових зобов'язань	1,148,515	1,093,290

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

14. Інші фінансові та нефінансові зобов'язання (продовження)

Орендні зобов'язання

Рух орендних зобов'язань за 2021 та 2020 роки, представлений таким чином:

	2021	2020
Станом на початок періоду	456,173	184,078
Первісне визнання	-	-
Збільшення орендного зобов'язання	144,266	431,208
Нараховані відсотки	36,192	25,638
Списання орендного зобов'язання	(25,407)	(48,741)
Погашення орендного зобов'язання	(168,165)	(151,944)
Вплив зміни валютних курсів	8,315	15,934
Всього орендних зобов'язань станом на кінець періоду	451,374	456,173

Орендні зобов'язання за договорами оренди, що залежать від коливання валютних курсів на кожну звітну дату, обліковуються у відповідній валюті договору. Станом на 31 грудня 2021 року орендні зобов'язання, що виражені в номіналі іноземних валют, становлять 11 662 тисячі доларів США. Станом на 31 грудня 2020 року орендні зобов'язання, що виражені в номіналі іноземних валют, становлять 11 797 тисяч доларів США та 15 тисяч євро.

Орендні зобов'язання на основі строків погашення, представлені таким чином:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Не більше одного року	117,600	95,324
Більше одного року, але не більше двох років	85,352	82,311
Більше двох років, але не більше трьох років	46,593	51,242
Більше трьох років, але не більше чотирьох років	30,871	28,969
Більше чотирьох років, але не більше п'яти років	26,499	22,286
Більше п'яти років	144,459	176,041
Всього орендних зобов'язань	451,374	456,173

Інші нефінансові зобов'язання представлені таким чином:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Інші нефінансові зобов'язання		
Аванси отримані від клієнтів	347,522	76,459
Доходи майбутніх періодів	92,094	69,138
Зобов'язання за внесками до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	37,658	35,254
Податки до сплати, крім податку на прибуток	222,161	196,841
Інші	38,618	2,054
Всього інших нефінансових зобов'язань	738,053	379,746

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

Станом на 31 грудня 2021 до складу авансів, отриманих від клієнтів, входили переважно аванси, отримані від клієнтів на придбання об'єктів, що будуть наданні Компанією у фінансовий лізинг у першому кварталі 2022 року.

15. Чистий процентний дохід (Чисті процентні витрати)

Чистий процентний дохід(чисті процентні витрати), представлений таким чином:

	2021	2020
Процентні доходи		
Процентні доходи, розраховані з використанням ефективної процентної ставки:		
Процентні доходи за кредитами клієнтам	4,723,677	3,918,060
Процентні доходи за інвестиціями, що оцінюються за амортизованою собівартістю	295,777	540,223
Процентні доходи за інвестиціями, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	554,313	374,316
Процентні доходи за кредитами, що надані за операціями РЕПО	44,138	13,535
Процентні доходи за коштами в банках	6,491	13,438
Всього процентних доходів розрахованих з використанням ефективної процентної ставки	5,624,396	4,859,572
Інші процентні доходи:		
Процентні доходи за фінансовим лізингом	1,354,302	1,101,180
Всього інших процентних доходів	1,354,302	1,101,180
Всього процентних доходів	6,978,698	5,960,752
Процентні витрати		
Процентні витрати, розраховані з використанням ефективної процентної ставки:		
Процентні витрати за рахунками клієнтів	(1,050,140)	(1,311,073)
Процентні витрати за коштами банків та інших фінансових установ	(378,755)	(446,097)
Процентні витрати за фінансовими активами із від'ємною процентною ставкою	(40,917)	(23,105)
Всього процентних витрат розрахованих з використанням ефективної процентної ставки	(1,469,812)	(1,780,275)
Інші процентні витрати:		
Процентні витрати за орендними зобов'язаннями	(36,192)	(25,638)
Всього процентних витрат	(1,506,004)	(1,805,913)
Чистий процентний дохід (чисті процентні витрати)	5,472,694	4,154,839

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

16. Комісійні доходи і витрати

Комісійні доходи і витрати представлені таким чином:

	2021	2020
Комісійні доходи		
Розрахунково-касові операції з клієнтами	981,014	741,245
Операції з пластиковими картками	394,648	421,888
Операції з іноземною валютою	389,501	313,092
Видані гарантії	90,331	88,494
Доходи від страхування	87,289	77,756
Інші доходи	58,657	51,373
Всього комісійних доходів	2,001,440	1,693,848
Комісійні витрати		
Операції з пластиковими картками	(529,256)	(433,481)
Розрахункові операції	(91,131)	(70,188)
Комісійні агентів	(40,428)	(33,152)
Інші витрати	(37,107)	(26,253)
Всього комісійних витрат	(697,922)	(563,074)

17. Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9

	Примітка	2021	2020
Збиток від зменшення корисності кредитів та авансів банкам	26	(42,016)	(355)
Збиток від зменшення корисності кредитів та авансів клієнтам	26	(571,138)	(718,351)
Збиток від зменшення корисності інвестицій в цінні папери	26	(131,663)	(145,417)
Збиток від зменшення корисності інших фінансових активів	26	(4,970)	(9,383)
Збиток від зменшення корисності виданих фінансових гарантій та аналогічних контрактних зобов'язань	26	(27,792)	(184,977)
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9		(777,579)	(1,058,483)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

18. Операційні витрати

Операційні витрати представлені таким чином:

	2021	2020
Витрати на виплати працівникам		
Витрати на персонал	1,237,599	1,056,058
Податки та відрахування, пов'язані із заробітною платою	224,255	193,054
Всього витрати на виплати працівникам	1,461,854	1,249,112
Амортизація	348,676	257,152
Інші адміністративні та операційні витрати		
Обслуговування основних засобів	166,625	165,495
Відрахування до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	147,080	125,232
Витрати по залученню клієнтів	26,832	19,260
Витрати з права користування програмним забезпеченням	20,572	80,846
Витрати на рекламу	87,719	69,472
Професійні послуги	76,724	68,458
Послуги зв'язку	55,874	40,281
Операційна оренда	13,237	17,665
Витрати на безпеку	12,554	12,732
Податки, крім податку на прибуток	11,100	10,584
Витрати на роялті	37,449	30,791
Всього інші адміністративні та операційні витрати	655,766	640,816
Всього операційних витрат	2,466,296	2,147,080

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

19. Податок на прибуток

Податкові наслідки, пов'язані з визнанням відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань за 2021 рік:

	31 грудня 2020 року	Визнані у прибутках/ збитках	Визнані в іншому сукупном у доході	31 грудня 2021 року
Тимчасові різниці:				
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків від гарантій та інших зобов'язань	50,307	3,496	-	53,803
Резерви під очікувані кредитні збитки за кредитами	27,169	2,193	-	29,362
Основні засоби та нематеріальні активи	15,787	151	-	15,938
Збиток від продажу цінних паперів	9,849	962	-	10,811
Інші тимчасові різниці	601	(7)	-	594
Всього відстрочених податкових активів	103,713	6,795	-	110,508
Невизнаний відстрочений податковий актив	(27,169)	(2,193)		(29,362)
Відстрочений податковий актив	76,544	4,602		81,146
Переоцінка цінних паперів	-	-	(12,299)	(12,299)
Відстрочене податкове зобов'язання	-	-	(12,299)	(12,299)
Чисті відстрочені активи з податку на прибуток	76,544	4,602	(12,299)	68,847

Податкові наслідки, пов'язані з визнанням відстрочених податкових активів за 2020 рік:

	31 грудня 2019 року	Визнані у прибутках/ збитках	31 грудня 2020 року
Тимчасові різниці:			
Резерви під очікувані кредитні збитки за кредитами	17,023	10,146	27,169
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків від гарантій та інших зобов'язань	15,109	35,198	50,307
Основні засоби та нематеріальні активи	14,190	1,597	15,787
Збиток від продажу цінних паперів	9,020	829	9,849
Інші тимчасові різниці	428	173	601
Відстрочений податковий актив	55,770	47,943	103,713
Невизнаний відстрочений податковий актив	(17,023)	(10,146)	(27,169)
Чисті відстрочені активи з податку на прибуток	38,747	37,797	76,544

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

19. Податок на прибуток (продовження)

Ставка податку на прибуток у 2021 та 2020 роках становила 18%.

Узгодження витрат з податку на прибуток та облікового прибутку за роки, які закінчилися 31 грудня 2021 та 2020 років:

	2021	2020
Прибуток до оподаткування	4,116,407	2,603,316
Податок за встановленою податковою ставкою	740,953	468,597
Податковий вплив інших постійних різниць	2,193	2,403
Зміна невизнаного відстроченого податкового активу	(4,342)	10,146
Витрати з податку на прибуток	738,804	481,146
Витрати з поточного податку на прибуток (Відшкодування)/витрати з відстроченого податку на прибуток	743,406 (4,602)	518,943 (37,797)
Витрати з податку на прибуток, чиста сума	738,804	481,146
	2021	2020
Відстрочені активи з податку на прибуток		
На початок періоду	76,544	38,747
Відшкодування/(витрати) з відстроченого податку на прибуток	4,602	37,797
Податковий вплив змін резерву переоцінки інвестицій, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(12,299)	-
На кінець періоду	68,847	76,544

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

20. Акціонерний капітал, емісійний дохід та інший додатковий капітал

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Зареєстрований та сплачений акціонерний капітал:		
АТ «ОТП БАНК»	6,186,023	6,186,023
ТОВ «ОТП Лізинг»	45,495	45,495
ТОВ КУА «ОТП Капітал»	10,000	10,000
Всього акціонерного капіталу	6,241,518	6,241,518
<i>За виключенням капіталу при консолідації</i>		
Взаємна доля участі*	(990)	(990)
Всього акціонерного капіталу	6,240,528	6,240,528

* Взаємна доля участі виникає в результаті взаємного володіння компаніями Банківської Групи в капіталі один одного.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років зареєстрований та сплачений акціонерний капітал Банку був представлений 499,238 простими акціями відповідно номінальною вартістю 12,390.93 гривні кожна.

Всі акції Банку випущені в бездокументарній формі і належать єдиному акціонеру – OTP Bank Plc. – юридичній особі за законодавством Угорщини.

Акції на пред'явника та привілейовані акції Банком не випускались.

Акціонер Банку має право:

- (i) Брати участь в управлінні справами Банку в порядку, визначеному в Статуті Банку та внутрішніх положеннях.
- (ii) Брати участь у розподілі прибутку Банку та одержувати його частку (дивіденди). Право отримувати частку прибутку (дивіденди) пропорційно кількості належних їм акцій мають особи, які є акціонерами на початок строку виплати дивідендів.
- (iii) Отримувати повну та достовірну інформацію про діяльність Банку.
- (iv) Розпоряджатися акціями, що належать йому, у порядку, визначеному чинним законодавством України.
- (v) Переважне право на придбання додатково випущених Банком акцій в кількості, пропорційній частці акціонера в акціонерному капіталі Банку у випадку приватного розміщення акцій Банком.
- (vi) Вносити пропозицій щодо питань, включених до порядку денного Загальних зборів акціонерів Банку.
- (vii) У разі ліквідації Банку отримати частину вартості його майна, пропорційну належним йому акціям.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

20. Акціонерний капітал, емісійний дохід та інший додатковий капітал (продовження)

Прибуток Банку, який підлягає розподілу, обмежений сумою його резервів, які не підлягають розподілу. Резерви, які не підлягають розподілу, представлені резервним фондом, який створюється відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних актів НБУ для покриття збитків та невизначених ризиків і умовних зобов'язань під час проведення банківських операцій. Резервний фонд Банку створюється за рішенням акціонерів в розмірах, передбачених законодавством за умови, що такі відрахування будуть становити не менше 5% чистого прибутку Банку. Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років резерви, що не підлягають розподілу (резервні фонди) склали 481,875 тисяч гривень та 395,189 тисяч гривень, відповідно. Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років емісійний дохід у сумі 405,075 тисяч гривень, представляв собою перевищення сум отриманих внесків над номінальною вартістю випущених акцій.

В 2021 та 2020 роках усі прості акції мають однакову юридичну силу та право на один голос.

З метою виконання вимог НБУ в 2009 році Банком була отримана гарантія, видана Материнським Банком. Гарантія була визнана Банком у сумі 1,632,338 тисяч гривень на основі договору про надання гарантії від 23 грудня 2009 року, укладеного з OTP Bank Plc.

В 2010 році договір на отримання гарантії було скасовано, а OTP Bank Plc. сплатив 155,255 тисяч доларів США в якості відшкодування, що обліковується в складі іншого додаткового капіталу в сумі 1,236,294 тисячі гривень.

Згідно рішення Наглядової Ради №12/2021 від 19 квітня 2021 року протягом 2021 Банк сплатив акціонеру дивіденди як розподіл прибутку за 2020 рік в сумі 1,200,000 тисяч гривень. Протягом 2020 року Банк не сплачував акціонеру дивіденди.

21. Умовні та контрактні зобов'язання

У процесі своєї звичайної діяльності для задоволення потреб своїх клієнтів Банківська Група використовує фінансові інструменти із позабалансовими ризиками. Дані інструменти, включно з тими, які несуть у собі кредитні ризики різного ступеня, не відображені у консолідованому звіті про фінансовий стан.

Максимальна сума можливих кредитних збитків Банківській Групі у результаті виникнення умовних зобов'язань і зобов'язань з надання кредитів, у випадку невиконання зобов'язань іншою стороною, коли зустрічні вимоги, застава або забезпечення виявляються знеціненими, визначається контрактними сумами цих інструментів.

Для позабалансових зобов'язань Банківська Група використовує ту саму методику кредитного контролю та управління ризиками, що й для балансових операцій.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

21. Умовні та контрактні зобов'язання (продовження)

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років номінальні або контрактні суми умовних зобов'язань були представлені таким чином:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Умовні та кредитні контрактні зобов'язання		
Видані фінансові гарантії та аналогічні контрактні зобов'язання:	3,295,946	2,971,214
Фінансові гарантії	2,801,439	2,703,183
Імпортні акредитиви	408,883	238,482
Авалі	85,624	29,549
Безвікличні зобов'язання із надання кредитів	9,964,809	6,913,437
Умовні та кредитні контрактні зобов'язання	13,260,755	9,884,651

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років нефінансові гарантії (гарантії виконання) становили 194,961 тисяча гривень та 304,832 тисячі гривень, відповідно.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років максимальний кредитний ризик за умовними кредитними зобов'язаннями та невикористаними кредитними лініями становив 12,966,346 тисяч гривень та 9,612,855 тисяч гривень, відповідно.

Рух резервів під очікувані кредитні збитки за кредитними зобов'язаннями розкрито у Примітці 26.

Судові розгляди. Час від часу, в процесі діяльності Банківської Групи клієнти та контрагенти висувають претензії до Банківської Групи. Керівництво вважає, що в результаті їх розгляду Банківська Група не понесе суттєвих збитків.

Оподаткування. Українська економіка характеризується підвищеним податковим навантаженням та непередбачуваністю податкової системи. Банки виступають не тільки платниками податків, а й виконують функції податкових агентів та посередників між платниками податків та державою, що підвищує податкові ризики.

Недосконала нормотворча техніка може призвести до додаткових податкових зобов'язань, штрафів та пені. Керівництво Банківської Групи, ґрунтуючись на своєму трактуванні податкового законодавства, вважає, що всі чинні податки були нараховані.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років Банківська Група не має умовних зобов'язань пов'язаних з оподаткуванням, так само як відсутні відкриті чи нерозглянуті судові справи в частині можливого накладання штрафних санкцій.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

22. Операції з пов'язаними сторонами

При розгляді взаємовідносин кожної можливої пов'язаної сторони особлива увага надається змісту відносин, а не лише їх юридичній формі.

Банківська Група мала такі залишки за операціями з пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2021 та 2020 років:

	31 грудня 2021 року		31 грудня 2020 року	
	Залишки за операціями з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями консолідованої фінансової звітності	Залишки за операціями з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями консолідованої фінансової звітності
Кредити та аванси банкам	390,462	9,200,700	217,178	13,736,333
- материнський Банк (за процентними ставками від -0.81% до 0)	124,561		38,345	
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив (за процентними ставками від 0% до 0.5%)	265,901		178,833	
Кредити та аванси клієнтам, до вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	1,600	55,853,038	1,063	41,680,286
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	-		(5)	
- провідний управлінський персонал	1,600		1,068	
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків кредитів та авансів клієнтам	(246)	(3,517,288)	(43)	(3,849,020)
- провідний управлінський персонал	(246)		(43)	
Інвестиції в дочірню компанію	139,143	139,143	139,143	139,143
- дочірнє підприємство	139,143		139,143	
Інші фінансові активи	7,167	138,480	64	106,693
- материнський Банк	7,167		64	
Кошти банків	127	1,224	132	132
- материнський Банк	125		129	
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	2		3	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

22. Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

	31 грудня 2021 року		31 грудня 2020 року	
	Залишки за операціями з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями консолідованої фінансової звітності	Залишки за операціями з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями консолідованої фінансової звітності
Кошти клієнтів	811,821	56,930,151	554,257	47,633,375
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив (за процентними ставками 0% в доларах США, 0% в євро та від 0% до 3% в грн.)	134,829		-	
- провідний управлінський персонал	39,448		53,549	
- дочірнє підприємство (за процентними ставками 0% в доларах США, 0% в євро та від 0% до 4,5% в грн.)	637,544		500,708	
Інші залучені кошти	6,202,083	9,758,302	6,263,105	8,712,865
- підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над банківською групою	6,202,083		6,263,105	
Інші фінансові зобов'язання	45,378	1,148,515	40,930	1,093,290
- материнський Банк	10,647		9,645	
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	4,450		3,606	
- провідний управлінський персонал	30,281		27,679	
Умовні та кредитні контрактні зобов'язання	1,143	9,964,809	1,565	6,913,437
- провідний управлінський персонал	1,143		1,565	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

22. Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

До складу консолідованого звіту про прибуток або збиток за роки, які закінчилися 31 грудня 2021 та 2020 років, включені такі суми, які виникли за операціями з пов'язаними сторонами:

	2021		2020	
	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями консолідованої фінансової звітності	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями консолідованої фінансової звітності
Процентні доходи	117,905	6,978,698	1,094	5,960,752
- материнський Банк	588		13	
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	117,239		926	
- провідний управлінський персонал	78		155	
Процентні витрати	(381,745)	(1,506,004)	(391,373)	(1,805,913)
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	(369,290)		(366,019)	
- провідний управлінський персонал	(731)		(837)	
- дочірнє підприємство	(11,724)		(24,517)	
Комісійні доходи	1,258	2,001,440	428	1,693,848
- материнський Банк	142		43	
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	946		192	
- дочірнє підприємство	170		193	
Комісійні витрати	(415)	(697,922)	(25,738)	(563,074)
- материнський Банк	(263)		(25,604)	
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	(152)		(134)	
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти	(806,894)	(169,441)	(203,120)	93,180
- материнський Банк	(1,069,531)		1,030,025	
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	262,637		(1,233,145)	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

22. Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

	2021		2020	
	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями консолідованої фінансової звітності	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями консолідованої фінансової звітності
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	228,190	231,419	19,616	(402,922)
- материнський Банк	228,190		19,616	
Збиток від зменшення корисності, визначені згідно з МСФЗ 9	(2,703)	(777,579)	(31)	(1,058,483)
- материнський Банк	(282)		-	
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	(2,187)		-	
- провідний управлінський персонал	(234)		(31)	
Інші доходи	398	204,161	381	189,561
- дочірнє підприємство	398		381	
Інші адміністративні та операційні витрати	(175,171)	(655,766)	(220,854)	(640,816)
- материнський Банк	(20,867)		(18,707)	
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	(21,131)		(81,854)	
- провідний управлінський персонал	(132,614)		(119,285)	
- дочірнє підприємство	(559)		(1,008)	

Протягом 2021 та 2020 років, винагорода провідному управлінському персоналу включала короткострокові виплати у сумі 132,614 тисяч гривень та 119,285 тисяч гривень відповідно.

Здійснюючи операції з пов'язаними сторонами, фінансові інструменти при первісному визнанні обліковуються за справедливою вартістю з використанням професійного судження.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

23. Справедлива вартість фінансових інструментів

МСФЗ визначає справедливую вартість як ціну, яка була б отримана від продажу активу або виплачена під час передачі зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки.

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань Банківської Групи, які оцінюються за справедливою вартістю на постійній основі. Деякі фінансові активи та фінансові зобов'язання Банківської Групи оцінюються за справедливою вартістю на кінець звітного періоду. У нижченаведеній таблиці подається інформація про способи визначення справедливої вартості цих фінансових активів та фінансових зобов'язань (зокрема, методика(и) оцінки та використані вхідні дані):

Фінансові активи/ фінансові зобов'язання	Справедлива вартість станом на		Ієрархія справедливої вартості	Методика(и) оцінки та ключові вхідні дані
	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року		
1) Похідні фінансові активи	8,376	10,561	Рівень 2	Дисконтвані грошові потоки. Майбутні грошові потоки оцінюються на основі форвардних курсів обміну валют (із форвардних курсів обміну валют, які піддаються спостереженню на кінець звітного періоду) та форвардних ставок за договорами, дисконтваних за ставкою, яка відображає кредитний ризик контрагентів.
2) Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	3,166,370	3,229,152	Рівень 1	Котирувані ціни пропозиції на активному ринку.
3) Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	2,991	3,287,170	Рівень 2	Дисконтвані грошові потоки. Майбутні грошові потоки оцінюються на основі інформації, для якої усі суттєві дані можна прямо або опосередковано отримати за допомогою спостереження на ринку, і оцінки використовують одну або декілька визначених цін, які піддаються спостереженню, для звичайних операцій на ринках, які не вважаються активними.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

23. Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Фінансові активи/ фінансові зобов'язання	Справедлива вартість станом на		Ієрархія справед- ливої вартості	Методика(и) оцінки та ключові вхідні дані
	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року		
4) Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	4,797,900	263,731	Рівень 3	Дисконтовані грошові потоки. Майбутні потоки грошових коштів оцінюються з використанням ринкових даних, що піддаються спостереженню, а також даних, що не піддаються спостереженню на ринку. До даних, що не піддаються спостереженню, відносяться криві безкупонної дохідності для ОВДП, номінованих у гривні та доларах США, що розраховуються Національним банком України та публікуються на офіційному сайті.
5) Похідні фінансові зобов'язання	4	844	Рівень 2	Дисконтовані грошові потоки. Майбутні грошові потоки оцінюються на основі форвардних курсів обміну валют (із форвардних курсів обміну валют, які піддаються спостереженню на кінець звітного періоду) та форвардних ставок за договорами, дисконтованих за ставкою, яка відображає кредитний ризик контрагентів.

Переміщення цінних паперів між рівнями ієрархії справедливої вартості відбувається у разі зміни методів оцінки цінних паперів. Переміщення з першого рівня відбувається, якщо станом на звітну дату відсутнє ринкове котирування, яке було наявне станом на попередню звітну дату. При цьому, якщо для оцінки станом на звітну дату використовується аналіз приведених грошових потоків на основі ринкових даних, які піддаються спостереженню, то такі цінні папери відносяться до другого рівня ієрархії справедливої вартості. Якщо використовується інформація, яка відрізняється від ринкових даних, які піддаються спостереженню, то такі цінні папери відносяться до третього рівня ієрархії справедливої вартості. Переміщення з другого та третього рівнів до першого відбувається у разі, якщо станом на звітну дату наявне ринкове котирування за цінними паперами, за якими воно було відсутнє станом на попередню звітну дату.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

23. Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Протягом 2021 здійснено переміщення між рівнями ієрархії справедливої вартості цінних паперів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід з 2-го до 3-го рівня на суму 590,739 тисяч гривень. Переміщення між рівнями ієрархії пов'язане зі зміною методу оцінки. При розрахунку дисконтованих потоків Банк використовує ставки на основі кривої дохідності НБУ, яка розраховується на основі моделі Нельсона-Зігеля. Банк вважає, що це вхідні дані рівня 3, оскільки крива прибутковості розраховується місцевим центральним банком і базується на параметричній моделі, вхідні дані для якої не спостерігаються.

Станом на 31 грудня 2020 року переведень між рівнями ієрархії справедливої вартості не відбувалося.

У таблиці нижче представлені зміни у сумах активів та зобов'язань 3-го рівня, які оцінюються за справедливою вартістю:

	2021
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	
Станом на 31 грудня 2020 року	263,731
Доходи/(витрати) за період, визнані в прибутку або збитку	3,106
Придбання	4,207,361
Вибуття або продаж	(257,390)
Переміщення	590,739
Інші	(9,647)
Станом на 31 грудня 2021 року	4,797,900
	2020
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	
Станом на 31 грудня 2019 року	-
Доходи/(витрати) за період визнані в прибутку або збитку	(1,305)
Доходи/(витрати) за період визнані у іншому сукупному доході	3,256
Придбання	329,523
Вибуття або продаж	(67,743)
Інші	-
Станом на 31 грудня 2020 року	263,731

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, які не оцінюються за справедливою вартістю на постійній основі (але розкриття інформації про справедливую вартість є обов'язковим).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

23. Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

У таблиці нижче наведено порівняння справедливої та балансової вартості класів фінансових інструментів, що не відображені в звіті про фінансовий стан за справедливою вартістю. Таблиця не відображає справедливу вартість нефінансових активів та нефінансових зобов'язань.

	Рівень ієрархії	31 грудня 2021 року		31 грудня 2020 року	
		Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Справедлива вартість
АКТИВИ					
Грошові кошти та їх еквіваленти	1	3,870,163	3,870,163	3,510,420	3,510,420
Кредити та аванси банкам	2	9,200,700	9,200,700	13,736,333	13,736,333
Кредити та аванси клієнтам	3	52,335,750	52,348,635	37,831,266	37,828,290
Інші фінансові активи	3	138,480	138,480	106,693	106,693
Загальна сума фінансових активів		65,545,093	65,557,978	55,184,712	55,181,736
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Кошти банків	2	1,224	1,224	132	132
Кошти клієнтів	3	56,930,151	56,932,072	47,633,375	47,637,656
Інші залучені кошти	3	9,758,302	9,758,302	8,712,865	8,712,865
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	3	298,908	298,908	279,484	279,484
Інші фінансові зобов'язання	3	1,148,515	1,148,515	1,093,290	1,093,290
Загальна сума фінансових зобов'язань		68,137,100	68,139,021	57,719,146	57,723,427

При визначенні рівня ієрархії справедливої вартості фінансових активів та фінансових зобов'язань, які не оцінюються за справедливою вартістю, Банк використовує такі методики оцінки:

- Рівень 1: ринкові котирування (без коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань;
- Рівень 2: методики оцінки, в яких всі вхідні дані, що суттєво впливають на справедливу вартість, є прямо або опосередковано спостережувальними на відкритому ринку;
- Рівень 3: методики оцінки, в яких всі вхідні дані, що суттєво впливають на справедливу вартість, не базуються на спостережуваних ринкових даних.

Справедливу вартість кредитів фізичним особам в іноземній валюті неможливо визначити достовірно, оскільки через регулятивні обмеження НБУ ринок цих фінансових інструментів протягом 2021 та 2020 років був відсутній, і немає можливості отримати достатню ринкову інформацію або застосувати будь-яку іншу методику оцінки таких інструментів. Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років балансова вартість таких кредитів складала 13,637 тисяч гривень та 37,588 тисяч гривень, відповідно.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

24. Управління капіталом

Мета Іноземної Банківської Групи ОТП (ІБГ ОТП або Банківської Групи) під час управління капіталом полягає у забезпеченні розміру капіталу, достатньому для одночасного покриття всіх суттєвих ризиків та дотримання встановлених Національним банком України вимог щодо достатності капіталу, а також для забезпечення безперервної стабільної діяльності для надійної реалізації стратегії та бізнес-плану як у звичайних, так і в стресових ситуаціях, з урахуванням всіх суттєвих ризиків притаманних Банківській Групі.

Політика ІБГ ОТП з управління капіталом полягає у визначенні ефективного рівня капіталу, максимально збільшуючи довгострокову цінність для акціонера, а саме, встановлення цілей та директив з управління капіталом ІБГ ОТП так, щоб оптимізувати вимогу акціонера щодо прибутку від його інвестицій за умови дотримання мінімальних вимог до капіталу, встановлених НБУ

Функція управління капіталом належить Департаменту розрахунку капіталу, відновлення і аналізу кредитного портфеля Материнського банку (ТННЕФО). В свою чергу, Управління з активами та пасивами та контролінгу казначейства здійснює планування достатності капіталу згідно локальних регулятивних вимог та вносить відповідні пропозиції. Пропозиції щодо збільшення розміру капіталу, виплати дивідендів та інші подаються підрозділом на розгляд Комітету з управління активами та пасивами Банку, якому Правління Банку делегує повноваження щодо розгляду відповідних питань, з подальшим зверненням до Комітету з управління активами та пасивами Материнського Банку. Остаточні рішення приймаються Наглядовою Радою Банку та акціонерами Банку.

Структура капіталу ІБГ ОТП складається з інструментів та капіталу, який представлений акціонерним капіталом, резервами, іншим додатковим капіталом, інформація про які розкривається у консолідованому звіті про зміни у капіталі.

Відповідно до існуючих вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, банківські групи повинні підтримувати відношення регулятивного капіталу до активів, зважених з урахуванням ризику (норматив достатності регулятивного капіталу), на рівні, що є вищим за обов'язкове мінімальне значення. Нижче в таблиці показаний регулятивний капітал Банківської Групи за даними звіту щодо нормативів Банківської Групи, поданого Банківською Групою до Національного банку України*:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Всього регулятивного капіталу	12,252,648	9,864,362

* Відповідно до вимог Постанови Правління Національного банку України № 254 від 20 червня 2012 року, регулятивний капітал кредитно-інвестиційної підгрупи визначається як сума регулятивних капіталів учасників цієї підгрупи за мінусом суми вкладень учасників банківської групи в статутний капітал інших учасників банківської групи та інші фінансові інструменти (додаткові внески акціонерів, субординований борг тощо), що включаються до регулятивного капіталу учасника банківської групи та які не були вираховані під час розрахунку регулятивного капіталу учасників банківської групи.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років ІБГ ОТП дотримувалась необхідного розміру регулятивного капіталу банківської групи, розрахованого за вимогами Національного банку України.

25. Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

У таблиці нижче представлено аналіз активів та зобов'язань за строками їх погашення або очікуваного відшкодування. Інформація про аналіз за строками погашення фінансових зобов'язань, який вказує на загальну суму залишків платежів за договорами, наведена у Примітці 26.

Аналіз за строками погашення відображає історичну стабільність поточних рахунків.

	31 грудня 2021		
	До одного року	Понад один рік	Усього
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	3,870,163	-	3,870,163
Кредити та аванси банкам	9,193,058	7,642	9,200,700
Кредити та аванси клієнтам	33,588,067	18,747,683	52,335,750
Інвестиції в цінні папери	11,740,328	3,183,173	14,923,501
Похідні фінансові активи	8,376	-	8,376
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	-	139,143	139,143
Інвестиційна нерухомість	-	26,075	26,075
Поточні податкові активи	-	110	110
Відстрочені податкові активи	-	68,847	68,847
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	-	349,899	349,899
Основні засоби	-	1,130,418	1,130,418
Інші фінансові активи	138,420	60	138,480
Інші нефінансові активи	682,871	-	682,871
Загальна сума активів	59,221,283	23,653,050	82,874,333
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків	1,224	-	1,224
Кошти клієнтів	12,482,016	44,448,135	56,930,151
Похідні фінансові зобов'язання	4	-	4
Інші залучені кошти	7,173,583	2,584,719	9,758,302
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	298,908	-	298,908
Інші фінансові зобов'язання	1,148,515	-	1,148,515
Інші нефінансові зобов'язання	738,053	-	738,053
Поточні зобов'язання з податку на прибуток	149,689	-	149,689
Субординований борг	-	545,977	545,977
Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	346,623	-	346,623
Загальна сума зобов'язань	22,338,615	47,578,831	69,917,446
Чиста сума	36,882,668	(23,925,781)	12,956,887

25. Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення (продовження)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

	31 грудня 2020		
	До одного року	Понад один рік	Усього
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	3,510,420	-	3,510,420
Кредити та аванси банкам	13,736,333	-	13,736,333
Кредити та аванси клієнтам	23,550,366	14,280,900	37,831,266
Інвестиції в цінні папери	11,249,537	1,431,934	12,681,471
Похідні фінансові активи	10,561	-	10,561
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	-	139,143	139,143
Інвестиційна нерухомість	-	27,857	27,857
Поточні податкові активи	-	90	90
Відстрочені податкові активи	-	76,544	76,544
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	-	362,624	362,624
Основні засоби	-	878,668	878,668
Інші фінансові активи	106,693	-	106,693
Інші нефінансові активи	452,350	-	452,350
Загальна сума активів	52,616,260	17,197,760	69,814,020
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків	132	-	132
Кошти клієнтів	14,193,694	33,439,681	47,633,375
Похідні фінансові зобов'язання	844	-	844
Інші залучені кошти	4,856,508	3,856,357	8,712,865
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	279,484	-	279,484
Інші фінансові зобов'язання	1,093,290	-	1,093,290
Інші нефінансові зобов'язання	379,746	-	379,746
Поточні зобов'язання з податку на прибуток	81,304	-	81,304
Субординований борг	-	541,887	541,887
Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	256,544	-	256,544
Загальна сума зобов'язань	21,141,546	37,837,925	58,979,471
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	31,474,714	(20,640,165)	10,834,549

26. Політика управління ризиками

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року (у тисячах українських гривень)

Управління ризиками відіграє важливу роль у банківській діяльності та операціях Банківської Групи. Основні ризики, властиві операціям Банківської Групи, включають:

- кредитний ризик;
- ризик ліквідності;
- ринковий ризик.

Банківська Група визнає, що важливо мати дієві та ефективні процеси управління ризиком. З цією метою Банківською Групою встановлено основні принципи управління ризиками, що мають в майбутньому захистити Банківська Група від суттєвих ризиків, а також дозволити їй при цьому досягнути запланованих показників.

Кредитний ризик. Кредитним ризиком є ризик того, що одна сторона фінансового інструменту може зазнати збиток у результаті неспроможності іншої сторони здійснити платіж (або здійснити його невчасно) за своїми зобов'язаннями відповідно до умов контракту. Управління та моніторинг кредитних ризиків здійснюються напрямом діяльності (підрозділом) «Управління ризиками», Кредитними комітетами та іншими комітетами, які створені в Банківській Групі і діють на колегіальній основі, керівництвом Банківської Групи в межах їх повноважень.

Перед поданням заявки на розгляд Кредитного комітету всі рекомендації щодо кредитних процесів (визначення кредитних лімітів щодо позичальника або зміни умов кредитних угод і т.п.) розглядаються та затверджуються відповідним управлінням у структурі Департаменту з контролю за кредитними ризиками або Департаменту з контролю кредитними ризиками роздрібного бізнесу. Щоденне управління ризиками здійснюється відповідним Департаментом з контролю за кредитними ризиками, шляхом перегляду та подовження лімітів фінансування, розрахунку та перегляду кредитних рейтингів, а також налаштуванням та підтримкою автоматизованих систем розгляду та перевірки заявок на кредити.

Банківська Група структурує рівні кредитного ризику, який вона приймає на себе, встановлюючи обмеження на суму допустимого ризику по відношенню до позичальників, її продуктів та інших напрямків. Обмеження на структуру кредитного портфеля встановлюються Декларацією схильності до ризиків Банку, Кредитними політиками та відповідним Департаментом з контролю за кредитними ризиками. Порівняння фактичних сум із встановленими обмеженнями відбувається на регулярній основі, визначеній для кожного окремого рівня ліміту.

Для більшості кредитів, згідно з внутрішніми нормативними документами, Банківська Група отримує заставу, корпоративні та персональні гарантії, проте значну частину являють собою кредити фізичним особам, де не завжди існує можливість отримати такі гарантії та забезпечення. Такі ризики постійно контролюються і їх огляд проводиться щорічно або частіше.

26. Політика управління ризиками (продовження)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

Кредитний ризик за позабалансовими фінансовими інструментами визначається як ймовірність отримання збитків через неспроможність протилежної сторони дотриматися умов угоди. Щодо кредитного ризику із зобов'язань щодо продовження кредиту Банківська Група може потенційно зазнати збитків на суму, яка дорівнює загальній сумі невикористаних зобов'язань. Проте, можлива сума збитків є меншою, ніж загальна сума невикористаних зобов'язань, оскільки більшість зобов'язань щодо продовження кредиту залежать від дотримання клієнтами певних кредитних нормативів. Банківська Група застосовує аналогічну кредитну політику по відношенню до позабалансових зобов'язань, що і до балансових фінансових інструментів, тобто політику із використанням лімітів для мінімізації ризику та поточного моніторингу.

Банківська Група відстежує строки до погашення позабалансових зобов'язань, оскільки довгострокові зобов'язання зазвичай мають вищий ступінь кредитного ризику, ніж короткострокові зобов'язання.

Значне збільшення кредитного ризику. Оцінка ризику проводиться на кожну звітну дату починаючи з дати первісного визнання до дати припинення визнання. Банківська Група визнає очікувані кредитні збитки за фінансовим активом на першій стадії зменшення корисності («Етап 1»), якщо на звітну дату рівень ризику за фінансовим активом значно не збільшився з дати первісного визнання активу. Банківська Група визнає очікувані кредитні збитки за фінансовим активом на другій стадії зменшення корисності («Етап 2»), якщо на звітну дату рівень ризику з дня первісного визнання значно збільшився.

Основними ознаками, що свідчать про значне збільшення кредитного ризику є наступні:

- наявність простроченої заборгованості понад 30 календарних днів;
- проведення реструктуризації;
- відбулася суттєва девальвація національної валюти по відношенню до валюти заборгованості без наявності відповідного забезпечення у валюті;
- рейтинг фінансового активу погіршився на визначений рівень/до відповідного рівня, чи у порівнянні до історичного значення погіршився до визначеного рівня;
- у випадку іпотечних кредитів Роздрібного бізнесу співвідношення заборгованості та вартості забезпечення (LTV) перевищує заздалегідь визначений показник або порівняно з історичним значенням він погіршується до заздалегідь визначеного ступеня;
- наявні ознаки дефолту за іншим фінансовим активом позичальника роздрібного бізнесу;
- за результатами процесу моніторингу заборгованості системою «Раннього реагування» фінансовий актив Позичальника бізнес-лінії «Корпоративні клієнти» віднесено до гіршого ризик-статусу.
- приналежності Позичальника бізнес-лінії «Корпоративні клієнти» до галузі економіки, що суттєво постраждала внаслідок пандемії COVID-19.

Банківська Група визнає очікувані кредитні збитки за фінансовим активом на третій стадії зменшення корисності («Етап 3»), якщо на звітну дату фінансовий актив має об'єктивні свідчення зменшення корисності. Фінансові активи на Етапі 3 – це фінансові активи, за якими є об'єктивні докази очікуваного збитку чи спостерігаються одна або декілька подій, що мають негативний вплив на очікувані майбутні грошові потоки за таким фінансовим активом.

26. Політика управління ризиками (продовження)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

Основними ознаками, що свідчать про віднесення фінансового активу до Етапу 3 є наступні:

- значні фінансові труднощі емітента або позичальника;
- порушення умов договору, такі як дефолт або прострочення платежу, що відповідає критеріям дефолту;
- надання уступки своєму позичальнику з економічних або договірних умов, пов'язаних з фінансовими труднощами позичальника, які Банківська Група не розглядала за інших умов;
- висока ймовірність банкрутства або фінансова реорганізація позичальника;
- зникнення активного ринку для фінансового активу внаслідок фінансових труднощів;
- купівлю або створення фінансового активу з великою знижкою, що відображає понесені кредитні збитки;
- за результатами процесу моніторингу заборгованості системою «Раннього реагування» позичальника бізнес-лінії «Корпоративні клієнти» віднесено до найгіршого ризик-статусу.

Банківська Група ураховує загальний ефект декількох подій, якщо неможливо ідентифікувати одну окрему подію, що спричинила знецінення фінансового активу.

Внутрішні рейтинги. Фінансові активи класифікуються наступним чином:

- кошти в банках – відповідно до поточних кредитних рейтингів, присвоєних визнаними на міжнародному рівні рейтинговими агентствами, а за їх відсутності – відповідно до рейтингової системи, розробленої Банківською Групою
- інвестиції - відповідно до поточного рейтингу України, присвоєного визнаними на міжнародному рівні рейтинговими агентствами;
- кредити клієнтам - відповідно до рейтингової системи, розробленої Банківською Групою.

Оцінка кредитного ризику за фінансовими активами проводиться на індивідуальній чи портфельній основі. Фінансові активи для цілей розрахунку очікуваних кредитних збитків розподіляються на суттєві та несуттєві. Суттєвими є активи корпоративних клієнтів, якщо сума заборгованості/ліміт за зобов'язаннями на дату оцінки перевищує еквівалент 400 тисяч євро. Кредити, що не є суттєвими та мають спільні характеристики кредитного ризику, оцінюються на портфельній основі, інші – на індивідуальній основі.

Використання прогнозної інформації. Банківська Група використовує прогнозну інформацію, яка є доступною без застосування надмірних витрат або зусиль, у своїй оцінці істотного збільшення кредитного ризику, а також у своїй оцінці очікуваних кредитних збитків. Банківська Група залучає фахівців OTP Bank Plc., які використовують зовнішню та внутрішню інформацію для створення «базового» сценарію майбутнього прогнозу щодо відповідних економічних змінних величин, разом із репрезентативним діапазоном інших можливих прогнозних сценаріїв. Використана зовнішня інформація включає економічні дані та прогнози, опубліковані держаними органами та органами кредитно-грошового регулювання. Фактори, що беруться до уваги в рамках даного процесу, включають в себе макроекономічні дані, такі як зростання ВВП, експорт та інвестиції.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Станом на 31 грудня 2021 року Банківська Група визначила три основні сценарії:

Прогноз (сценарій 2)

- Розвинені економіки зростуть на 4% у 2022 році відповідно до консенсусу аналітиків і прогнозів великих міжнародних інституцій;
- Інфляція не буде серйозною проблемою;
- Поступове зростання доходності на основних ринках, реальні процентні ставки залишаться від'ємними;
- Високе зростання ВВП в країнах, де представлена група ОТП, 4-5% у 2022 році; 3-4% у 2023 році;
- У цьому сценарії зростання кредитів залишиться високим, зростання корпоративних та споживчих кредитів може досягти 10%, іпотеки – 16%;
- Зміни реального ВВП України оцінено на 2022 рік за наступною динамікою:

1 квартал 2022	2 квартал 2022	3 квартал 2022	4 квартал 2022
5.7%	7.1%	2.9%	2.4%

Помірний стрес (сценарій 4)

- Політичні стимули приведуть до більшої інфляції та меншого зростання;
- Розвинені країни зростуть на 2% у 2022 році;
- Інфляція буде приблизно на 2 відсоткові пункти вищою, ніж в базовому сценарії;
- Подальше підвищення ставок в країнах, де представлена група ОТП, а також у країнах з розвинутою економікою;
- Через нижчий реальний ВВП та зростання заробітної плати та вищі темпи, ми очікуємо, що зростання кредитів буде приблизно на 1-2% нижчим, ніж у базовому сценарії;
- Зміни реального ВВП України оцінено на 2022 рік за наступною динамікою:

1 квартал 2022	2 квартал 2022	3 квартал 2022	4 квартал 2022
5.2%	6.0%	0.5%	-0.3%

Сильний стрес (сценарій 5)

- У стресовому сценарії очікується різке падіння (-3/-8% спаду наступного року) та уповільнення зростання після цього;
- У великих розвинених країнах зберігатимуться нульові/від'ємні процентні ставки;
- Підвищення ставок буде скасовано в країнах, де представлена група ОТП;
- Ми вважаємо цей сценарій менш вірогідним, наразі ми не бачимо подій, які могли б спровокувати такий сценарій;
- Однак у середньостроковій перспективі поточний інфляційний та дуже стимулюючий підхід осіб, які приймають рішення в розвинутих країнах, може перегріти ринки кредитів та нерухомості, що може зробити цей сценарій більш вірогідним за кілька років;
- Зміни реального ВВП України оцінено на 2022 рік за наступною динамікою:

1 квартал 2022	2 квартал 2022	3 квартал 2022	4 квартал 2022
0.4%	-2.8%	-10.7%	-12.9%

Банківська Група застосовує ймовірності до виявлених прогнозних сценаріїв. Так, станом на 31 грудня 2021 року вищезазначені сценарії було зважено із ймовірністю 50%, 30% та 20% відповідно. Банківська Група виявила і задокументувала основні фактори кредитного ризику та кредитні збитки для кожного портфеля фінансових інструментів і, з використанням аналізу історичних даних, оцінив взаємовідносини між макроекономічними змінними величинами та кредитним ризиком і кредитними збитками. Банківська Група не вносив суттєвих змін до методики оцінки або істотних припущень, зроблених під час звітного періоду.

26. Політика управління ризиками (продовження)

Оцінка очікуваних кредитних збитків. Основними вхідними даними, які використовуються для оцінки очікуваних кредитних збитків, є такі:

- ймовірність дефолту (PD);
- рівень збитку у випадку дефолту (LGD); та
- актив у стані дефолту (EAD).

Як пояснюється вище, ці показники отримані, в основному, із розроблених власними силами статистичних моделей та інших історичних даних, і вони коригуються для відображення зваженої на ймовірність прогнозованої інформації.

Ймовірність дефолту (PD) є оцінкою ймовірності настання дефолту протягом визначеного часового горизонту. Вона оцінюється на певний момент часу. Розрахунок базується на статистичних моделях. Ці статистичні моделі базуються на ринкових даних (коли вони доступні), а також внутрішніх даних, які включають як кількісні, так і якісні фактори. Оцінка базується на історичних даних та поточних умовах, скоригованих з урахуванням оцінок майбутніх умов, які впливатимуть на ймовірність дефолту.

Рівень збитку у випадку дефолту (LGD) є оцінкою збитків, які виникають у результаті дефолту. Вони базуються на різниці між належними грошовими потоками за договорами і потоками, які кредитор передбачає отримати, з урахуванням потоків грошових коштів від будь-якого забезпечення. Моделі рівня збитку у випадку дефолту для забезпечених активів беруть до уваги: покриття забезпеченням, дисконти з продажів, час реалізації забезпечення, вартість реалізації забезпечення, історичні дані щодо рівня та часу відшкодування. Моделі рівня збитку у випадку дефолту для незабезпечених активів беруть до уваги історичні дані щодо часу відшкодування та рівень отримання відшкодування після виходу в дефолт.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Експозиція під ризиком (EAD) є оцінкою заборгованості за активом на майбутню дату дефолту, з урахуванням очікуваних змін в заборгованості за активом після звітної дати, включно з виплатами основної суми та процентів, а також очікуваних скорочень кредитних зобов'язань. Підхід Банківської Групи до моделювання EAD відображає очікувані зміни у непогашеному залишку протягом усього строку дії кредиту, які дозволені згідно з поточними умовами за договором, таких як погашення згідно графіку за договором, зміни у реалізації невикористаних зобов'язань, а також вжиті дії з пом'якшення кредитного ризику до настання дефолту.

Банківська Група оцінює очікувані кредитні збитки з урахуванням ризику настання дефолту протягом максимального періоду за договором, протягом якого підприємство зазнає впливу кредитного ризику, і не довшого, навіть якщо подовження або оновлення договору є звичайною бізнес-практикою.

Оцінка очікуваних кредитних збитків базується на зваженому на ймовірність середньому кредитному ризику. Як результат, оцінка резерву на покриття очікуваних кредитних збитків має бути такою самою, незалежно від того чи оцінюється він на індивідуальній або груповій основі (хоча оцінка на груповій основі є більш практичною для великих портфелів активів).

Для цілей визначення очікуваних кредитних збитків кредитів клієнтам, фінансової дебіторської заборгованості, коштів в банках, на які поширюються вимоги знецінення за МСФЗ 9, Банківська Група розподіляє ці фінансові активи на п'ять рівнів ризику, залежно від кількості днів прострочки та ознак дефолту, а саме:

	Кредити та аванси клієнтам	Фінансова дебіторська заборгованість (інші фінансові активи)	Кошти в банках (кредити та аванси банкам)
РІВЕНЬ 1	Договір не прострочено (DPD = 0)	Договір не прострочено (1-5 днів)	Договір не прострочено (DPD = 0)
РІВЕНЬ 2	Договір прострочено на 1-30 днів	Договір прострочено на 6-30 днів	Договір прострочено на 1-3 днів
РІВЕНЬ 3	Договір прострочено на 31-60 днів	Договір прострочено на 31-60 днів	Договір прострочено на 4-5 днів
РІВЕНЬ 4	Договір прострочено на 61-90 днів	Договір прострочено на 61-90 днів	Договір прострочено на 6-7 днів
РІВЕНЬ 5 (дефолт)	Договір у стані дефолту	Договір у стані дефолту	Договір у стані дефолту

Для цілей визначення очікуваних кредитних збитків за інвестиційними цінними паперами за амортизованою собівартістю та інвестиційними паперами за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, Банківська Група розподіляє ці активи на 4 рівні ризику, залежно від рейтингу присвоєного міжнародним рейтинговим агентством (Fitch, Moody's, S&P). Рівень 1 відповідає рейтингам від AAA до A-, Рівень 2 відповідає рейтингам від BBB+ до B-, Рівень 3 відповідає рейтингам від CCC+ до CCC-, Рівень 4 (дефолт) відповідає рейтингу CC.

Аналіз кредитного ризику Банківської Групи за класами фінансових активів, внутрішнім рейтингом та Етапами наведено у наступних таблицях. Якщо не вказано окремо, суми в таблицях відображають валову балансову вартість. Для умовних та кредитних контрактних зобов'язань суми, наведені в таблицях, відображають суми зобов'язань.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Кредити та аванси юридичним особам	Станом на 31 грудня 2021 року			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені фінансові інструменти
РІВЕНЬ 1	41,171,552	1,130,664	1,124,035	9,945
РІВЕНЬ 2	422,547	89,615	125,126	-
РІВЕНЬ 3	-	292,783	36,077	-
РІВЕНЬ 4	-	105,915	41,497	-
РІВЕНЬ 5 (дефолт)	-	815	189,986	100,577
Всього	41,594,099	1,619,792	1,516,721	110,522

Кредити та аванси юридичним особам	Станом на 31 грудня 2020 року			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені фінансові інструменти
РІВЕНЬ 1	28,395,822	983,523	1,077,874	26,520
РІВЕНЬ 2	255,819	279,741	121,077	-
РІВЕНЬ 3	-	277,739	52,437	-
РІВЕНЬ 4	-	61,505	32,150	-
РІВЕНЬ 5 (дефолт)	-	-	456,839	86,422
Всього	28,651,641	1,602,508	1,740,377	112,942

Кредити та аванси фізичним особам	Станом на 31 грудня 2021 року			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені фінансові інструменти
РІВЕНЬ 1	7,576,690	1,791,012	107,398	211,032
РІВЕНЬ 2	34,920	89,053	15,602	15,535
РІВЕНЬ 3	-	76,579	10,335	114
РІВЕНЬ 4	-	37,103	6,076	-
РІВЕНЬ 5 (дефолт)	-	53,658	959,638	27,159
Всього	7,611,610	2,047,405	1,099,049	253,840

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Кредити та аванси фізичним особам	Станом на 31 грудня 2020 року			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або гворені кредитно знецінені фінансові інструменти
РІВЕНЬ 1	6,125,569	1,219,507	111,124	275,585
РІВЕНЬ 2	34,320	105,352	16,477	12,352
РІВЕНЬ 3	-	70,374	15,583	5,957
РІВЕНЬ 4	-	37,980	5,397	523
РІВЕНЬ 5 (дефолт)	-	-	1,482,963	53,755
Всього	6,159,889	1,433,213	1,631,544	348,172

Інші фінансові активи	Станом на 31 грудня 2021 року		
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії
РІВЕНЬ 1	140,143	-	-
РІВЕНЬ 2	57	-	-
РІВЕНЬ 3	-	577	-
РІВЕНЬ 4	-	157	-
РІВЕНЬ 5 (дефолт)	-	-	32,132
Всього	140,200	734	32,132

Інші фінансові активи	Станом на 31 грудня 2020 року		
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії
РІВЕНЬ 1	107,157	-	-
РІВЕНЬ 2	452	-	-
РІВЕНЬ 3	-	49	-
РІВЕНЬ 4	-	209	-
РІВЕНЬ 5 (дефолт)	-	-	29,672
Всього	107,609	258	29,672

Валова балансова вартість кредитів та авансів банкам, інвестиції в цінні папери, станом на 31 грудня 2021 та 2020 років знаходяться на Етапі 1 та за Рівнем 1.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

У таблицях нижче проаналізовано інформацію про суттєві зміни валової балансової вартості кредитів та авансів клієнтам, виданих фінансових гарантій та аналогічних контрактних зобов'язань протягом періоду, а також рух відповідних очікуваних кредитних збитків протягом 2021 та 2020 років. Вплив зміни курсових різниць у зміні валової балансової вартості та очікуваних кредитних збитків фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9, в таблицях нижче не виділяється окремими строками, а включений у відповідні статті змін.

Загальний вплив курсових різниць на зміну резервів щодо покриття очікуваних кредитних збитків за кредитами та авансами клієнтам за 2021 та 2020 рік становив 63,998 тисяч гривень (збиток) та 523,449 тисяч гривень (прибуток), відповідно.

Загальний вплив курсових різниць на зміну резервів щодо покриття очікуваних кредитних збитків за виданими фінансовими гарантіями та аналогічними контрактними зобов'язаннями за 2021 та 2020 рік становив 5,124 тисячі гривень (збиток) та 4,300 тисячі гривень (прибуток), відповідно.

Банківською Групою отримані доходи від повернення раніше списаних кредитів та авансів клієнтам за 2021 та 2020 рік у розмірі 19,618 тисяч гривень та 1,596 тисяч гривень, відповідно, що було визнано у статті «Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9».

Суми переходу між етапами включають як очікувані кредитні збитки за активами/валову балансову вартість на момент переходу між етапами, так і зміни в оцінках кредитного збитку/валової балансової вартості до/після переведення між стадіями.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років, валова балансова вартість кредитів та авансів банкам була класифікована як Етап 1 для оцінки очікуваних кредитних збитків.

Кредити та аванси банкам – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Кредити та аванси банкам – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL
31 грудня 2020 року	1,198	31 грудня 2019 року	749
Нові кредити банкам, або кредити, які були придбані	43,503	Нові кредити та аванси банкам, або кредити, які були придбані	1,198
Кредити банкам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(1,198)	Кредити та аванси банкам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(749)
31 грудня 2021 року	43,503	31 грудня 2020 року	1,198

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Кредити та аванси юридичним особам – зміна валової балансової вартості в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити	Всього
31 грудня 2020 року	28,651,656	1,602,493	1,740,378	112,941	32,107,468
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	32,248,120	1,000,536	207,423	-	33,456,079
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(475,568)	37,478	8,178	-	(429,912)
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(187,352)	(39,230)	78,795	-	(147,787)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(15,684)	(115,088)	(49,434)	-	(180,206)
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(15,717,268)	(582,343)	(273,929)	-	(16,573,540)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(286,211)	-	(286,211)
Кредити клієнтам, що були реструктуризовані	(47,620)	(100,886)	109,948	-	(38,558)
Вплив інших змін	(2,864,137)	(181,217)	(18,426)	(2,419)	(3,066,199)
31 грудня 2021 року	41,592,147	1,621,743	1,516,722	110,522	44,841,134
Кредити та аванси юридичним особам – зміна валової балансової вартості в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити	Всього
31 грудня 2019 року	21,271,509	2,457,410	2,146,124	216,551	26,091,594
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	23,374,064	232,277	91,038	-	23,697,379
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	789,246	(804,866)	75,893	-	60,273
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(785,293)	925,564	26,673	-	166,944
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(194,434)	(90,776)	(52,963)	-	(338,173)
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(14,899,162)	(993,999)	(196,256)	(103,687)	(16,193,104)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(538,621)	-	(538,621)
Кредити клієнтам, що були реструктуризовані	138,363	-	293,670	-	432,033
Вплив інших змін	(1,042,637)	(123,117)	(105,180)	77	(1,270,857)
31 грудня 2020 року	28,651,656	1,602,493	1,740,378	112,941	32,107,468

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Кредити та аванси фізичним особам – зміна валової балансової вартості в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити	Всього
31 грудня 2020 року	6,159,874	1,433,228	1,631,544	348,172	9,572,818
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	4,820,300	806,923	153,031	244	5,780,498
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(309,748)	299,059	97,075	-	86,386
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(336,653)	(37,533)	9,714	-	(364,472)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(80,097)	(20,801)	158,033	-	57,135
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(2,657,398)	(436,619)	(190,695)	(58,499)	(3,343,211)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(760,748)	-	(760,748)
Кредити клієнтам, що були реструктуризовані	15,325	3,154	1,096	117	19,692
Вплив інших змін	-	-	-	(36,194)	(36,194)
31 грудня 2021 року	7,611,603	2,047,411	1,099,050	253,840	11,011,904
Кредити та аванси фізичним особам – зміна валової балансової вартості в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити	Всього
31 грудня 2019 року	6,541,423	905,406	2,483,817	483,567	10,414,213
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	3,743,989	339,744	159,976	-	4,243,709
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(238,874)	519,376	194,157	-	474,659
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(486,904)	(42,493)	28,637	-	(500,760)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(153,372)	(23,031)	687,854	-	511,451
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(3,324,418)	(279,931)	(172,579)	(105,275)	(3,882,203)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(1,750,346)	-	(1,750,346)
Кредити клієнтам, що були реструктуризовані	78,030	14,157	28	32	92,247
Вплив інших змін	-	-	-	(30,152)	(30,152)
31 грудня 2020 року	6,159,874	1,433,228	1,631,544	348,172	9,572,818

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Кредити та аванси юридичним особам – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити	Всього
31 грудня 2020 року	480,135	223,170	1,116,982	(14,093)	1,806,194
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	657,265	83,316	88,030	-	828,611
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(50,948)	(10,895)	(74)	-	(61,917)
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(4,486)	(8,576)	374	-	(12,688)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(53)	(24,489)	(40,121)	-	(64,663)
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(341,986)	(114,469)	(169,126)	-	(625,581)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(286,211)	-	(286,211)
Корекція процентних доходів	-	-	46,729	-	46,729
Вплив змін в моделях або параметрів ризиків, інші зміни	(4,462)	22,678	(4,799)	31,747	45,164
31 грудня 2021 року	735,465	170,735	751,784	17,654	1,675,638
Кредити та аванси юридичним особам – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити	Всього
31 грудня 2019 року	133,866	133,377	1,319,519	(17,249)	1,569,513
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	479,473	49,540	77,781	-	606,794
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	14,072	12,154	58,321	-	84,547
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(35,088)	79,397	19,829	-	64,138
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(2,040)	(9,064)	51,644	-	40,540
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(95,780)	(73,667)	3,286	(185)	(166,346)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(538,325)	-	(538,325)
Кредити клієнтам, що були реструктуризовані	(14,368)	31,433	37,341	-	54,406
Корекція процентних доходів	-	-	87,586	-	87,586
Вплив змін в моделях або параметрів ризиків, інші зміни	-	-	-	3,341	3,341
31 грудня 2020 року	480,135	223,170	1,116,982	(14,093)	1,806,194

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Кредити та аванси фізичним особам – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити	Всього
31 грудня 2020 року	176,672	257,265	1,401,823	207,065	2,042,825
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	109,339	176,274	106,013	138	391,764
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(12,394)	114,322	80,369	-	182,297
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(13,993)	40,592	24,180	-	50,779
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(1,996)	8,138	80,179	-	86,321
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(79,191)	(84,862)	(95,488)	(38,747)	(298,288)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(760,748)	-	(760,748)
Кредити клієнтам, що були реструктуризовані	614	492	567	33	1,706
Корекція процентних доходів	-	-	141,741	-	141,741
Вплив змін в моделях або параметрів ризику, інші зміни	-	-	-	3,253	3,253
31 грудня 2021 року	179,051	512,221	978,636	171,742	1,841,650
Кредити та аванси фізичним особам – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити	Всього
31 грудня 2019 року	131,250	144,426	2,251,172	340,647	2,867,495
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	110,543	54,364	114,742	-	279,649
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	9,966	73,980	148,800	-	232,746
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(8,151)	21,142	44,365	-	57,356
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(2,826)	7,049	439,909	-	444,132
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(66,209)	(45,452)	(95,560)	(79,113)	(286,334)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(1,750,346)	-	(1,750,346)
Кредити клієнтам, що були реструктуризовані	2,099	1,756	21	12	3,888
Корекція процентних доходів	-	-	248,720	-	248,720
Вплив змін в моделях або параметрів ризику, інші зміни	-	-	-	(54,481)	(54,481)
31 грудня 2020 року	176,672	257,265	1,401,823	207,065	2,042,825

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років, валова балансова вартість інвестиції в цінні папери була класифікована як Етап 1 для оцінки очікуваних кредитних збитків.

Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL
31 грудня 2020 року	109,327
Нові інвестиції	135,802
Інвестиції, що були списані або продані протягом звітного періоду	(160,721)
Вплив інших змін	(5,675)
31 грудня 2021 року	78,733

Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL
31 грудня 2019 року	35,690
Нові інвестиції	144,629
Інвестиції, що були списані або продані протягом звітного періоду	(74,378)
Вплив інших змін	3,386
31 грудня 2020 року	109,327

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Інші фінансові активи – зміна валової балансової вартості в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2020 року	107,608	259	29,672	137,539
Нові інші активи	42,903	601	2,721	46,225
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	3,730	8	850	4,588
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	309	(4)	17	322
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(242)	(24)	676	410
Інші активи, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(14,110)	(105)	(576)	(14,791)
Інші активи, що були списані протягом звітного періоду	-	-	(1,227)	(1,227)
31 грудня 2021 року	140,198	735	32,133	173,066
Інші фінансові активи – зміна валової балансової вартості в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2019 року	159,094	12,186	16,114	187,394
Нові інші активи	8,549	68	3,373	11,990
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(5,404)	(405)	292	(5,517)
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	184	1	7,050	7,235
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(115)	(10,451)	12,722	2,156
Інші активи, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(54,700)	(1,140)	(9,180)	(65,020)
Інші активи, що були списані протягом звітного періоду	-	-	(699)	(699)
31 грудня 2020 року	107,608	259	29,672	137,539
Інші фінансові активи – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2020 року	12,903	71	17,872	30,846
Нові інші активи	1,711	550	3,948	6,209
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	2,348	6	850	3,204
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	9	(1)	17	25
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(77)	(11)	68	(20)
Інші активи, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(2,619)	(29)	(1,803)	(4,451)
Інші активи, що були списані протягом звітного періоду	-	-	(1,227)	(1,227)
31 грудня 2021 року	14,275	586	19,725	34,586

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Інші фінансові активи – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2019 року	10,687	2,125	7,704	20,516
Нові інші активи	3,415	12	4,072	7,499
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	2,833	8	361	3,202
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	61	5	7,050	7,116
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	28	(1,998)	3,845	1,875
Інші активи, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(4,121)	(81)	(4,461)	(8,663)
Інші активи, що були списані протягом звітного періоду	-	-	(699)	(699)
31 грудня 2020 року	12,903	71	17,872	30,846
Фінансові гарантії – зміна фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2020 року	2,573,371	129,562	250	2,703,183
Нові гарантії	1,229,048	8,468	-	1,237,516
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	175,065	-	-	175,065
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	-	(19,398)	-	(19,398)
Гарантії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(1,284,312)	(10,615)	-	(1,294,927)
31 грудня 2021 року	2,693,172	108,017	250	2,801,439
Фінансові гарантії – зміна фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2019 року	1,797,637	-	250	1,797,887
Нові гарантії	1,196,401	8,255	-	1,204,656
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	255,712	121,307	-	377,019
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(103,704)	-	-	(103,704)
Гарантії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(572,675)	-	-	(572,675)
31 грудня 2020 року	2,573,371	129,562	250	2,703,183

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Фінансові гарантії – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2020 року	61,165	24,230	157	85,552
Нові гарантії	28,994	1,178	-	30,172
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	4,036	-	-	4,036
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	-	(8,381)	-	(8,381)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	-	-	(38)	(38)
Гарантії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(30,601)	(1,985)	-	(32,586)
31 грудня 2021 року	63,594	15,042	119	78,755

Фінансові гарантії – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2019 року	11,548	-	2	11,550
Нові гарантії	28,468	1,544	-	30,012
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	25,501	22,686	-	48,187
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(672)	-	-	(672)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	-	-	155	155
Гарантії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(3,680)	-	-	(3,680)
31 грудня 2020 року	61,165	24,230	157	85,552

Імпортні акредитиви – зміна валової балансової вартості фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL
31 грудня 2020 року	238,482
Нові акредитиви	408,883
Акредитиви, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(238,482)
31 грудня 2021 року	408,883

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Імпортні акредитиви – зміна валової балансової вартості фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL
--	---------------------------

31 грудня 2019 року	424,512
---------------------	---------

Нові акредитиви	238,482
Акредитиви, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(424,512)

31 грудня 2020 року	238,482
---------------------	---------

Імпортні акредитиви – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL
---	---------------------------

31 грудня 2020 року	5,682
---------------------	-------

Нові акредитиви	9,646
Акредитиви, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(5,682)

31 грудня 2021 року	9,646
---------------------	-------

Імпортні акредитиви – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL
---	---------------------------

31 грудня 2019 року	2,750
---------------------	-------

Нові акредитиви	5,682
Акредитиви, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(2,750)

31 грудня 2020 року	5,682
---------------------	-------

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Авалі – зміна фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2020 року	29,549	-	29,549
Нові авалі	60,624	25,000	85,624
Авалі, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(29,549)	-	(29,549)
31 грудня 2021 року	60,624	25,000	85,624
Авалі – зміна фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL		
31 грудня 2019 року	91,993		
Нові авалі	29,549		
Авалі, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(91,993)		
31 грудня 2020 року	29,549		
Авалі – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2020 року	704	-	704
Нові авалі	1,430	11,857	13,287
Авалі, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(704)	-	(704)
31 грудня 2021 року	1,430	11,857	13,287
Авалі – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL		
31 грудня 2019 року	596		
Нові авалі	704		
Авалі, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(596)		
31 грудня 2020 року	704		

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Зобов'язання із надання кредитів– зміна фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2020 року	6,666,632	243,572	3,233	6,913,437
Нові невикористані кредитні лінії	3,588,926	130,968	2,136	3,722,030
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	552,758	183,478	3,214	739,450
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(49,702)	43,376	(3)	(6,329)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(2,537)	129	42	(2,366)
Невикористані кредитні лінії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(1,363,647)	(35,876)	(1,890)	(1,401,413)
31 грудня 2021 року	9,392,430	565,647	6,732	9,964,809
Зобов'язання із надання кредитів – зміна фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2019 року	6,860,818	93,998	16,514	6,971,330
Нові невикористані кредитні лінії	3,788,587	40,888	902	3,830,377
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(1,152,586)	141,905	415	(1,010,266)
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(188,584)	(2,237)	489	(190,332)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(7,564)	(3,086)	(507)	(11,157)
Невикористані кредитні лінії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(2,634,039)	(27,896)	(14,580)	(2,676,515)
31 грудня 2020 року	6,666,632	243,572	3,233	6,913,437
Зобов'язання із надання кредитів– зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2020 року	163,360	14,382	2,118	179,860
Нові невикористані кредитні лінії	43,584	16,340	1,419	61,343
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	35,920	33,940	1,285	71,145
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	953	15,193	28	16,174
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	6	135	33	174
Невикористані кредитні лінії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(127,451)	(6,920)	(1,547)	(135,918)
31 грудня 2021 року	116,372	73,070	3,336	192,778

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Зобов'язання із надання кредитів– зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2019 року	49,542	12,964	5,118	67,624
Нові невикористані кредитні лінії	90,496	6,031	1,062	97,589
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	32,560	(1,485)	345	31,420
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	1,190	(333)	222	1,079
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(41)	(201)	(112)	(354)
Невикористані кредитні лінії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(10,387)	(2,594)	(4,517)	(17,498)
31 грудня 2020 року	163,360	14,382	2,118	179,860

У таблиці нижче проаналізовано вплив модифікацій за фінансовими активами, які обліковуються за амортизованою собівартістю або справедливою вартістю через інший сукупний дохід за 2021 та 2020 роки:

	2021	2020
Амортизована собівартість фінансових активів до модифікації (ECL до кінця строку дії)	848,450	1,487,442
Чистий збиток від модифікацій фінансових активів	(11,209)	(18,917)
Валова балансова вартість модифікованих фінансових активів на кінець звітного періоду, які були переведені до 12-місячного ECL	113,888	428,512

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Географічний ризик.

Сутність ризику. Географічний ризик - ризик неплатежу або невиконання первинних контрактних зобов'язань через той факт, що держава або інший учасник ринку через економічні причини або інші соціальні події не може, або не хоче виконати платіжні зобов'язання на користь іноземних резидентів. Таким чином, відкритість до географічного ризику у всіх випадках пов'язана з прийняттям на себе Банком та учасниками ІБГ ОТП ризику іноземного походження.

Мета управління ризиком. Метою управління географічним ризиком є формування портфеля активів банку, які зможуть забезпечити прийнятну прибутковості при достатньому рівні диверсифікації в розрізі країн та з обмеженням концентрації та розміру портфеля щодо найбільш волатильних сегментів портфеля.

Політика управління ризиком. Управління географічними ризиками є дворівневим: на рівні міжнародної ОТП Групи та на рівні ІБГ ОТП. ОТП Група визначає розмір ризик апетиту, в той час як менеджмент Банку та інших учасників ІБГ ОТП відповідають за функціонування процесу ідентифікації, виявлення, вимірювання, контролю та звітування щодо географічного ризику, а також за дотримання вимог НБУ щодо управління цим ризиком.

Найвищим колегіальним органом ІБГ ОТП, що здійснює управління ризиком країни, є Кредитний комітет Банку, який створений згідно рішення Наглядової ради Банку.

Процес управління географічним ризиком включає в себе ідентифікацію, вимірювання, моніторинг, контроль, пом'якшення та звітування. Ідентифікація географічного ризику відбувається на етапі впровадження нових продуктів.

Вимірювання ризику передбачає визначення географічної приналежності контрагентів ІБГ ОТП, з якими проводяться операції та визначення загального обсягу експозиції в розрізі окремої країни чи регіону. Географічна приналежність корпоративних позичальників встановлюється згідно з критерієм їх реєстрації. Згідно з корпоративною кредитною політикою Банку та ІБГ ОТП, цільовими клієнтами є юридичні особи-резиденти України. Нерезиденти можуть бути профінансовані у виключних випадках, якщо вони належать до заможних українських груп споріднених компаній. Ризик країни виникає переважно за операціями з розміщення фінансових ресурсів на міжбанківському ринку інших країн та/або на ринках капіталів інших країн для проведення розрахункових операцій клієнтів ІБГ ОТП та в рамках управління ліквідною позицією Банку та інших учасників ІБГ ОТП. Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років в корпоративному портфелі відсутні позичальники-нерезиденти.

Моніторинг та контроль за географічним ризиком передбачає співставлення результатів вимірювання ризику з встановленими лімітами на рівні окремих країн чи регіонів. Оцінка та управління ризиком на рівні країн здійснюється у відповідності з Положенням про управління ризиком країн. Цей документ розроблений співробітниками Банку у відповідності з процедурою Материнського Банку.

Звітування щодо географічного ризику відбувається на щомісячній основі Правління Банку та відповідному підрозділу Материнського Банку, щоквартально – Наглядовій Раді.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Концентрація активів та зобов'язань за регіонами наведена нижче:

	Україна	Країни, які не належать до ОЕСР	Країни ОЕСР	31 грудня 2021 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	3,870,163	-	-	3,870,163
Кредити та аванси банкам	563,394	265,902	8,371,404	9,200,700
Кредити та аванси клієнтам	52,335,750	-	-	52,335,750
Інвестиції в цінні папери				
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	7,967,261	-	-	7,967,261
Інвестиції за амортизованою собівартістю	6,956,240	-	-	6,956,240
Похідні фінансові активи	1,243	-	7,133	8,376
Інші фінансові активи	138,480	-	-	138,480
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	71,832,531	265,902	8,378,537	80,476,970
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Кошти банків	-	2	1,222	1,224
Кошти клієнтів	56,240,953	232,166	457,032	56,930,151
Похідні фінансові зобов'язання	4	-	-	4
Інші залучені кошти	176	6,748,060	3,010,066	9,758,302
Інші фінансові зобов'язання				
Орендні зобов'язання	451,374	-	-	451,374
Інші фінансові зобов'язання	694,633	-	2,508	697,141
Субординований борг	-	-	545,977	545,977
Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	346,623	-	-	346,623
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	57,733,763	6,980,228	4,016,805	68,730,796
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	14,098,768	(6,714,326)	4,361,732	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	Україна	Країни, які не належать до ОЕСР	Країни ОЕСР	31 грудня 2020 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	3,510,420	-	-	3,510,420
Кредити та аванси банкам	166,431	178,833	13,391,069	13,736,333
Кредити та аванси клієнтам	37,830,279	719	268	37,831,266
Інвестиції в цінні папери				
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	6,780,053	-	-	6,780,053
Інвестиції за амортизованою собівартістю	5,901,418	-	-	5,901,418
Похідні фінансові активи	10,561	-	-	10,561
Інші фінансові активи	104,065	-	2,628	106,693
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	54,303,227	179,552	13,393,965	67,876,744
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Кошти банків	1	2	129	132
Кошти клієнтів	46,631,576	461,278	540,521	47,633,375
Похідні фінансові зобов'язання	844	-	-	844
Інші залучені кошти	267	5,604,000	3,108,598	8,712,865
Інші фінансові зобов'язання				
Орендні зобов'язання	456,173	-	-	456,173
Інші фінансові зобов'язання	633,438	-	3,679	637,117
Субординований борг	-	-	541,887	541,887
Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	256,544	-	-	256,544
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	47,978,843	6,065,280	4,194,814	58,238,937
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	6,324,384	(5,885,728)	9,199,151	

26. Політика управління ризиками (продовження)

Ризик ліквідності

Сутність ризику. Ризик ліквідності – це імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності Банківської Групи забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки.

Мета управління ризиком. Метою управління ризиком ліквідності є:

- а) безперебійне забезпечення достатнього обсягу коштів за мінімальних витрат (в тому числі і внаслідок втрати потенційного прибутку від утримання надлишкової ліквідності) для забезпечення виконання поточних зобов'язань ІБГ ОТП перед клієнтами, кредиторами та іншими контрагентами;
- б) забезпечення дотримання нормативних вимог НБУ щодо ліквідності Банку;
- в) забезпечення фінансування сталого зростання бізнесу, передбаченого кредитно-інвестиційною стратегією Банківської Групи;
- г) створення запасу ліквідних коштів на випадок кризи ліквідності – різкого відтоку клієнтських коштів та/або раптового закриття доступу до ресурсних ринків.

Політика управління ризиком ліквідності. Процес управління ліквідністю на рівні ОТП Групи є чатково централізованим: управління ліквідністю в національній валюті є децентралізованим та повністю покладається на Правління Банку, в той час як управління ліквідністю в іноземній валюті є повністю централізованим і здійснюється на рівні ОТП Групи.

Джерелом ризику можуть бути як зміни в строках та обсягах надходжень фінансових ресурсів, так і зміни кон'юнктури ринку, які впливають на вартість та можливість реалізації на ринку наявних фінансових активів ІБГ ОТП в короткі терміни.

Найвищим колегіальним органом Банку, що здійснює управління ризиком ліквідності, є Комітет з управління активами та пасивами Банку, який створений згідно рішення Наглядової ради Банку.

Найвищим колегіальним органом Лізингу, що здійснює управління ризиком ліквідності, є Комітет з управління активами та пасивами Лізингу, який створений згідно рішення Наглядової ради Лізингу.

Комітет з управління активами та пасивами Банку як відповідальної особи ІБГ ОТП здійснює оптимізацію управління ліквідністю всередині Банківської Групи, визначає стратегію підтримання достатності ліквідності згідно зі стратегією управління ліквідністю Материнського Банку та затверджує її як складову політики з управління активами та пасивами.

Будь які рішення щодо управління ліквідністю на рівні ІБГ ОТП також підлягають затвердженню Комітетом з управління активами та пасивами Материнського Банку.

**Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)**

26. Політика управління ризиками (продовження)

Процеси управління ризиком ліквідності. Внутрішні процеси управління ризиком ліквідності, як і іншими ризиками, складаються з:

- 1) ідентифікації джерел ризику та вимірювання його величини, яке щомісячно здійснює Управління активами та пасивами та контролінгу казначейства Департаменту з управління фінансовими ризиками на основі даних операційної системи та даних від компаній ІБГ ОТП;
- 2) управління ризиком – відповідна функція на локальному рівні делегована Комітету з управління активами і пасивами, якому Управління активами і пасивами та контролінгу казначейства регулярно надає інформацію про обсяг ризику, на який наражається Банківська Група, та дотримання відповідних лімітів, у той час як управління ризиками на консолідованому рівні здійснюється відповідним комітетом Материнського Банку, який отримує інформацію про наявний ризик щомісячно;
- 3) моніторингу наявності мінімально необхідного запасу високоліквідних активів, яку щоденно здійснює Управління активами та пасивами та контролінгу казначейства Банку з щомісячним звітуванням перед Комітетом з управління активами і пасивами та відповідним підрозділом материнського банку;
- 4) управління ліквідністю протягом дня та щоденного контролю за дотриманням регулятивних вимог та внутрішніх лімітів;
- 5) оцінки ефективності стратегії та тактики управління ліквідністю, що є функцією Комітету з управління активами і пасивами Банку.

Методи. Ідентифікація достатності ліквідності Банківської Групи здійснюється на основі комплексного аналізу факторів, а саме:

- структури активів Банківської Групи та їх розподілу за ступенем ліквідності (при цьому, особлива увага приділяється обсягу наявних високоліквідних активів);
- обсягу, структури та рівня диверсифікації пасивів (передусім, аналізуються питома вага зобов'язань у пасивах Банківської Групи, частка строкових коштів та коштів до запитання, коштів фізичних та юридичних осіб, а також інших банків, стабільність залучених коштів та ступінь залежності від дорогих чи нестабільних джерел фінансування);
- концентрації активів і пасивів (за контрагентами, за інструментами, за термінами погашення);
- розподілу грошових потоків у часі для кожного виду активів та зобов'язань у розрізі валют;
- впливу різних стрес-сценаріїв на ліквідну позицію та дотримання нормативів НБУ.

В національній валюті ІБГ ОТП утримує ліквідні активи у обсязі, достатньому для виконання протягом наступних 3-х місяців усіх зобов'язань, що не будуть поновлені після закінчення їх контрактного строку, покриття планових відтоків від основної бізнес-діяльності та відтоку клієнтських коштів на випадок кризи ліквідності.

В іноземних валютах ІБГ ОТП утримує запас ліквідних активів у обсязі, достатньому для виконання протягом наступного місяця усіх зобов'язань, що не будуть поновлені, а також покриття планових відтоків від основної бізнес-діяльності. Банк покладається на підтримку Материнського Банку у випадку відтоку клієнтських коштів, деномінованих у іноземних валютах.

26. Політика управління ризиками (продовження)

Управління ризиком ліквідності відбувається на 3 часових горизонтах. Оперативний рівень передбачає управління ліквідністю протягом операційного дня з метою забезпечення достатнього рівня ліквідних активів станом на початок та кінець операційного дня, з огляду на платіжний календар, а також включає контроль виконання та проходження платежів протягом операційного дня задля виявлення суттєвих незапланованих відхилень від прогнозованих сум відтоків та надходжень для прийняття оперативних рішень щодо необхідності поповнення розміру ліквідних коштів.

Наступний рівень управління ліквідністю – це управління короткостроковою ліквідністю. Ключовими показниками на цьому рівні є норматив Національного банку України LCR та внутрішні показники достатності короткострокової ліквідності.

Внутрішні показники базуються на спільній основі з нормативом LCR, а саме наявності високоліквідних активів для забезпечення виконання міжбанківських зобов'язань, що добігають кінця та не будуть поновлені, покриття потреб у коштах при настанні стресової ситуації та значному відтоку фінансування з банку, фінансування короткострокових потреб на основі 3-місячних прогнозів потреб бізнес ліній щодо обсягів зростання портфелю фінансових активів за умови звичайного перебігу ділової активності.

Управління короткостроковою ліквідністю за допомогою внутрішніх лімітів ліквідності дозволяє підрозділам з управління ризиками ІБГ ОТП та Комітетам з управління активами та пасивами (Банку та ОТП Лізинг) приймати виважені рішення щодо розміру портфелю високоліквідних активів, його структури та термінів розміщення коштів у фінансові активи, а також визначати процентну політику щодо фінансових активів та зобов'язань.

Управління ліквідністю завершується на рівні управління середньо- та довгостроковою ліквідністю. Щорічно Комітет з управління активами та пасивами Банку затверджує Програму фінансування ІБГ ОТП, у якому визначає пріоритети кредитно-інвестиційної стратегії та способи її фінансування. Окрім того, регулярно проводиться аналіз фінансових ринків та ринкової позиції ІБГ ОТП, а також здійснюється моніторинг індикаторів раннього реагування щодо настання кризи ліквідності та індикаторів необхідності запровадження Плану відновлення діяльності щодо кредитно-інвестиційної підгрупи Банківської Групи, в тому числі Плану фінансування в кризових ситуаціях.

Щоквартально Банк здійснює стрес-тестування ризику ліквідності з метою виявлення причин змін ліквідної ситуації, підготовки до стресової ситуації та тестування встановленого ризик-апетиту. При цьому розглядаються щонайменше 3 сценарії розвитку подій:

- криза ліквідності, специфічна для Банку;
- загальноринкова криза ліквідності;
- поєднання специфічної та загальноринкової криз.

26. Політика управління ризиками (продовження)

Результати стрес-тестування з висновками щодо покращення системи управління ризиком ліквідності подають на розгляд Комітету з управління активами та пасивами, Правління Банку та Наглядової ради щоквартально.

На випадок кризи ліквідності План відновлення діяльності щодо кредитно-інвестиційної підгрупи Банківської Групи визначає ключові фактори, що допомагають виявити кризу на ранній стадії, а також встановлює чітку процедуру, що регулює інформаційні потоки та дії персоналу ІБГ ОТП, задіяного в процесі антикризового управління.

Ризик ліквідності контролюється шляхом встановлення лімітів на обсяг операційної ліквідності, чи короткострокових розривів між строками погашення активів та пасивів. Контроль за дотриманням лімітів полягає у співставленні фактичного розміру відповідної відкритої позиції та встановленого обмеження на неї. У випадку недотримання ліміту аналізуються причини його виникнення та пропонується план заходів щодо усунення порушення чи пропозиції щодо зміни існуючої системи лімітів.

У нижче наведених таблицях представлений аналіз ризику ліквідності на основі балансової вартості фінансових активів та зобов'язань, як представлено в консолідованому звіті про фінансовий стан. Дані таблиці складені на основі строків погашення згідно контрактів з контрагентами.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2021 року Всього
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	3,870,163	-	-	-	-	3,870,163
Кредити та аванси банкам	9,142,672	7,694	42,692	7,642	-	9,200,700
Кредити та аванси клієнтам	7,064,283	8,849,636	18,515,942	16,811,646	1,094,243	52,335,750
Інвестиції в цінні папери						
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	130,156	890,704	3,767,400	3,172,609	6,392	7,967,261
Інвестиції за амортизованою собівартістю	6,906,494	49,746	-	-	-	6,956,240
Інші фінансові активи	137,241	454	725	60	-	138,480
Всього непохідних фінансових активів	27,251,009	9,798,234	22,326,759	19,991,957	1,100,635	80,468,594
Похідні фінансові активи	8,376	-	-	-	-	8,376
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	27,259,385	9,798,234	22,326,759	19,991,957	1,100,635	80,476,970
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	1,224	-	-	-	-	1,224
Кошти клієнтів	52,563,812	1,921,593	2,271,291	158,243	15,212	56,930,151
Інші залучені кошти	890,754	1,761,049	4,521,780	2,584,719	-	9,758,302
Інші фінансові зобов'язання						
Орендні зобов'язання	23,053	14,429	79,675	189,758	144,459	451,374
Інші фінансові зобов'язання	695,619	1,522	-	-	-	697,141
Субординований борг	-	-	-	545,977	-	545,977
Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	346,623	-	-	-	-	346,623
Зобов'язання кредитного характеру (позабалансові):						
Видані фінансові гарантії та інші кредитні зобов'язання	3,194,318	-	-	-	-	3,194,318
Зобов'язання із надання кредитів	9,772,028	-	-	-	-	9,772,028
Всього непохідних фінансових зобов'язань	67,487,431	3,698,593	6,872,746	3,478,697	159,671	81,697,138
Похідні фінансові зобов'язання	4	-	-	-	-	4
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	67,487,435	3,698,593	6,872,746	3,478,697	159,671	81,697,142
Розрив ліквідності	(40,228,050)	6,099,641	15,454,013	16,513,260	940,964	
Кумулятивний розрив ліквідності	(40,228,050)	(34,128,409)	(18,674,396)	(2,161,136)	(1,220,172)	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2020 року Всього
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	3,510,420	-	-	-	-	3,510,420
Кредити та аванси банкам	13,664,788	6,535	65,010	-	-	13,736,333
Кредити та аванси клієнтам	5,072,924	6,730,662	12,668,137	12,407,810	951,733	37,831,266
Інвестиції в цінні папери						
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	48,347	2,236,257	3,063,515	1,430,981	953	6,780,053
Інвестиції за амортизованою собівартістю	5,901,418	-	-	-	-	5,901,418
Інші фінансові активи	106,693	-	-	-	-	106,693
Всього непохідних фінансових активів	28,304,590	8,973,454	15,796,662	13,838,791	952,686	67,866,183
Похідні фінансові активи	10,561	-	-	-	-	10,561
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	28,315,151	8,973,454	15,796,662	13,838,791	952,686	67,876,744
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	132	-	-	-	-	132
Кошти клієнтів	47,564,056	26,874	42,384	61	-	47,633,375
Інші залучені кошти	351,874	797,272	3,707,362	3,856,357	-	8,712,865
Інші фінансові зобов'язання						
Орендні зобов'язання	22,742	8,957	63,625	184,807	176,042	456,173
Інші фінансові зобов'язання	633,748	3,369	-	-	-	637,117
Субординований борг	-	-	-	541,887	-	541,887
Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	256,544	-	-	-	-	256,544
Зобов'язання кредитного характеру (позабалансові):						
Видані фінансові гарантії та аналогічні зобов'язання	2,879,278	-	-	-	-	2,879,278
Зобов'язання із надання кредитів	6,733,577	-	-	-	-	6,733,577
Всього непохідних фінансових зобов'язань	58,441,951	836,472	3,813,371	4,583,112	176,042	67,850,948
Похідні фінансові зобов'язання	844	-	-	-	-	844
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	58,442,795	836,472	3,813,371	4,583,112	176,042	67,851,792
Розрив ліквідності	(30,127,644)	8,136,982	11,983,291	9,255,679	776,644	
Кумулятивний розрив ліквідності	(30,127,644)	(21,990,662)	(10,007,371)	(751,692)	24,952	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Банківська Група належним чином управляє розривом ліквідності, який виник станом на 31 грудня 2021 та 2020 років за активами та зобов'язаннями, строк погашення яких становить менше 1 року.

Кошти клієнтів Банку на поточних та ощадних рахунках відповідно до контрактних умов можуть бути повернуті клієнту за першим запитом. У цій фінансовій звітності у розкриттях вище такі кошти відображено як кошти на вимогу що передбачає, що дані кошти будуть вилучені клієнтом протягом наступного робочого дня зі звітної дати.

Водночас, фактична статистика, що є у наявності у Банку свідчить про те, що не всі кошти на вимогу вилучаються з Банку на наступний робочий день і значна їх частина залишається на відповідних рахунках на наступний день чи протягом більш тривалого періоду. Іншими словами, частина коштів є умовно-стабільними протягом певного часу (тобто такими, що стабільно зберігаються на рахунку протягом вказаного часу).

Урахування даної поведінкової особливості у вигляді оцінки показника умовно-стабільних залишків є важливим для ефективного процесу управління ризиками та як наслідок ефективного та стабільного функціонування Банку та Банківської Групи.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років умовно-стабільна частина поточних рахунків клієнтів на кінець року складає 44,448,135 тисяч гривень та 33,439,621 тисяча гривень, відповідно.

Таким чином, станом на 31 грудня 2021 та 2020 років перевищення короткострокових активів Банківської Групи над короткостроковими зобов'язаннями Банківської Групи, розраховане з врахуванням стабільної частини депозитів клієнтів, як зобов'язань, фактичний строк яких вважається невизначеним, становить 25,773,739 тисяч гривень та 23,135,106 тисяч гривень, відповідно.

Вплив застосування поведінкового принципу наведено в таблиці нижче. Від'ємний розрив ліквідності в строках до 1 року змінюється на позитивний.

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2021 року Всього
Розрив ліквідності	(40,228,050)	6,099,641	15,454,013	16,513,260	940,964	
Кумулятивний розрив ліквідності	(40,228,050)	(34,128,409)	(18,674,396)	(2,161,136)	(1,220,172)	
Умовно стабільна частка коштів клієнтів	44,448,135	-	-	(44,448,135)	-	-
Кошти клієнтів скореговані	8,115,677	1,921,593	2,271,291	44,606,378	15,212	56,930,151
Розрив ліквідності скорегований	4,220,085	6,099,641	15,454,013	(27,934,875)	940,964	
Кумулятивний розрив ліквідності скорегований	4,220,085	10,319,726	25,773,739	(2,161,136)	(1,220,172)	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2020 року Всього
Розрив ліквідності	(30,127,644)	8,136,982	11,983,291	9,255,679	776,644	
Кумулятивний розрив ліквідності	(30,127,644)	(21,990,662)	(10,007,371)	(751,692)	24,952	
Умовно стабільна частка коштів клієнтів	33,439,621	-	-	(33,439,621)	-	-
Кошти клієнтів скореговані	14,124,435	26,874	42,384	33,439,682	-	47,633,375
Розрив ліквідності скорегований	3,311,977	8,136,982	11,983,291	(24,183,942)	776,644	
Кумулятивний розрив ліквідності скорегований	3,311,977	11,448,959	23,432,250	(751,692)	24,952	

Подальший аналіз ризику ліквідності представлений у наступних таблицях у відповідності до МСФЗ 7. Суми, які розкриваються у цих таблицях, не відповідають сумам, відображеним у консолідованому звіті про фінансовий стан, оскільки представлена нижче інформація включає аналіз за строками погашення фінансових зобов'язань, який вказує на загальну суму залишків платежів за договорами (включаючи виплату процентів), які не визнаються у консолідованому звіті про фінансовий стан за методом ефективної ставки відсотка.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Дані таблиці складені на основі строків погашення згідно контрактів з контрагентами.

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2021 року Всього
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	1,067	95	58	146	88	1,454
Кошти клієнтів	52,505,728	1,927,856	2,283,711	161,218	15,495	56,894,008
Інші залучені кошти	920,280	1,783,777	4,656,432	2,842,430	-	10,202,919
Інші фінансові зобов'язання						
Орендні зобов'язання	24,344	17,034	104,777	263,177	173,680	583,012
Інші фінансові зобов'язання	1,148,515	-	-	-	-	1,148,515
Субординований борг	-	-	-	628,225	-	628,225
Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	346,623	-	-	-	-	346,623
Видані фінансові гарантії та аналогічні зобов'язання	3,194,318	-	-	-	-	3,194,318
Зобов'язання із надання кредитів	9,772,028	-	-	-	-	9,772,028
Непохідні фінансові зобов'язання	67,912,903	3,728,762	7,044,978	3,895,196	189,263	82,771,102
Форвардні контракти, чиста сума	4	-	-	-	-	4
Сума за контрактом до сплати	5,456	-	-	-	-	5,456
Сума за контрактом до отримання	(5,452)	-	-	-	-	(5,452)
Похідні фінансові зобов'язання	4	-	-	-	-	4
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	67,912,907	3,728,762	7,044,978	3,895,196	189,263	82,771,106

Для цілей підготовки розкриття Банківською Групою враховано базову контрактну умову, а саме – можливість дострокового припинення депозитної угоди. Обсяг депозитних угод, що можуть бути достроково розірвані за вимогою клієнта представлено у відповідній корзині «до 1 місяця», і відповідно відкориговано (зменшено) нараховані відсотки за даними угодами на суму 123 550.71 тис. гривень в 2021 році та на 253 396,84 тис. гривень в 2020 році.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2020 року Всього
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	132	-	-	-	-	132
Кошти клієнтів	47,441,567	27,562	43,680	66	-	47,512,875
Інші залучені кошти	384,867	846,326	3,868,243	4028678	-	9,128,114
Інші фінансові зобов'язання						
Орендні зобов'язання	22,780	17,733	87,542	256,997	215,575	600,627
Інші фінансові зобов'язання	637,117	-	-	-	-	637,117
Субординований борг	-	-	-	651,505	-	651,505
Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	256,544	-	-	-	-	256,544
Видані фінансові гарантії та аналогічні зобов'язання	2,879,278	-	-	-	-	2,879,278
Зобов'язання із надання кредитів	6,733,577	-	-	-	-	6,733,577
Непохідні фінансові зобов'язання	58,355,862	891,621	3,999,465	4,937,246	215,575	68,399,769
Форвардні контракти, чиста сума	844	-	-	-	-	844
Сума за контрактом до сплати	131,226	-	-	-	-	131,226
Сума за контрактом до отримання	(130,382)	-	-	-	-	(130,382)
Похідні фінансові зобов'язання	844	-	-	-	-	844
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	58,356,706	891,621	3,999,465	4,937,246	215,575	68,400,613

26. Політика управління ризиками (продовження)

Ринковий ризик

Сутність ризику. Ринковий (ціновий) ризик визначається як ймовірність виникнення збитків, або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів внаслідок несприятливих змін ринкових індикаторів, таких як курси іноземних валют, процентні ставки, ринкові ціни фінансових інструментів, що перебувають у власності Банку чи інших учасників ІБГ ОТП.

Мета управління ризиком. Метою управління ринковим ризиком є створення умов щодо можливості отримання прибутку від коливань ринкових індикаторів за одночасного виконання регулятивних вимог та обмеження надмірних потенційних збитків, що загрожуватимуть прибутковості Банку та іншим учасникам Банківської Групи та їх стабільному функціонуванню.

Політика управління ризиком. Управління ринковими ризиками є дворівневим: на рівні міжнародної ОТП Групи та ІБГ ОТП. Материнський банк визначає розмір ризик апетиту, ліміти ризику та підходи до оцінки ризику, в той час як менеджмент Банку та інших учасників ІБГ ОТП відповідають за функціонування процесу ідентифікації, виявлення, вимірювання, контролю та звітування щодо ринкового ризику, а також за дотримання вимог НБУ щодо управління цим ризиком.

Правління Банку, як відповідальної особи ІБГ ОТП, з огляду на незначну питому вагу деяких компаній-учасників ІБГ ОТП у сукупних активах, організувало систему управління ризиками в банківській групі без урахування: ТОВ «КУА «ОТП КАПІТАЛ», Відкритий Пенсійний Фонд «ОТП ПЕНСІЯ» та Недержавний Пенсійний Фонд «Відкритий Пенсійний Фонд «ФРІФЛАЙТ».

Система ризик-менеджменту ринковим ризиком не передбачає виділення окремих підходів до управління ризиком та ризик-апетиту для компаній Банківської Групи. Менеджмент Банківської Групи акцентує свою увагу на управлінні ринковими ризиками, що притаманні діяльності Банку.

Окрім наявності ризик-факторів, які не перебувають під безпосереднім контролем Банку та Лізингу, та ступеню їх волатильності, необхідною передумовою ринкового ризику є існування відкритої позиції, що визначає ступінь чутливості фінансової установи до коливань ринкових індикаторів. Виходячи з незначних обсягів інвестицій у цінні папери з нефіксованим прибутком та основні засоби, менеджмент визначає суттєвими та зосереджується на управлінні передусім процентним та валютним ризиками, що належать до групи ринкових (цінових) ризиків.

Декларації схильності до ризиків Банківської групи «ОТП Група» визначає для Банку ризик-апетит до процентного та валютного ризику, а також, ризик-апетит до валютного ризику для ОТП Лізинг.

Найвищим колегіальним органом Банку, що здійснює управління ринковим ризиком, є Комітет з управління активами та пасивами Банку, який створений згідно рішення Наглядової ради Банку.

Найвищим колегіальним органом Лізингу, що здійснює управління ринковим ризиком, є Комітет з управління активами та пасивами Лізингу, який створений згідно рішення Наглядової ради Лізингу.

26. Політика управління ризиками (продовження)

Комітет з управління активами і пасивами визначає стратегію управління ринковим ризиком з урахуванням єдиних стандартів управління ризиками ОТП Групи та затверджує її у вигляді політик з управління відсотковим та валютним ризиком, що є складовими частинами Політики з управління ризиками ліквідності, процентним ризиком Банківської книги та ринковими ризиками.

Суть управління ризиком полягає у визначенні рівня толерантності до відповідного ризику, тобто суми максимально допустимих втрат від коливань ринкових індикаторів, та встановленні і контролі лімітів на величину відповідних відкритих позицій, що наражають Банк на ризик.

Реалізація обраної стратегії управління ринковими ризиками передбачає управління відкритими позиціями у зв'язку зі зміною ситуації на фінансових ринках.

Процеси управління ризиками. Внутрішні процеси управління ринковим ризиком покривають весь цикл ризик менеджменту та включають: ідентифікацію ризику, вимірювання величини ризику, управління ризиком, моніторинг та контроль за дотриманням лімітів на величину ризику, періодичний перегляд та оцінка ефективності підходів, тактик та стратегій управління ризиком.

Процентний ризик. Процентним ризиком є ймовірність виникнення збитків або додаткових витрат чи недоотримання запланованих доходів унаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок.

Головною метою управління процентним ризиком є обмеження негативного впливу змін відсоткових ставок на розмір чистого процентного доходу та економічну вартість капіталу Банківської Групи шляхом координованого управління структурою процентних активів та пасивів та встановлення обмежень на розмір мінімальних/максимальних відсоткових ставок за процентними активами/пасивами. Відповідні Політики з управління ризиками містять основні підходи до управління та контролю процентного ризику у Банківській Групі.

Банківська Група проводить ідентифікацію джерел процентного ризику шляхом аналізу існуючої структури процентних активів та пасивів. Аналіз процентних розривів за строками до погашення (для активів та зобов'язань з фіксованими відсотковими ставками) або найближчої дати перегляду відсоткової ставки (для активів та зобов'язань з плаваючими відсотковими ставками, чи ставками, що періодично переглядаються) є зручною мірою для визначення позицій, що наражають Банківську Групу на процентний ризик.

Банківська Група здійснює кількісну оцінку процентного ризику на підставі аналізу чутливості чистого процентного доходу до зміни відсоткових ставок та оцінює зміну економічної вартості капіталу в результаті зміни відсоткових ставок за визначеним переліком сценаріїв. Оцінка здійснюється за всіма балансовими та позабалансовими позиціями Банківської Групи для інструментів, чутливих до змін відсоткової ставки.

Декларацією схильності до ризиків Банківської групи на 2021 рік, з метою контролю величини процентного ризику, для учасників Банківської групи ОТП Банк і ОТП Лізинг визначено обмеження у вигляді максимального рівня зміни економічної вартості капіталу та падіння чистого процентного доходу, визначених при проведенні кількісної оцінки процентного ризику за встановленими сценаріями зміни процентних ставок.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Управління процентним ризиком у ОТП Банк та ОТП Лізинг зосереджено на рівні Комітетів з управління активами та пасивами, основним завданням яких є забезпечення структури активів та пасивів, чутливих до зміни процентної ставки, необхідної для дотримання рівня процентного ризику у межах, що визначені Декларацією схильності до ризиків за рахунок зміни параметрів окремих великих транзакцій та модифікації наявних стандартів продуктів і цінової політики. Забезпечення запланованого рівня процентного доходу здійснюється за рахунок управління відсотковим спредом.

Банківська Група пом'якшує процентний ризик за рахунок:

- купівлі/продажу фінансових інструментів, в тому числі похідних, з метою хеджування;
- розробки нових продуктів для клієнтів з певними параметрами переоцінки;
- зміни строків інвестицій в боргові цінні папери органів державної влади, в залежності від очікуваного напрямку змін ринкових відсоткових ставок.

Банківська Група обирає метод мінімізації процентного ризику в залежності від наявних ринкових опцій та вимог банківського регулювання в Україні.

Моніторинг середньозважених номінальних процентних ставок за фінансовими інструментами, станом на 31 грудня 2021 та 2020 років представлений таким чином:

	31 грудня 2021 року, (%)				
	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Відсоткова ставка
ФІНАНСОВІ АКТИВИ					
Кредити та аванси банкам	9.36	(0.21)	0.09	(0.13)	фіксована/плаваюча
Кредити та аванси клієнтам	15.18	5.02	6.48	5.50	фіксована/плаваюча
Інвестиції в цінні папери					
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	13.40	3.81	-	-	фіксована
Інвестиції за амортизованою собівартістю	8.68	-	-	-	фіксована
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Кошти банків	10.95	-	0.10	-	фіксована/плаваюча
Інші залучені кошти	8.22	2.53	1.77	-	фіксована/плаваюча
Кошти клієнтів:					
Поточні рахунки та депозити до запитання	3.54	0.01	-	-	фіксована/плаваюча
Строкові депозити	6.63	0.15	0.04	0.01	фіксована
Орендні зобов'язання	11.92	5.70	-	-	фіксована
Субординований борг	-	0.05	-	-	фіксована

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	31 грудня 2020 року, (%)				
	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Відсоткова ставка
ФІНАНСОВІ АКТИВИ					
Кредити та аванси банкам	-	-	-	-	-
Кредити та аванси клієнтам	17.44	3.96	5.6	4.33	фіксована/ плаваюча
Інвестиції в цінні папери					
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	14.05	5.52	2.20	-	Фіксована
Інвестиції за амортизованою собівартістю	5.54	-	-	-	Фіксована
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Кошти банків	-	-	-	-	-
Інші залучені кошти	6.80	5.48	4.10	-	фіксована/ плаваюча
Кошти клієнтів:					
Поточні рахунки та депозити до запитання	2.93	0.02	0.01	-	фіксована/ плаваюча
Строкові депозити	7.18	0.47	0.04	0.01	фіксована
Орендні зобов'язання	13.89	7.39	2.57	-	фіксована
Субординований борг	-	5.00	-	-	плаваюча

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Аналіз чутливості чистого процентного доходу до зміни відсоткових ставок представлений таким чином:

	Станом на 31 грудня 2021 року				
	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Всього
Вплив на процентний дохід					
Активи, чутливі до зміни процентної ставки	35,785,191	8,064,405	18,480,480	13,335,982	75,666,058
у т.ч.: з фіксованою ставкою	14,062,147	7,595,116	15,865,579	13,335,982	50,858,824
з плаваючою ставкою	21,723,044	469,289	2,614,901	-	24,807,234
Зобов'язання, чутливі до зміни процентної ставки	58,916,081	2,713,741	4,179,557	1,829,930	67,639,309
у т.ч.: з фіксованою ставкою	42,954,828	2,056,816	2,687,868	1,828,724	49,528,236
з плаваючою ставкою	15,961,253	656,925	1,491,689	1,206	18,111,073
Невідповідність					
у т.ч.: з фіксованою ставкою	(23,130,890)	5,350,664	14,300,923	11,506,052	8,026,749
з плаваючою ставкою	(28,892,681)	5,538,300	13,177,711	11,507,258	1,330,588
з плаваючою ставкою	5,761,791	(187,636)	1,123,212	(1,206)	6,696,161
Вплив змін процентних ставок на чистий процентний дохід:					
+100 б.п.	(221,486)	44,491	53,482	-	(123,513)
у т.ч.: з фіксованою ставкою	(276,657)	46,051	49,281	-	(181,325)
з плаваючою ставкою	55,171	(1,560)	4,201	-	57,812
-100 б.п.	221,486	(44,491)	(53,482)	-	123,513
у т.ч.: з фіксованою ставкою	276,657	(46,051)	(49,281)	-	181,325
з плаваючою ставкою	(55,171)	1,560	(4,201)	-	(57,812)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	Станом на 31 грудня 2020 року				
	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Всього
Вплив на процентний дохід					
Активи, чутливі до зміни процентної ставки	35,495,440	7,737,910	12,999,847	7,598,543	63,831,740
у т.ч.: з фіксованою ставкою	19,339,039	7,126,352	11,327,040	7,598,543	45,390,974
з плаваючою ставкою	16,156,401	611,558	1,672,807	-	18,440,766
Зобов'язання, чутливі до зміни процентної ставки	53,099,997	658,272	1,968,682	1,115,224	56,842,175
у т.ч.: з фіксованою ставкою	44,448,260	157,321	287,830	1,115,224	46,008,635
з плаваючою ставкою	8,651,737	500,951	1,680,852	-	10,833,540
Невідповідність	(17,604,557)	7,079,638	11,031,165	6,483,319	6,989,565
у т.ч.: з фіксованою ставкою	(25,109,221)	6,969,031	11,039,210	6,483,319	(617,661)
з плаваючою ставкою	7,504,664	110,607	(8,045)	-	7,607,226
Вплив змін процентних ставок на чистий процентний дохід:					
+100 б.п.	(168,569)	58,868	41,254	-	(68,447)
у т.ч.: з фіксованою ставкою	(240,429)	57,948	41,284	-	(141,197)
з плаваючою ставкою	71,860	920	(30)	-	72,750
-100 б.п.	168,569	(58,868)	(41,254)	-	68,447
у т.ч.: з фіксованою ставкою	240,429	(57,948)	(41,284)	-	141,197
з плаваючою ставкою	(71,860)	(920)	30	-	(72,750)

У наведеній нижче таблиці представлений аналіз чутливості зміни справедливої вартості інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та які входять до ієрархії вхідних даних для оцінки справедливої вартості за рівнем 2 та рівнем 3 від зміни ставок дисконтування, що використовуються для оцінки їх справедливої вартості.

Вплив на інший сукупний дохід/(збиток) та капітал представлений таким чином:

	Станом на 31 грудня 2021 року		Станом на 31 грудня 2020 року	
	Ставка дисконтування +1	Ставка дисконтування -1	Ставка дисконтування +1	Ставка дисконтування -1
Зміна справедливої вартості інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(49,384)	48,627	(25,765)	24,435
Вплив на інший сукупний дохід/(збиток) та капітал	(49,384)	48,627	(25,765)	24,435

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Валютний ризик.

Сутність ризику. Валютний ризик виникає через несприятливі коливання курсів іноземних валют, що впливають на активи, зобов'язання та позабалансові позиції.

Мета управління ризиком. Метою управління валютним ризиком є створення умов щодо можливості отримання прибутку від коливань курсів іноземних валют за одночасного виконання регулятивних вимог та обмеження надмірних потенційних збитків, що загрожуватимуть прибутковості Банку і його стабільному функціонуванню.

Політика управління ризиком. Процес управління валютним ризиком включає в себе ідентифікацію, вимірювання, моніторинг, контроль, пом'якшення та звітування.

Ідентифікація валютного ризику відбувається на етапі впровадження нових продуктів.

Вимірювання валютного ризику включає в себе розрахунок історичного VaR (Value-at-risk), ES (expected shortfall) та фактичного прибутку/збитку внаслідок утримання відкритих валютних позицій. Розрахунок історичного VaR здійснюється з довірчим інтервалом 99% за припущення про утримання позицій протягом 1 дня на основі даних за останні 252 дні та застосування експоненційно зваженої середньої для отримання історичної оцінки VaR.

Моніторинг та контроль за валютним ризиком передбачає співставлення отриманих результатів вимірювання ризику зі встановленими лімітами, що відповідають ризик-апетиту Банку щодо валютного ризику.

Ліміти валютного ризику Банку включають:

- позиційні ліміти для окремих валют та загальної відкритої валютної позиції, як станом на кінець дня, так і протягом дня;
- VaR-ліміт та Stressed VaR-ліміт;
- ES-ліміт;
- Stop-loss ліміти (денний, квартальний та річний).

Ліміти валютного ризику Лізингу включають:

- позиційні ліміти для окремих валют та загальної відкритої валютної позиції;

Пом'якшення валютного ризику відбувається здебільшого за рахунок зміни обсягів відкритих позицій їх зменшення чи повного закриття у ситуації, коли відсутні ринкові інструменти для хеджування.

Звітування щодо валютного ризику відбувається на щомісячній основі для Комітету з управління активами і пасивами та Правління Банку, щоквартально – Наглядовій Раді. Пакет звітів містить кількісну оцінку ринкових ризиків, інформацію про величину відкритих позицій та статус дотримання установлених лімітів ринкових ризиків та авторизованих перевищень.

Позиції Банківської Групи щодо ризиків зміни курсів обміну валют представлені у таблиці нижче:

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Дорого- цінні метали	31 грудня 2021 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	3,380,047	288,241	190,825	11,050	-	3,870,163
Кредити та аванси банкам	355,965	7,682,033	587,951	530,406	44,345	9,200,700
Кредити та аванси клієнтам	32,922,153	12,814,103	6,591,360	8,134	-	52,335,750
Інвестиції в цінні папери						
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	5,477,843	2,489,418	-	-	-	7,967,261
Інвестиції за амортизованою собівартістю	6,956,240	-	-	-	-	6,956,240
Інші фінансові активи	131,255	5,492	1,733	-	-	138,480
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	49,223,503	23,279,287	7,371,869	549,590	44,345	80,468,594
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	5	122	1,097	-	-	1,224
Кошти клієнтів	34,962,038	14,427,249	6,946,409	544,295	50,160	56,930,151
Інші залучені кошти	1,509,106	3,406,380	4,842,816	-	-	9,758,302
Інші фінансові зобов'язання						
Орендні зобов'язання	128,615	322,759	-	-	-	451,374
Інші фінансові зобов'язання	635,579	32,863	24,623	4,076	-	697,141
Субординований борг	-	545,977	-	-	-	545,977
Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	346,623	-	-	-	-	346,623
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	37,581,966	18,735,350	11,814,945	548,371	50,160	68,730,792
ВАЛЮТНА ПОЗИЦІЯ	11,641,537	4,543,937	(4,443,076)	1,219	(5,815)	
Кредиторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами	(3,088)	(4,596,668)	-	-	-	(4,599,756)
Дебіторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами	121,259	-	4,486,869	-	-	4,608,128
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ ПОХІДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ	118,171	(4,596,668)	4,486,869	-	-	
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	11,759,708	(52,731)	43,793	1,219	(5,815)	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Дорого- цінні метали	31 грудня 2020 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	2,915,602	331,074	242,293	21,451	-	3,510,420
Кредити та аванси банкам	105,288	8,172,324	5,048,477	380,658	29,586	13,736,333
Кредити та аванси клієнтам	22,725,906	9,457,091	5,631,569	16,700	-	37,831,266
Інвестиції в цінні папери						
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	4,905,781	1,610,541	263,731	-	-	6,780,053
Інвестиції за амортизованою собівартістю	5,901,418	-	-	-	-	5,901,418
Інші фінансові активи	100,691	4,686	1,316	-	-	106,693
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	36,654,686	19,575,716	11,187,386	418,809	29,586	67,866,183
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	6	126	-	-	-	132
Кошти клієнтів	25,978,183	14,534,796	6,688,918	396,794	34,684	47,633,375
Інші залучені кошти	571,885	3,655,109	4,485,871	-	-	8,712,865
Інші фінансові зобов'язання						
Орендні зобов'язання	122,112	333,545	516	-	-	456,173
Інші фінансові зобов'язання	589,487	20,809	23,140	3,681	-	637,117
Субординований борг	-	541,887	-	-	-	541,887
Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	256,544	-	-	-	-	256,544
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	27,518,217	19,086,272	11,198,445	400,475	34,684	58,238,093
ВАЛЮТНА ПОЗИЦІЯ	9,136,469	489,444	(11,059)	18,334	(5,098)	
Кредиторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами						
	-	(598,008)	-	-	(35,073)	(633,081)
Дебіторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами						
	607,816	34,982	-	-	-	642,798
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ ПОХІДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ	607,816	(563,026)	-	-	(35,073)	
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	9,744,285	(73,582)	(11,059)	18,334	(40,171)	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Чутливість до валютного ризику. У наведеній нижче таблиці представлено аналіз чутливості фінансового результату та капіталу Банківської Групи до 10% (на 31 грудня 2020 року: 10%) збільшення і зменшення офіційного курсу гривні до долара США та євро. 10% (на 31 грудня 2020 року: 10%) – це рівень чутливості, який використовується Банківською Групою при складанні звітів про валютний ризик для провідного управлінського персоналу Банківської Групи і який являє собою оцінку керівництвом Банківської Групи можливої зміни валютних курсів. В аналіз чутливості включені тільки суми в іноземній валюті, наявні на кінець періоду, при конвертації яких на кінець періоду використовуються курси, змінені на 10% (на 31 грудня 2020 року: 10%) по відношенню до діючих.

	31 грудня 2021 року		31 грудня 2020 року	
	Гривня/ долар США	Гривня/ долар США	Гривня/ долар США	Гривня/ долар США
	+10	-10	+10	-10
Вплив на прибуток або збиток та капітал	(4,324)	4,324	(6,034)	6,034

	31 грудня 2021 року		31 грудня 2020 року	
	Гривня/євро	Гривня/євро	Гривня/євро	Гривня/євро
	+10	-10	+10	-10
Вплив на прибуток або збиток та капітал	(3,591)	3,591	(907)	907

Обмеження щодо аналізу чутливості. У наведених вище таблицях відображений вплив змін, які ґрунтуються на основному припущенні, у той час як інші припущення залишаються незмінними. В дійсності існує зв'язок між припущеннями та іншими факторами. Також необхідно зауважити, що чутливість має нелінійний характер, тому не повинна проводитися інтерполяція або екстраполяція отриманих результатів.

Аналіз чутливості не враховує, що Банківська Група здійснює управління своїми активами та зобов'язаннями. Окрім того, фінансове положення Банківської Групи може змінюватись в залежності від фактичних змін, які відбуваються на ринку. Наприклад, стратегія Банківської Групи щодо управління фінансовими ризиками спрямована на управління ризиком, який виникає у результаті ринкових коливань. У випадку різких негативних коливань цін на ринку цінних паперів керівництво може звертатися до таких методів як продаж інвестицій, зміна складу інвестиційного портфеля, а також інших методів хеджування. Відповідно, зміна припущень може не мати впливу на зобов'язання, але може суттєво вплинути на активи, які обліковуються у консолідованому звіті про фінансовий стан за ринковою ціною. У цій ситуації різні методи оцінки активів і зобов'язань можуть призвести до значних коливань величини капіталу.

Інші обмеження у наведеному вище аналізі чутливості включають використання гіпотетичних змін на ринку з метою розкриття потенційного ризику, які являють собою лише прогноз Банківської Групи щодо майбутніх змін на ринку, які неможливо передбачити з якою-небудь мірою впевненості. Також обмеженням є припущення, що всі процентні ставки змінюються ідентичним чином.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

27. Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів

Рух чистих активів, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів за 2021 та 2020 рік представлений таким чином:

	Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів
31 грудня 2020 року	256,544
Пенсійні внески від вкладників пенсійного фонду	54,622
Пенсійні внески від роботодавця-платника	12,439
Пенсійні внески від інших юридичних та фізичних осіб	2,970
Сума переведених коштів від іншого пенсійного фонду	3,379
Загальна сума виконаних та нарахованих зобов'язань перед учасниками	(4,505)
Сума перерахованих пенсійних коштів до іншого пенсійного фонду	(781)
Сума прибутку від інвестування активів пенсійного фонду	21,955
31 грудня 2021 року	346,623
	Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів
31 грудня 2019 року	-
Зміни в структурі Банківської Групи ¹	181,484
Пенсійні внески від вкладників пенсійного фонду	30,979
Пенсійні внески від роботодавця-платника	13,059
Сума переведених коштів від іншого пенсійного фонду	3,451
Загальна сума виконаних та нарахованих зобов'язань перед учасниками	(1,554)
Сума перерахованих пенсійних коштів до іншого пенсійного фонду	(4,977)
Сума прибутку від інвестування активів пенсійного фонду	34,102
31 грудня 2020 року	256,544

¹Зміни в структурі Банківської Групи представлені сумою чистих активів, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів станом на 31 грудня 2019 року. Пенсійні фонди були додані в структуру власності Банківської Групи згідно з рішенням Комісії Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем від 13 січня 2020 року № 3.

28. Події після звітної дати

24 лютого 2022 року керівництво Російської Федерації оголосило про воєнну операцію нібито з метою «демілітаризації та денацифікації України», що призвело до чергової ескалації російсько-українського конфлікту, воєнних дій російських військ на сході, півдні та півночі України із значними пошкодженнями цивільної інфраструктури, житлової та офісної нерухомості, повному блокуванні морських портів України. Це, серед іншого, спричинило масову зупинку роботи підприємств і компаній як на території активних бойових дій, прилеглих територіях, так і, в окремих випадках, на решті території України внаслідок розриву ланцюгів постачання, пошкодження або блокування транспортних шляхів, падіння попиту. Указом Президента України введено воєнний стан на території України починаючи з 24 лютого 2022 року, що подовжено до 23 серпня 2022 року. Міжнародна спільнота виказала швидку та однозначну підтримку Україні, запровадивши низку важливих санкцій щодо Російської Федерації.

З метою мінімізації негативного впливу наслідків військової агресії Російської Федерації проти України та сприяння стабільності банківської системи України Національним банком України було впроваджено ряд заходів та обмежень, серед яких: обмеження зняття готівки з рахунку клієнта як в Україні так і за її межами, можливість здійснення бланкового рефінансування банків для підтримки ліквідності без обмежень по сумі терміном до 1 року з можливістю пролонгації ще на 1 рік, введено обмеження на здійснення торгівлі валютними цінностями, зафіксовано офіційний курс гривні до долара США на рівні, на якому він діяв 24 лютого 2022 року, введено обмеження на здійснення транскордонних переказів валютних цінностей з України тощо.

З 13 квітня 2022 року, в день набуття чинності Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб», на час дії в Україні воєнного стану та протягом трьох місяців після скасування чи припинення його дії на вклади фізичних осіб (у т.ч. ФОП) у банках-учасниках Фонду поширюються 100% гарантії. Після завершення тримісячного терміну з дня скасування чи припинення дії воєнного стану максимальна сума гарантованого відшкодування для вкладників банків України становитиме 600 тис. грн.

Після звітної дати, 2 червня 2022 року Правлінням Національного банку України було ухвалено рішення щодо підвищення облікової ставки з 10,0% до 25,0% річних з 3 червня 2022 року. 21 липня 2022 року Національний банк України скоригував офіційний курс гривні до долара США на 25% до 36,5686 гривень за 1 доллар США з огляду на зміну фундаментальних характеристик економіки України під час війни та зміцнення долара США до інших валют. Офіційний курс гривні до долара США й надалі залишається фіксованим.

Економічна ситуація в Україні та вплив подій на фінансову діяльність Банківської Групи в найбільшій мірі буде залежати від стримання просування російських окупаційних військ Україною, рішень влади та підтримки міжнародної спільноти. В свою чергу керівництво Банківської Групи приймає своєчасні рішення та оцінює можливі ризики у відповідності до внутрішніх політик.

Так, з оголошенням військового стану в країні, на засіданні КУАП Банку, що відбулося 24 лютого 2022 року було прийнято низку рішень для забезпечення Банком виконання нормативів та можливості продовжувати свою діяльність, зокрема активовано «План відновлення діяльності банку» та «План антикризових заходів».

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

28. Події після звітної дати (продовження)

Операційна діяльність.

Люди: співробітники, крім працівників мережі відділень, максимально перейшли на віддалений режим роботи та були переміщені на Західну Україну та в інші країни діяльності ОТП Групи і розселені в приміщеннях, орендованих Банком або іншим членом ОТП Групи.

Мережа філій: мережа філій функціонує, виходячи з міркувань безпеки та вимог клієнтів, переважно в Західній, Центральній, Північно-Центральній та Південно-Західній частинах країни, охоплюючи понад 70% території України. Серйозних пошкоджень відділень та постраждалих серед співробітників наразі немає. Діяльність філій, які розташовані на окупованих територіях та територіях, де ведуться активні бойові дії заморожена, зі зниженням до можливого мінімуму активів в цих відділеннях, насамперед залишків готівки.

Банківські послуги: Банк продовжує надавати всі банківські послуги як онлайн, так і офлайн, усі критичні банківські системи та платіжні послуги працюють без перебоїв. Окрім фізичного резервного дата-центру, Банк запустив другий резервний центр обробки даних у хмарі.

Ліквідність.

Система електронних платежів НБУ працює в режимі 24/7. Послуги з обслуговування кредитних карт та міжнародних платежів також працюють у звичайному режимі. Банк не відчував масового відтоку депозитів, навпаки, відбулося збільшення залишків на рахунках як корпоративних, так і роздрібних клієнтів як у місцевій, так і в іноземній валюті, переважно на поточних та ощадних рахунках для зручності використання та вільного доступу до цих коштів. Співвідношення кредитів та депозитів є збалансованим і становить трохи нижче 100% для гривні і трохи вище 50% для іноземної валюти. Як внутрішні, так і нормативні ліміти ліквідності/ковенанти дотримані, також Банк має надмірну структурну ліквідність в іноземній валюті.

Кредитний ризик.

У рамках активації Плану відновлення діяльності банку, Банк призупинив видачу нових кредитів з поступовим перезапуском кредитування на конкретні цілі: виплата заробітної плати працівникам клієнта, сплата податків, зборів та інших обов'язкових платежів, оплата за статтями критичного імпорту та схожих товарів в Україні, такі як ліки, роздрібна торгівля продуктами харчування, комунальні послуги та енергетика.

Протягом березня та квітня 2022 року Банк узгодив систему кредитування на підтримку сільського господарства із залученням інструментів розподілу ризиків- українських державних та/або міжнародних фінансових установ.

У зв'язку з війною Банк, аналогічно іншим учасникам ринку, запропонував боржникам «кредитні канікули», надавши відстрочку на сплату основної суми та/або відсотків, які з високою ймовірністю залишаться в силі протягом терміну дії воєнного стану. «Кредитні канікули» не є ні мораторієм, ні будь-яким прощенням боргу, скоріше це можливість для боржників розрахуватися за своїми зобов'язаннями з простроченням без пені або штрафів.

**Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)**

28. Події після звітної дати (продовження)

Крім того, одразу після запровадження в Україні військового стану, 25 лютого 2022 року, в очікуванні можливих відпливів коштів з клієнтських рахунків та з метою підтримання достатнього обсягу ліквідності для виконання своїх зобов'язань і регуляторних вимог НБУ, Банком було залучено 2,000,000 тисяч гривень бланкового кредиту рефінансування строком на один рік зі ставкою 11% річних. Цей кредит повністю погашено Банком станом на дату цієї консолідованої фінансової звітності.

Суттєвих змін щодо загальної стратегії Банківської Групи у зв'язку з умовами ведення бізнесу в умовах воєнного стану не відбулося.

Виходячи із попередніх оцінок Банківської Групи станом на дату випуску цієї консолідованої фінансової звітності визначено вплив на результати діяльності Банківської Групи, внаслідок як фактичних втрат так і перегляду оцінок, таких як оцінки резерву під очікувані кредитні збитки (перегляд макро-сценаріїв, очікуване погіршення якості портфелю, пошкодження заставного майна, тощо).

Фактичні втрати майна Банківської Групи за період із 24 лютого 2022 року (пошкодження нерухомості, офісного та іншого обладнання) за попередніми оцінками не є суттєвими.

Для оцінки очікуваних кредитних збитків Банківською Групою проведено детальний аналіз, на основі якого кредитний портфель був поділений на три зони відповідно до ведення бойових дій:

- активна зона (Донецька, Луганська, Запорізька, Херсонська, Миколаївська, Харківська, Сумська та Чернігівська області);
- прифронтова зона (Київська, Кіровоградська, Одеська та Дніпропетровська області);
- інші регіони.

Відповідно до аналізу можливого впливу військових дій та контактування клієнтів Банківською Групою було переглянуто класифікацію кредитів та авансів клієнтам за етапами кредитного ризику наступним чином :

- по юридичним особам відповідно до регіонально-рейтингово-індустріальної моделі та відповідно до індивідуального аналізу (стан бізнеса, застав, тощо) частину клієнтів (заборгованість 8,259,738 тисяч гривень) перекласифіковано до етапу 2 з етапу 1;
- по фізичним особам відповідно до регіонально-рейтингової моделі та відповідно до дзвінків клієнтам частину клієнтів (заборгованість 1,887,933 тисяч гривень) перекласифіковано з етапу 1 до етапу 2 та частину клієнтів класифікована до етапу 3.

По операціям із облігаціями внутрішньої державної позики (ОВДП) та репо операціям, де ОВДП є заставним забезпеченням, Банківською Групою було переглянуті вірогідності дефолту та етапів: цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (операції із ОВДП) перекласифіковано з етапу 1 до етапу 2.

Таким чином, загальне доформування резервів під очікувані кредитні збитки (витрати на формування резервів) протягом перших 5 місяців 2022 року склало 2,853,599 тисячі гривень.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року
(у тисячах українських гривень)

28. Події після звітної дати (продовження)

Подальший вплив на фінансовий стан та фінансові результати Банківської Групи є невизначеним та залежить від майбутніх подій, що не є під безпосереднім контролем Банківської Групи. При цьому, Банківська Група має значний запас ліквідності та капіталу для забезпечення своєчасного розрахунку за всіма зобов'язаннями перед клієнтами, у тому числі, в умовах можливого посилення відтоків клієнтських коштів, пов'язаних з загостренням ситуації щодо російсько-українського воєнного конфлікту та її впливу на соціально-економічне становище в країні.